

REPUBLIKA SRBIJA  
NARODNA SKUPŠTINA  
DRUGA SEDNICA  
PRVOG REDOVNOG ZASEDANJA  
(Drugi dan rada)  
25. april 2017. godine

(Sednica je počela u 10.00 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

\*  
\*                      \*

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Druge sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika, konstatujem da sednici prisustvuju 83 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja poslanika prisutnih u sali, molim vas da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 106 narodnih poslanika i da imamo uslove za početak rada.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dejan Nikolić. Izvolite.

DEJAN NIKOLIĆ: Poštovana predsednice, dame i gospodo narodni poslanici, danas neću govoriti samo kao narodni poslanik, govoriću i kao otac i kao suprug, jer pored pitanja želim danas da se obratim svim građanima Srbije koji su na bilo koji način učestvovali...

PREDSEDNIK: Poslaniče, budite ljubazni i samo se po članu 287. obratite ljudima kojima postavljate pitanja, a građanima ćete u okviru diskusije.

DEJAN NIKOLIĆ: Dakle, pored pitanja se i zahvaljujem...

PREDSEDNIK: Molim vas da nema pokušaja zloupotrebe člana 287.

Ovako pokazujte nekom drugom, a ne predsedniku Parlamenta. Budite ljubazni i pristojni.

DEJAN NIKOLIĆ: Da ste dobro slušali, čuli biste da želim da postavim pitanje, ali moram da napravim kontekst tog pitanja. Pitanje će biti vrlo jasno.

PREDSEDNIK: Slabo se čujete, u mikrofon.

DEJAN NIKOLIĆ: Kažem, pitanje će biti vrlo jasno. Molim samo da mi vratite vreme.

Želim svima vama da kažem hvala. Znam da hvala danas nema neku ekskluzivu, ali ovo hvala koje ja danas govorim ima težinu jednog spašenog života i jedne velike pobede. Sa tom težinom, hvala svim medijima, hvala svim ljudima na društvenim mrežama koji su preneli ovu informaciju i doneli da svi oni koji su na kraju pomogli...

PREDSEDNIK: Poslaniče, nikome nije jasno kome postavljate to pitanje.

DEJAN NIKOLIĆ: Pitanje ću postaviti Ministarstvu zdravlja.

Morate da me sačekate, jer vidite da u Poslovniku ne postoji da prekidate poslanika da postavi pitanje.

PREDSEDNIK: Ali u Poslovniku piše da treba da vodim sednicu po Poslovniku. Opšte pravilo.

DEJAN NIKOLIĆ: Po kom tačno članu ja kršim Poslovnik?

PREDSEDNIK: Po celom Poslovniku. Pročitajte ga jednom u celini. Pravnici nikad ne uzmu jednu reč ili jedan stav, nego imaju celinu i člana i zakona, a Poslovnik je zakon za Parlament.

DEJAN NIKOLIĆ: Pa, sada na osnovu ovoga što ste rekli mogao bih ja da kažem da je povređen ceo Poslovnik.

PREDSEDNIK: Ali to ne može.

DEJAN NIKOLIĆ: Dakle, molim vas samo da dopustite da napravim kontekst i da postavim pitanje. Niste nijednog poslanika vladajuće većine prekidali kada je postavljao pitanja.

PREDSEDNIK: Dobro postavite pitanje. Uračunaću vam minut više. Izvolite.

DEJAN NIKOLIĆ: Dakle, danas želim svakom pojedinačno da kažem hvala i znajte da sam vam danas stegao ruku, pogledao vas u oči i rekao hvala.

Želim danas da se javno zahvalim i svojoj supruzi, bez koje ovo sigurno ne bi bilo moguće i bez koje nisam siguran ni da bih ja danas stajao uspravno.

Dozvolite mi, ona je napisala nekoliko reči zahvalnosti koje želim da vam pročitam. „Kao Sofijina majka želela bih da izrazim veliku zahvalnost svakom od vas ko je pomogao izlečenju moje devoјčice. Drago mi je što je pomoć prikupljena od strane onih koji nisu doveli u pitanje političku pripadnost mog supruga. Znali su da dve godine vodimo tešku bitku da ona preživi. Znali su i koliko je ozbiljna patologija i drago mi je da je moja devoјčica ujedinila čitavu Srbiju. Omogućivši da moje dete bude lečeno i izlečeno vi ste zapravo spasli dva

života, njen i moj, jer moj bez njenog nema smisla. Sofija je prelepa i prepametna devojčica i etički kodeks stekla je genima i svakodnevnim vaspitanjem i verujem da će ona jednog dana stajati za ovom govornicom i mnoge učiti moralu, vaspitanju, ljudskosti i crvenim linijama“. Bojana, Sofijina mama.

Bojana i ja želimo Sofiju da vaspitavamo da bude otvorenog uma i širokog duha i verujem da će ona jednog dana oprostiti onima za šta ja danas nemam snage. Znam da u Srbiji postoje ljudi koji imaju tu životnu dilemu da li će iza njih ostati neko delo po kojem će biti upamćeni. Svi oni treba da znaju da su snaga i kultura humanosti, da su etika deljenja i davanja, veličina empatije prema drugome ko je u problemu – da su veće i značajnije od bilo kojih materijalnih stvari koje iza nas mogu da ostanu.

Ova akcija je pokazala jednu veliku stvar – da je Srbija, uprkos mnogim stvarima, jedno vitalno društvo puno nade. Ono što ja mislim jeste da svi ti humani i solidarni ljudi treba da budu uvek glasniji od svih opskurnih, oholih i oportunih koji nemaju problem da diraju ono u šta se ne dira.

Danas imam poruku za one porodice koje prolaze kroz sve ono kroz šta smo, nažalost, mi prošli. Život je pun nepravde i vi imate svako pravo da budete ljudi i nezadovoljni.

Nije sramota biti ni umoran, nenaspavan, uplašen, ali morate da budete jaki, morate da izdržite zbog onih kojima je vaša strana neophodna danas. Ukoliko udarite na zid sistema, nemojte se plašiti da pomoć potražite od ljudi u vašem okruženju, od javnosti – prijatno ćete se iznenaditi na kakvu dobru reakciju možete da nađete. Sistem je takođe pun nepravdi jer život je uvek inovativniji od mnogih pravila i mnogih zakona.

PREDSEDNIK: Hvala vam puno, poslaniče. Zahvaljujem.

DEJAN NIKOLIĆ: Dva minuta ste mi uskratili.

PREDSEDNIK: Prošlo je vreme. Zahvaljujem.

DEJAN NIKOLIĆ: Dva minuta ste mi uskratili, želeo sam da postavim pitanje.

PREDSEDNIK: Razumeli smo svi vašu poruku, zbog toga vas nisam prekidala, šest i 26. Nemojte, molim vas, da zloupotrebljavamo.

DEJAN NIKOLIĆ: Predsednice, ovo je sramota što ste uradili. Dakle, ja kao poslanik i kao roditelj dugujem zahvalnost...

PREDSEDNIK: Poslaniče, molim vas, javiću se za reč dole, ponoviću te vaše reči, samo u ime moje porodice koja prolazi kroz strašne stvari zbog slične stvari zbog koje vi govorite ovde. Nemojte to da radimo sada.

DEJAN NIKOLIĆ: Ali nemate pravo po Poslovniku to da radite.

PREDSEDNIK: Nemojte da zloupotrebljavamo jednu nesreću. Sve porodice i skoro svako od nas ima jedan i tragičan slučaj, nemojte da to koristimo u političke svrhe.

DEJAN NIKOLIĆ: Očigledno niste razumeli moje reči.

PREDSEDNIK: Nemojte, zbog toga što imam vrlo blisku osobu koja prolazi kroz teške trenutke, molim vas.

DEJAN NIKOLIĆ: Vi ne dopuštate da ohrabrim one ljude koji prolaze kroz probleme, da podelim svoju priču sa ljudima. Dakle, to niste dopustili.

PREDSEDNIK: Molim vas, kao čoveka.

DEJAN NIKOLIĆ: Ja sam danas hteo da ohrabrim ljude.

PREDSEDNIK: Pauza, molim vas, minut. Zbog mene, da se ja smirim.

DEJAN NIKOLIĆ: Ovo je skandal koji ste napravili sada. Ovo je skandal.

PREDSEDNIK: Verujem, poslanice Nikoliću. Nije lepo to što govorite meni, mojoj porodici, a možda još neko prolazi kroz to u ovoj sali.

DEJAN NIKOLIĆ: Ne, ja se obraćam predsednici Parlamenta. Niste dopustili da ohrabrim ljude...

PREDSEDNIK: Molim vas, molim poslanike da budu na mojoj strani. Mi smo svi ljudi, svi prolazimo kroz različite porodične tragedije, o ovome da diskutujemo je ispod svakog nivoa i o ovome da delimo, ocenimo da li je neko skandalozan ili nije skandalozan.

DEJAN NIKOLIĆ: Ispod svakog nivoa je način na koji vodite sednicu, da jednom roditelju koji želi da ohrabri druge ljude ne dopuštate da kaže...

PREDSEDNIK: Poslanice, od vas to nisam očekivala. Nisam od vas to očekivala, stvarno nisam. U politici svašta mogu da očekujem, ali ne mogu da očekujem da je neko spreman da pređe crtu zbog politike. Ja, recimo, nemam snage da stanem pred kamere da govorim o tome, a vi ipak imate snage.

Reč ima Nataša Mićić.

NATAŠA MIĆIĆ: Prvo pitanje za vas, gospođu predsednice. Zašto je Jovanu Najdenovu, saradniku i portparolu LDP-a, zabranjeno da uđe u Narodnu skupštinu? I u petak je vraćen sa vrata Skupštine i danas mu je takođe zabranjeno. Na taj način se otežava i onemogućava rad jedne poslaničke grupe. Molim vas da mi kažete – koji je osnov za zabranu ulaska saradnika poslaničkih grupa?

Drugo, generalno se postavlja pitanje svrhe ovih poslaničkih pitanja. Da li je njihova svrha da mi u interesu građana i ove zemlje otvaramo pitanja i tražimo odgovore kako bismo sprečili eventualne nepravilnosti i zloupotrebe ili je svrha poslaničkih pitanja da simuliramo kontrolnu ulogu Parlamenta i demokratije?

Evo zašto ovo kažem. Naime, 8. decembra postavila sam dva pitanja. Jedno se odnosilo na trajanje vanredne situacije u gradu Užicu, koja je uvedena još januara 2014. godine i sa kratkim prekidom traje do dan-danas. Dakle, tri godine traje vanredna situacija u gradu Užicu, što dovodi do mogućnosti neprimenjivanja, odnosno selektivnog primenjivanja Zakona o javnim nabavkama, što naravno otvara mogućnost korupcije.

Zakon o javnim nabavkama je vrlo jasan i tačno su određeni slučajevi neprimenjivanja, a to su ugrožavanje zdravlja, bezbednosti ljudi, životne sredine, elementarne nepogode. Pa je li moguće da tri godine takvi razlozi postoje kako bi se, zapravo, samo selektivno primenjivao Zakon o javnim nabavkama?

To je pitanje za predsednika Vlade. Pomenula bih da je taj Zakon o javnim nabavkama donet u vreme vladavine DOS-a, koji se ovde često napada a postavljen je takav standard koji se, evo, danas ne ispunjava.

Još jedno pitanje, vrlo slično, isto sam uputila početkom decembra, pre pet meseci. Pitala sam ko će nadzirati rad medija u predizbornoj kampanji. Pošto nam se desilo prvi put od 2003. godine, kada je donet Zakon o radio-difuziji, koji je takođe donet za vreme DOS-a, da je uveden standard da se nadzire i kontroliše rad medija za vreme predizborne kampanje i 13 godina imali smo te izveštaje za sve izbore koji su do sada održani – lokalne, parlamentarne, predsedničke, ali od prošle godine za parlamentarne, a evo ovaj put i za predsedničke izbore, mi nemamo mogućnost uvida u rad medija.

To je isto pitanje za predsednika Vlade, koji ima vremena da mi odgovori, ima još 35 dana do preuzimanja dužnosti predsednika Republike – da li on smatra da je ovo ukidanje standarda slobode medija i fer izbora dobro? Da li je to evropski standard i da li može – evo predlažem, ukoliko Zakon o elektronskim medijima nije dovoljno precizan – da Vlada predloži izmene i dopune Zakona o elektronskim medijima, kako bi REM imao ponovo obavezu da radi izveštaje o predizbornim kampanjama, odnosno da kontroliše medije?

PREDSEDNIK: Hvala. Proveriću oko vašeg savetnika. Kod vas su zaposleni savetnici Kenan Hajdarević i Đorđo Žujović.

NATAŠA MIČIĆ: On je portparol. Ne ulaze samo zaposleni u Skupštinu. Jovan Najdenov, proverite, portparol i saradnik LDP-a.

PREDSEDNIK: Za ovo ne znam, jer niko se nije ni javljao pod takvim imenom. Proverićemo u Sekretarijatu, ne brinite ništa, nije problem nikakav. Ostala pitanja ćemo proslediti.

Slažem se sa vama, ja sam to i rekla da pitanja popuno gube smisao po članu 287. jer mi ovde sve govorimo osim što postavljamo pitanja članovima Vlade. Postoji uvek forma da se neko obrati i poslanicima i javnosti o svim našim teškim životnim situacijama. Kažem baš zato što se nalazim u takvoj životnoj situaciji, ne želim da to radimo ovde u plenumu nego da se ovde bavimo nekim drugim stvarima.

Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELj: Dame i gospodo narodni poslanici, postavljam pitanje ministru prosvete Mladenu Šarčeviću. Kako je moguće da ministar prosvete Mladen Šarčević predloži Vladi Srbije da se za državnog sekretara u Ministarstvu prosvete imenuje Marko Milenković samo nekoliko dana nakon što smo ga mi srpski radikali prinudili da podnese ostavku na poslanički mandat jer je izdao našu stranku u vreme predizborne kampanje

agitujući za naše suparnike, agitujući za naprednjačkog kandidata Aleksandra Vučića?

Mi smo, dakle, osudili taj krajnje nemoralni čin, imamo dokaze šta je sve radio u tom smislu – da je išao od kuće do kuće naših članova, simpatizera ili ljudi koji su nam dali siguran glas i objašnjavao da smo se o svemu Vučić i ja unapred dogovorili, da Vučić bude predsednik a da je budem premijer. Tako nam je oborio sa nekih 20 procenata glasova, koliko smo imali na prošlim izborima, na 3%. On je potvrdio tu svoju ulogu i dao intervju za novine.

Nema tu nikakve sumnje, ali ovde nije reč o Marku Milenkoviću nego je reč o ministru prosvete Mladenu Šarčeviću, koji ovim činom pokazuje da je krajnje nemoralna ličnost. Kako on može da trpi u svom kabinetu kao državnog sekretara čoveka koji se ovako nemoralno poneo? Pazite, državni sekretar je najviša činovnička funkcija u državi. To je rang general-pukovnika, da vam plastičnije objasnim. Dakle, čoveka koji se ovako moralno obrukao do krajnjih granica unapređuju u najviši državni činovnički red ili stalež.

Kakav je onda to ministar prosvete? Zaslužuje li takav ministar prosvete da ostane u Vladi? Zašto ne podnese ostavku? A kako je Vlada sebi dozvolila da prihvati takav predlog, jer to je kroz Vladu već prošlo, i to bez diskusije, koliko sam informisan. Dakle, sve je unapred bilo dogovoreno, sračunato... i sad, to je poziv svim drugim iz ostalih stranaka – izdajte svoju stranku, učinite ono što je moralno najgore, tamo vas čeka nagrada koja će biti materijalna satisfakcija za taj težak moralni prekršaj.

Jer, u kakvom nam je stanju društvo – moralne vrednosti su na sve manjoj ceni, samo materijalne vrednosti preovlađuju, i zbog tih materijalnih vrednosti ljudi su, kao što vidite, spremni da rade najgore moguće stvari.

Marko Milenković je bio visoki funkcioner stranke, narodni poslanik, nije bilo ko. Za šta se on prodao? Za funkciju državnog sekretara. Jer, da je principijelan, ne bi više hteo da ide ni u jednu stranku. Pa ako i hoće u neku stranku da ode, u neku drugu opozicionu, ali on ode u vladajuću, protiv koje se do juče borio, kod premijera koga je do juče napadao najtežim rečima i izrazima. Sad ode tamo. Sad će i on da kaže da je ranije bio budala a sad više nije budala. Ranije je bio budala dok je bio progonjeni opozicionar, a sad je pametan kad je na državnim jaslama.

Ćuti Nemanja, kad ja govorim.

Kako nazvati taj čin? Tako nešto grozno teško je i zamisliti. Kod nas je sve moguće.

PREDSEDNIK: Hvala. Vaših pet minuta ste prekoračili, poslaniče. Zahvaljujem.

VOJISLAV ŠEŠELj: Ja očekujem da ministar Mladen Šarčević hitno podnese ostavku.

PREDSEDNIK: Dobro, neće podneti ostavku, ali će vam odgovoriti po članu 287.

(Vojislav Šešelj: Otkud ti znaš, Majo, da neće podneti ostavku?)

Neće, neće. Zbog pitanja ne. Šalim se, naravno.

(Vojislav Šešelj: Znači i tebi je jasno da ministar Šarčević treba da podnese ostavku.)

Ne. Marko Đurišić ima reč. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsednice.

Postavio bih pitanje ministru energetike, gospodinu Antiću, vezano za situaciju u EPS-u.

Da li je istina da je država Srbija od početka ove godine uvezla električnu energiju u vrednosti većoj od 50 miliona dolara? Da li je istina da je EPS u februaru ove godine proizvela 12,5 procenata električne energije manje nego u istom mesecu 2016. godine? Da li je istina da je EPS proizvela samo 55 procenata od planirane proizvodnje električne energije u martu ove godine? Da li je istina da je od početka marta polovina kapaciteta Termoelektrane „Nikola Tesla“ u Obrenovcu van pogona, ne samo zato što su u pitanju planirani remont i već zbog nesposobnosti rukovodstva EPS-a? Da li je Kolubara proizvela, odnosno iskopala svega 70 procenata planirane količine uglja u martu ove godine i da li je zbog toga danas na zalihama „Termoelektrane Nikola Tesla“ u Obrenovcu svega 44 procenata planiranih količina uglja?

I da li je moguće da je čovek koji je već 13 meseci, protivno zakonu koji je usvojila ova narodna skupština, vršilac dužnosti generalnog direktora EPS-a, gospodin Grčić, u najužem krugu kandidata za izbor novog direktora EPS? Da li je on ili neko drugi od rukovodilaca EPS-a odgovarao za falsifikovanje računa za električnu energiju koju su građani Srbije dobili u januaru i za koje je, lično on, u početku negirao da su falsifikovani i da postoji bilo kakav problem a tek kada je predsednik Vlade reagovao i rekao kako su se, eto, neki građani požalili njemu – vršilac dužnosti direktora, gospodin Grčić i po svojoj prilici novi generalni direktor EPS-a tek onda je reagovao i navodno priznao grešku EPS-a i pokušaj manipulacije sa računima za električnu energiju.

Elektroprivreda Srbije je najvažnije državno i uopšte preduzeće u Srbiji pa ovako neodgovorno ponašanje ljudi koji preduzeće vode, uz očigledan blagoslov i predsednika Vlade i ministra Antića, imaće dugoročno negativne posledice na privredu i sveukupan razvoj Republike Srbije. Da li ministar Antić ima nameru da na bilo koji način reaguje ili ne?

Drugo pitanje postavio bih premijeru Aleksandru Vučiću, da li će doći danas u 18.00 časova u Hercegovačku ulicu u Savamali da kaže građanima koji će se tamo okupiti ko su kompletni idioti koji su pre godinu dana srušili tri objekta i suspendovali državu Srbiju na nekoliko sati. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče. U delu gde ste pitali da li će doći premijer ovde ili u neku ulicu ovde. Ne, neće moći da dođe danas, nalazi se u Leskovcu na otvaranju petnaest kilometara rekonstruisane pruge Vinarce–Đorđevo u železničkoj stanici Leskovac.

(Marko Đurišić: Nisam pitao vas.)

Pa, po članu 287. mogu da vam odgovorim, a on će pismeno. I, običi će radove na izgradi Koridora 10, auto-put E-75, deonica tunel Manajle – Vladičin Han. Daću vam izveštaj, nije nikakav problem. Zamoliću ga da vam pošalje izveštaj o njegovom političkom angažmanu kao predsednika Vlade.

Reč ima Slaviša Ristić. Izvolite.

SLAVIŠA RISTIĆ: Poštovani narodni poslanici, gospodo predsednice, moje pitanje upućuje se premijeru Aleksandru Vučiću i ministru zdravlja Zlatiboru Lončaru.

Kao što znate, nedavno je Vlada Republike Srbije usvojila kadrovski plan Ministarstva zdravlja koji podrazumeva zapošljavanje preko dve hiljade novozaposlenih u zdravstvu, tačnije 2.010 novozaposlenih. Čuli smo takođe i ministra Lončara koji je, obrazlažući taj plan, rekao da se prvi put u novijoj istoriji Srbije dešava, od strane ove vlade, da se sektor zdravstva posmatra pre svega kao sektor, ne kao plen već kako sektor koji se mora i može unaprediti.

Mogli smo da vidimo na sajtu Ministarstva zdravlja o kojim se zdravstvenim ustanovama širom Srbije radi, odnosno koje će raspisati konkurse i iskoristiti tu mogućnost, odluku Vlade – između ostalih, Klinički centar Vojvodine 229 novozaposlenih, Opšta bolnica Subotica, Kragujevac, pa do Novog Pazara....

Dakle, kaže se širom Srbije, a na spisku nema nijedne zdravstvene ustanove sa prostora KiM. Da li se po aršinima Aleksandra Vučića i ove vlade, Kosovo i Metohija ne nalaze u tim njihovim zamišljenim granicama Srbije?

Moram da kažem da je iz Zdravstvenog centra u Kosovskoj Mitrovici poslednjih nekoliko godina preko 30 lekara otišlo u penziju a, nažalost, na njihovo mesto niko nije primljen. Mnogi, da tako, uslovno kažem, mlađi lekari u Kosovskoj Mitrovici koji su dobili specijalizaciju nisu u mogućnosti da odu na usavršavanje i da iskoriste tu mogućnost iz prostog razloga što na njihovim mestima nema ko da radi u domovima zdravlja i ustanovama na Kosovu i Metohiji.

Takođe, tokom predizborne kampanje Aleksandar Vučić je govorio o velikim i brojnim investicijama u okviru zdravstva širom Srbije. Takođe, ni na tom spisku nema zdravstvenih ustanova sa prostora Kosova i Metohije. Očito je da se Vlada Republike Srbije, mimo Ustava, odriče zdravstvenog sistema na prostoru Kosova i Metohije, koji po Briselskom ultimatumu očigledno treba, kako se priča, do kraja 2018. godine da se integriše u tzv. zdravstveni sistem samoproglašениh vlasti u Prištini.

Takođe, i uoči ovih poslednjih izbora naročito je, to moram da kažem, isticano i pozivani su Srbi sa KiM da glasaju masovno za Aleksandra Vučića i ovu vladu, da nikako, ni po koju cenu ne glasaju za predstavnike dosovske vlasti jer su oni navodno priznali Kosovo, jer su oni najviše zla i najviše štete napravili Kosovu.

Moram samo vrlo kratko da kažem, za vreme uprave te tzv. dosovske vlasti, Vlada Srbije na KiM izgradila je, samo ću pobrojati: Dečiju kliniku u Kosovskoj Mitrovici, Dom zdravlja u Štrpcu, Infektivno odeljenje u Kosovskoj Mitrovici, Dom zdravlja u Priluzju, Odeljenje za nefrologiju i dijalizu u Kosovskoj Mitrovici, rekonstruisan je Dom zdravlja i Internistički blok u Kosovskoj Mitrovici, nabavljen savremeni skener itd. Ono što je bitno, tadašnja vlast za ove investicije nije tražila bilo kakvu vrstu dozvole niti od EU, niti od Angele Merkel.

Moram na kraju, zarad istine, da kažem da je činjenica da je uoči poslednjih parlamentarnih izbora 2016. godine Aleksandar Vučić otvorio porodilište u Pasjanima u opštini Gnjilane. To jeste istina, ali ono što nije rekao srpskoj javnosti je da to porodilište nije finansirala Vlada Republike Srbije niti on, već je to porodilište, nažalost, finansirala samoproglášena vlast na Kosovu. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Imam pitanje za predsednika Vlade Aleksandra Vučića, i vi predsedavajuća, pošto odgovarate danas u njegovo ime, možete i da date odgovor, ali naravno, i od njega očekujem da odgovori na ovo pitanje, pogotovo zato što od decembra odbija da se izjasni na uporna i konstantna pitanja Dveri – u kakvom je poslovnom odnosu sa Nenadom Kovačom, zvanim Neša Roming ili Neša Samsung? Mi smo to pitanje više puta postavljali, a pogotovo aktuelizovali pre dva meseca, kada smo objavili snimke prisluškivanih razgovora i transkripte istih tih razgovora koji su klasifikovani kao državna tajna a prikupljeni su u operaciji „Balkanski ratnik“, istraživanja narko-klana Darka Šarića.

Ovde imam transkripte označene kao državna tajna a tiču se razgovora između Zorana Čopića zvanog Čopa, koji je pravosnažno osuđen za pranje novca narko-klana Darka Šarića i u Srbiji i u BiH, i koji je on obavljao 18.2.2009. godine u 11.40 časova sa Nenadom Kovačom i istog dana u 11.16 časova sa Savom Terzićem.

Gospodin Nenad Kovač je kum Nikole Petrovića, kuma Aleksandra Vučića. Šta više, oni imaju zajedničke firme, nekoliko zajedničkih firmi, između ostalog i firmu „Eko enerđi grup“ gde je Nikola Petrović bio direktor pre nego što je postao direktor „Elektromreže Srbije“. Kada je postao direktor „Elektromreže Srbije“, prvi posao koji je Elektromreža uradila jeste investicija u priključenje privatne mini-hidroelektrane „Eko enerđi grupe“ na mrežu „Elektromreže Srbije“, a sada, kada je napustio Elektromrežu, ponovo se vratio na mesto direktora „Eko enerđi grupe“.

Da li je Nenad Kovač, nekadašnji bliski saradnik pokojnog Mikija Rakića, Borisa Tadića i Dragana Đilasa i finansijer DS, finansirao dugove dnevnog lista „Pravda“ u iznosu od više miliona evra i na taj način uspostavio

saradnju između Aleksandra Vučića i kabineta Borisa Tadića i kumovao kasnijem osnivanju SNS-a?

Zašto Aleksandar Vučić odbija da se izjasni po ovim pitanjima, i po još jednom konkretnom pitanju – da li on autoritetom i političkom moći koju ima kao predsednik Vlade utiče da se poslovi njegovog kuma Nikole Petrovića i Petrovićevog kuma Nenada Kovača odvijaju nesmetano i da budu zaštićeni od krivičnog gonjenja?

Ja bih podsetio i da je advokat firme „Eko enerđži grup“ i tandema Petrović–Kovač, sadašnji šef BIA Aleksandar Đorđević. Takođe, kum Nenada Kovača je i predsednik Prvog osnovnog tužilaštva, gospodin Ljubivoje Đorđević, i svi oni zajedno u više sudskih postupaka pokrivaju privatne interese gospodina Kovača, zvanog Neša Roming, koji je umešan u pranje narko-para Darka Šarića. To ovi transkripti potvrđuju.

Naime, 18.2.2009. godine iz tih razgovora vidi se da su ta lica kupila sve aparate za elektronske dopune od firme „DTM rilejšns“, koja je bila u vlasništvu šefa kabineta tadašnjeg ministra policije Ivice Dačića, Branka Lazarevića, kome se sada upravo sudi u Specijalnom sudu i gde se prisluškivani transkripti izuzimaju iz dokaznih spisa. Ćopić koji je, ponavljam, osuđen zato što je upropaštavao firme perući novac za Darka Šarića, raspituje se oko kupovine te firme da bi oni mogli na osnovu nje da kupe firmu „Mitrosrem“.

Mi smo objavili preko 60 snimaka razgovora gde Zoran Ćopić Ćopa razgovara sa raznim tzv. biznismenima, sa sudijama, sa mnogim bankarima, gde se vidi da se peru pare od narkotika, da je celokupna privatizacija u Srbiji u najvećem bila upravo pranje novca zarađenog na trgovini kokainom.

Još uvek, dva meseca, nijedan zvanični državni organ nije reagovao. Niko nas nije pozvao da nas pita kako objavljujemo državne tajne, niko neće da odgovori kako je moguće da se sudi Šariću, Jestroviću i Ćopiću a ne sudi se Kovaču, Terziću i brojnim bankarima i privrednicima kao što je Bogdan Rodić, kao što su direktori raznih banaka – Kordić iz Komercijalne, Jovanović iz AIK, Jovanović iz Pireusa itd. To je pravo pitanje i prava afera.

Da li Busplus sistem služi za pranje novca od kokaina? Godine 2014. ovde je jedan poslanik SNS-a rekao da je to bilo u medijima; 2014. godine SNS je, znači, poslala – evo ga ovde snimak, to je bilo 8. marta 2014. godine u 14 časova, 27 minuta i 10 sekundi – fotografisali ste i poslali svim medijima CD-ove, slali ste i određene transkripte, ali ste nameštali transkripte da kod Save Terzića, koji je lice koje upravlja Busplusom, bude izostavljen deo razgovora gde se pominje Nenad Kovač. Zašto? Da bi se sakrio kum Vučićevog kuma. Da li je SNS ...? (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Hvala.

Ne mogu da vam odgovorim na ovo pitanje, neke starlete ste spominjali, znam samo gde se nalazi danas predsednik Parlamenta. Poslaniče Nogo, izvinjavam se, predsednik Parlamenta se nalazi ovde. Ja sam čovek i ja prolazim kroz različite životne drame, pa ne mogu baš uvek da budem

skoncentrisana, ali trudim se ipak da radim svoj posao, što očekujem od svih. Znam gde se nalazi danas predsednik Vlade Republike Srbije, izabrani predsednik, a ovo drugo – ne znam, rekli su mi potpredsednici da ste pominjali nadimke nekih starleta i stvarno ne znam. Na to ne znam ko može da vam odgovori.

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem, uvažena predsednice.

Pošto ja znam da budućnost naše Srbije i jugoistoka Srbije jeste razvoj poljoprivrede, postavio bih nekoliko pitanja oko tog resora.

Prvo pitanje je ministru bez portfelja, gospodinu Krkobabiću, vezano za zadrugarstvo.

Pošto smo čuli da će nadležno Ministarstvo u narednom periodu obezbediti sredstva, a već su u okviru budžeta pripremljena, i da će biti mogućnosti da se stimuliše stvaranje novih zadruga u Srbiji sa posebnim akcentom na istok i na jug Srbije. Pošto ja dolazim iz opštine koja je nerazvijena, koja ima šanse kroz zadrugarstvo, kroz zadruživanje, ja pitam gospodina ministra – kada će i da li je napravljen pravilnik, kako će se formirati te zadruge i kako će se finansirati i na koji način će dobijati sredstva te zadruge?

Znamo samo da je pripremljeno, i iz razgovora sa gospodinom ministrom imam informacije da će do 50 hiljada evra biti opredeljeno za formiranje novih zadruga a za ove starije zadruge koje su formirane ranije, za njih će biti obezbeđeno do 100 hiljada evra.

Mislim da je to dobro i da treba sada maksimalno na taj način staviti akcenat na udruživanje jer samo takvim udruživanjem imamo šansu da pomognemo razvoju poljoprivrede u nerazvijenim područjima, brdsko-planinskim područjima kao što je opština Svrljig, kao što je opština Bela Palanka, Sokobanja, Knjaževac, Babušnica i ostale opštine.

Isto pitanje i Ministarstvu poljoprivrede, gospodinu Nedimoviću – da li u Ministarstvu poljoprivrede ima još sredstava koja će biti opredeljena za udruživanje i za zadrugarstvo? Znam da je unazad desetak dana već doneta uredba kojom se velikim ciframa pomaže opštinama, odnosno ljudima koji žive u nerazvijenim opštinama i ja to podržavam, jer samo na taj način, udruživanjem kroz zadrugarstvo, imamo šansu da obezbedimo i plasman i kontrolu proizvoda i, normalno, na taj način imaćemo veću zaposlenost ljudi i mogućnost da se kontroliše kako se radi, da nema sivog tržišta.

Pitanje isto Ministarstvu poljoprivrede, a vezano je za umatičenje grla stoke i za način kako se to radi. Konkretno pitanje Institutu za stočarstvo u Zemunu – da li je moguće, pošto svi znamo da se za svako matično grlo ovce, koze, krave, po 25.000 dinara dobija za svaku kravu a sedam hiljada dinara za svaku umatičenu ovcu... Da bismo došli do toga da sva stoka bude umatičena, potreban je određen vremenski period.

Institut za stočarstvo u Zemunu je krovna institucija kod nas u Srbiji, dok je Departman u Novom Sadu za stočarstvo za Vojvodinu. U

Vojvodini je postupak da se umatiči grlo sledeći: treba samo jedno žensko kvalitetno priplodno grlo, da li je to tele, jagnje ili jare, ili da je osemenjeno, ili priplodni ovan, i sa tim za godinu dana stočar u Vojvodini dobija RB broj, a samim tim kad dobije RB broj ima mogućnost da konkuriše i da dobije sredstva od Ministarstva poljoprivrede, dok u ovom delu koji Institut za stočarstvo Zemun kontroliše, tu je potrebno pet godina da stočar dobije premiju za umatičeno grlo. To su sledeći koraci: dobije se RB broj pa posle prva, druga i treća generacija tek može da dobije HB broj, to je konačan broj kada se dobije premija za umatičeno grlo.

Pitam da li postoji mogućnost da Institut za stočarstvo u Zemunu radi isto kao Departman u Novom Sadu, jer znamo svi da smo ista zemlja i mislim da treba da i ovde, u ovom delu Srbije koji pokriva Institut za stočarstvo Zemun, kada se obeleži grlo RB brojem da tada to grlo ima mogućnost da koristi premiju koju daje Ministarstvo poljoprivrede, a napominjem da je premija od 25.000 dinara za kravu, odnosno za junicu.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Građani Srbije jako dobro znaju da je poštovanje pravila ključna stvar za funkcionisanje jednog društva, poštovanje zakona, pravila, procedura. Ovaj Poslovnik Narodne skupštine je jedno od tih pravila i procedura koje bi se morali poštovati.

Konkretno, član 287, koji govori upravo o ovim poslaničkim pitanjima koje upravo postavljamo, govori da poslanik ima pravo da postavi ova pitanja utorkom i četvrtkom i kaže, takođe, da su lica iz ovog člana, odnosno republički funkcioneri, dužni da predsednici Narodne skupštine traženo obaveštenje, odnosno objašnjenje dostave u pisanom obliku za narodnog poslanika u roku od 15 dana. Znači, u pisanom obliku, ne usmena obrazloženja. To kaže pravilo, odnosno Poslovnik Narodne skupštine.

Poslanička grupa DJB je otkako je krenuo da radi ovaj saziv Narodne skupštine postavio 17 pitanja predsedniku Vlade i devet pitanja predsednici Skupštine, u skladu sa članom 287. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije, na koja nismo dobili odgovor.

Prošlog četvrtka smo postavili i osamnaesto pitanje predsedniku Vlade i deseto pitanje predsednici Skupštine, na koje nismo dobili odgovor. Jedno pitanje smo postavili predsedniku Vlade 19. oktobra 2016. godine, znači pre oko šest meseci.

Kod nas se grade putevi što je dobra stvar, ali je bitno i kako se grade ti putevi, odnosno koja je ekonomska korist za Republiku Srbiju, pa smo postavili pitanje u vezi puta od Ljiga do Preljine, da li je istina da azerbejdžanska firma „Azvirt“ angažovana na izgradnji puta od Ljiga do Preljine, uvozi naftu iz Azerbejdžana bez plaćanja carina, akciza i PDV-a, o kojoj količini nafte je reč,

da li je istina da tu naftu dalje preprodaje našim podizvođačima kao što je „Planum“ npr. po punim tržišnim cenama i zašto je to dozvoljeno?

Zatim, da li je istina da je ta firma zakupila separaciju „Takovo“ da iz nje vadi usitnjeni kameni agregat, koji takođe prodaje našim podizvođačima po ceni od 35 evra po kubnom metru dok je tržišna cena 21 evro. Zbog čega premijer, odnosno Vlada, nadležna ministarstva i sve agencije dopuštaju ovakvo ponašanje i izvlačenje novca od građana Srbije? Ovo je vezano direktno sa korupcijom. Odgovor do danas nismo dobili, tako da je ponovo postavljam pitanje predsedniku Vlade – zbog čega se ovo dešava i zašto ne odgovara poslanicima Pokreta DJB?

Da objasnim građanima da, kada postavimo ovakvo jedno pitanje, stručne službe Skupštine sastave jedan ovakav dopis i upute ga republičkom funkcioneru kome smo postavili pitanje, tako da to ne dolazi od nas nego od Službe Narodne skupštine i nema sumnje da na ove dopise nijedan odgovor nismo dobili.

Ima još mnogo pitanja predsedniku Vlade, međutim, preći ću sada na predsednicu Skupštine, koja je dužna da poštuje pravila, jer ako ona ne poštuje pravila, onda iz toga izvlačimo zaključak da celo društvo nadalje, od Skupštine, ignoriše pravila i ne postupa po njima. Naravno, radi se ponovo o članu 287, gde je i predsednica Skupštine dužna da nas u pisanom obliku, ne usmeno, obaveštava gde se danas nalazi predsednik Vlade, da li u Leskovcu ili negde drugde, da odgovara na pitanja u pismenom obliku, inače krši član 287.

Na primer, predsednicu Skupštine smo pitali 16. novembra 2016. godine kada će biti donet godišnji program rada Narodne skupštine, kako to propisuje član 28. stav 1. Poslovnika, jer već više od pet meseci radimo potpuno stihijski. Ovo „pet meseci“ se odnosilo na taj 16. novembar. Do danas je prošlo devet meseci i nemamo odgovor na ovo pitanje.

Takođe, 26. oktobra smo postavili pitanje u vezi sa članom 157. stav 2. Poslovnika koji kaže da kada se pravi dnevni red, i pročitacu ovde, može da se objedini rasprava o pojedinim zakonskim predlozima i odlukama i kaže da Narodna skupština može da obavi zajednički načelni pretres samo oko predloga zakona koji su međusobno uslovljeni ili su rešenja o njima međusobno povezana. Nastavlja se sa kršenjem ovog pravila i raspravlja u okviru jedne tačke dnevnog reda o stvarima koje jednostavno nisu povezane.

Molim predsednicu Narodne skupštine da poštuje član 287, da ne odgovara usmeno i da u pismenom obliku odgovori na sva ova pitanja. Hvala vam.

PREDSEDNİK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, pre prelaska na poslaničko pitanje, da čestitam prethodnom govorniku pobedu nad nevažećim listićima na

prošlim izborima. Doduše, pobeda je bila za dlaku, ali ipak je pobedio nevažee listie.

Dakle, krajem februara ove godine odrzan je protest gradana Vraara, jednog dela Vraara, zbor sporne situacije oko parka koji je oiviien ulicama Tomaša Ježa, Mileševska i Radoslava Grujia. Epilog tog problema je da se ovih dana intenzivno radi na nalaženju rešenja, dakle trajnog rešenja, tog problema i naai ee se rešenje. Naai ee se rešenje, ali zahvaljujuai prevashodno hitroj i pravovremenoj reakciji gradske opštine Vraar, odnosno rukovodstva gradske opštine Vraar, ali i nadležnima u gradskoj upravi, ali najviše zahvaljujuai građanima Vraara.

O emu se zapravo radi? Radi se o jednoj brljotini DS-a još iz 2012. godine, kada je upravljala gradskom opštinom Vraar, a ije posledice mi danas otklanjamo.

Nakon dva neuspela pokušaja, 2009. i 2011. godine, opština Vraar je iz treceg puta, dakle 2012. godine, uspela da poništi Rešenje o eksproprijaciji na zemljištu koje je bilo nacionalizovano, a koje je korišeno kao park sve do današnjih dana. Direkcija za gradsko graevinsko zemljište, iji je direktor u tom periodu takođe bio iz DS, iako se dva puta pre toga žalila na to rešenje, treceg puta se naprasno, volšebno ne žali iime je direktno otvoren put da to zemljište postane privatno vlasništvo i da se na tom zemljištu u budućnosti možda izgradi i zgrada.

Da bismo trajno sačuvali i zaštitili ovaj park, gradska opština Vraar je u saradnji sa, opet kaem, građanima tog dela Vraara pokrenula inicijativu za izmenu plana detaljne regulacije ovog dela. Taj zahtev je predat Gradu Beograd. Grad Beograd je prepoznao napor i uveren sam da ee u najskorijem periodu taj problem biti rešen, odnosno usvojen. Tom izmenom plana detaljne regulacije ova površina ee biti proglašena javnom površinom, i to je jedini naai, dakle jedini pravni naai da se sačuva ovaj park.

Moje pitanje upućeno nadležnima u gradskoj upravi i Skupštini grada Beograda, kao i Ministarstvu koje vrši nadzor, i ono glasi – da li ee se utvrditi odgovornost opštinskih organa opštine Vraar i licima u opštinskoj upravi gradske opštine Vraar kojem je tada, da ponovim zbog gradana, rukovodila DS, odnosno vladala na opštini Vraar, za tendenciozno postupanje protiv javnog interesa? Zatim, ko ee biti odgovoran za eventualne nove troškove u ovom smislu, dakle za novu izradu plana detaljne regulacije i sve ostale troškove? Ko ee snositi te troškove?

Dakle, da utvrdimo da li su neznanje i nestručnost ili nezainteresovanost i nemar ielnika opštine Vraar krivi za sve ovo i doveli do ovakve situacije ili je možda bilo i svesnog postupanja protiv javnog interesa, odnosno za neaiji privatan interes, u narodu poznatog kao korupcija.

Imamo tu i primer vrhunskog bezobrazluka i licemerja. Naime, kada je organizovan pomenuti protest gradana Vraara, dakle da ponovim, opravdani protest stanovnika tih ulica, tu smo mogli da primetimo i predstavnike

DS, opštinskog odbora, koji su pokušali na jedan mizeran način da ušićare neki politički poen iz cele situacije, na sreću potpuno bezuspešno. Dakle, zamislite bezobrazluk, usudili su se da dođu na protest oni koji su najdirektnije krivi za to što se desilo.

Tu je bio izvesni Bogdan Tatić. On je valjda predsednik opštinskog odbora DS na Vračaru, čak je pokušao i da napravi neki incident. Po čemu je poznat taj Bogdan Tatić? Poznat je po tome da se u svojoj karijeri predsednika opštinskog odbora DS na Vračaru, ali i člana veća, obraćao pismenim putem sam sebi. Pazite sada, predsednik opštinskog odbora DS-a Vračar Bogdan Tatić, obraća se članu veća gradske opštine Vračar Bogdanu Tatiću. Dakle, na stranu što je u pitanju vrhunac, odnosno par ekselans primer stranačkog zapošljavanja, pa kaže – opštinski odbor DS Vračar je na sednici održanoj tada i tad doneo zaključak da se na mesto koordinatora Kancelarije za nacionalne manjine gradske opštine Vračar imenuje izvesna osoba, nije sada ni važno ko.

Dakle, opštinski odbor DS Vračar je nakon iscrpne rasprave doneo zaključak i preporučio predsedniku gradske opštine Vračar da imenuju NN osobu za koordinatora ove kancelarije. Dakle, vrhunski primer stranačkog zapošljavanja, ali ono što je najsmušnije, čovek se obraća samom sebi i koristi, odnosno zloupotrebljava svoju funkciju. Takvi su vodili Vračar decenijama unazad. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Nastavljamo dalje sa radom.

Obaveštavam vas da sednici neće prisustvovati narodni poslanik Žarko Obradović.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O BIOMEDICINSKI POTPOMOGNUTOJ OPLODNjI (u pojedinostima).

Molim ministra Lončara da uđe u salu.

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika, obaveštavam vas da sam pozvala da današnjoj sednici prisustvuje: dr Zlatibor Lončar, ministar zdravlja, državni sekretari u Ministarstvu zdravlja Berislav Vekić, Vladimir Đukić, Vicko Ferenc i Meho Mahmutović, Nada Vasiljević i Zlata Žižić iz Uprave za biomedicinu u Ministarstvu zdravlja i Nikola Pandrc i Marko Pavlović iz Ministarstva zdravlja.

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici i Odbor za zdravlje i porodicu.

Primili ste izveštaje nadležnih odbora.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa

Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Predsednice, poštovani ministre, intervencija u članu 2. bila je da se jasno naznači da se u pogledu prava pacijenata u ovom postupku, ukoliko to nije definisano ovim zakonom, primenjuju odredbe zakona kojim se regulišu prava pacijenata. Smatramo da je dobro što je Vlada prihvatila ovaj amandman i time dodatno razjasnila i utvrdila na koji način građani mogu da ostvare svoja prava kroz ovaj zakon u svim mogućim slučajevima. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Na član 3. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: U članu 3, koji definiše pojmove u ovom zakonu, pojavljuje se pojam „ozbiljni, neželjeni događaji“. U konsultacijama koje smo imali sa ljudima koji se bave ovom oblašću rečeno nam je da u našoj terminologiji, ni medicinskoj a ni pravnoj, ovakav termin „ozbiljni, neželjeni događaji“ ne postoji i da je on verovatno posledica prevoda sa nekog drugog jezika u kojem su neke definicije korišćenje. Smatrali smo da reč „ozbiljni“ treba da se obriše i da ostane samo definicija „neželjeni događaji“.

Vlada nije prihvatila ovaj amandman sa obrazloženjem da je ta reč potrebna kako bi dodatno napravila razliku između događaja koji mogu da se dese, vezano za ovaj proces biomedicinski potpomognute oplodnje. Kroz konsultacije ljudi su nam skrenuli pažnju da se ti termini u medicini kod nas ne koriste. Smatramo da bi bilo bolje da je ovaj i sličan amandman koji takođe, u nekom kasnijem članu, traži brisanje reči „ozbiljan“, Vlada prihvatila. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Zahvaljujem.

Želeli smo da napravimo razliku između neželjenih efekata koji mogu da budu minimalni i zanemarivi i onih koji su ozbiljni. To je jedini razlog, da bi se skrenula pažnja na ozbiljne posledice.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Poštovana predsednice, poštovani ministre, poštovani saradnici iz Ministarstva zdravlja, koleginice i kolege narodni poslanici, evo posle godinu dana pauze, koliko nisam bio u Narodnoj skupštini, ponovo sam danas sa vama i, eto slučaja, opet su na početku zakoni iz zdravstva.

Želim da vam kažem, godinu dana nisam bio ovde i mislim da atmosfera u Skupštini nije baš onakva kakva bi trebalo da bude, mislim da bi svako od nas trebalo da doprinese kvalitetnijem i boljem radu Narodne skupštine.

Ono što želim da kažem je da su pred nama dva jako važna zakona koja poboljšavaju zakonodavnu aktivnost i praktično zakonodavstvo u sektora zdravstva. Vrlo dve važne teme – tema o Zakonu o transfuziji...

PREDSEDNIK: Poslaniče, molim vas samo malo o amandmanu, prešli smo na raspravu o amandmanima.

Imate konkretan amandman na član 3. stav 1. tačka 29, reč je o „ozbiljnim“, i briše se u tački 30 reč „ozbiljno“.

Svesna sam da ste se tek sada uključili u rad Parlamenta, ali mi smo na amandmanima.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Dobro, ako dozvolite, svakako da ste vi predsedavajući, možete da me prekinete. U prošli petak sam položio zakletvu i po nekoj dobroj praksi iz ranijih mandata trebalo je da budem ovlašćen, meni je to onemogućeno i želim da par nekih važnih stvari kažem o ova dva Predloga zakona, koristeći vreme ovlašćenog predstavnika...

PREDSEDNIK: Poslaniče, razumem vašu želju da govorite o onome što je bilo pre neki dan, ali moramo da pričamo o amandmanima, pokušavam uporno da uredim rad ovog parlamenta u skladu sa Poslovníkom.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Dobro, evo, javiću se po sledećem amandmanu.

PREDSEDNIK: Da. Hvala vam. Naravno.

Reč ima narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović, po amandmanu.

LJUBICA MRDAKOVIĆ: Hvala, predsednice.

Potpuno sam saglasna sa stavom Vlade i Ministarstva zdravlja da predloženi amandman treba odbiti. Naime, neželjene reakcije ili dejstva se u medicini dele, prema intenzitetu, na blage, srednje i teške, a prema posledicama na „ozbiljne“ i „nisu ozbiljne“ i prema učestalosti.

Član 3. predloženog zakona u stavu 29. i 30. precizno i kristalno jasno objašnjava koji su to „ozbiljni neželjeni događaji“ u postupcima biomedicinski potpomognutog oplodjenja. Neželjena reakcija i događaj može da bude i crvenilo, svrab, peckanje, oskudno intravaginalno krvarenje – recimo kod aspiracije – koja je normalna pojava, ali to ne spada u ozbiljne neželjene događaje. Zahvaljujem se.

PREDSEDNIK: Opet po amandmanu? Po istom?

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Dok uhvatim ritam, bar oko ovih amandmana...

Kada govorimo o Predlogu zakona o veštački potpomognutoj oplodnji i o amandmanu koji je podneo gospodin Đurišić, postoje neka stanja koja su jako ozbiljna i koja dovode, praktično, i do sterilnosti žena. Nešto što u ovom predlogu zakona nije spomenuto a što se u javnosti često spominje, to javnost i neko iz vrha nekadašnjih vlada spominje, jeste veliki broj abortusa i problem da abortusi dovode do steriliteta žena. Želim da sa ovog mesta kao narodni poslanik skrenem pažnju da moramo mnogo više raditi i posvetiti pažnju prevenciji.

U Srbiji je uvrežena praksa da je abortusom moguće regulisati porodicu i da je abortus nešto što je opšteprihvatljiva stvar. Kao lekar uvek ću se zalagati da abortus ostane pravo žene da reguliše svoju trudnoću, ali želim da skrenem pažnju Ministarstvu prosvete, Ministarstvu zdravlja, da moramo više da učestvujemo u edukaciji naših građana kako abortus ne bi bio jedina mogućnost zaštite od neželjene trudnoće. Upravo kada pričamo o jednom procentu žena koje ne mogu da dobiju dete, razlog su komplikacije o čemu govori i amandman – jedanput ili dva puta, možda stručno ili nestručno, urađen abortus i žena nakon toga ne može da ostane u drugom stanju.

Ovo je jako važna tema jer, nažalost, u Srbiji se radi veliki broj abortusa. Pristalica sam i zagovornik prava žene na abortus, ali kao lekar primećujem da naše mlade generacije, naši mladi ne znaju mnogo o tome kako da se zaštite od trudnoće i bez bilo kakve zaštite stupaju u seksualne odnose a abortus koriste na kraju kao jedinu moguću meru zaustavljanja trudnoće.

To je jako loše i odgovornost je na svima nama – da sa mnogo više pažnje radimo na seksualnoj edukaciji mladih, da se prevencija ne vrši samo abortusom nego da se mladima objasni koja sva različita sredstva mogu da koriste, da im se objasni način kako da dođu do toga.

Sa ovog mesta poruka ljudima koji su pokušavali i u nekim evropskim zemljama da zabrane abortus, i nekim pojedincima koji su puštali kao neke najave da imaju nameru da, možda, i u Srbiji zaustave abortus – abortus je nešto što je pravo žene, ona ima pravo da planira svoju porodicu i da prekine trudnoću, ali abortus nije mera preventive na način na koji se koristi u Srbiji. Hvala puno.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Vi ste na ovaj amandman potrošili vreme. Vi ste se javili već jednom ministre, ne može dva puta.

Na član 3. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nataša Jovanović.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Član 3. je, da bi se uopšte znalo o čemu govorimo, član u kome su objašnjeni izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, odnosno značenje tih izraza. Mi, u principu, mislimo da su ovakvi članovi potpuno nepotrebni i da opterećuju tekst zakona ali to sada nije tema. Tema je ono što je u ovom članu 3, stav 1, tačka 35 objašnjeno – šta je Centar za BMPO. Kaže, to je zdravstvena ustanova ili privatna praksa koja obavlja delatnosti BMPO, osim delatnosti banke reproduktivnih ćelija, tkiva i embriona.

Mi u SRS-u mislimo da ovde treba intervenisati. Mi smo intervenisali amandmanom tako što smo ovaj deo „osim delatnosti banke reproduktivnih ćelija tkiva i embriona“ brisali iz ove tačke člana 3. i obrazložili prilično detaljno zbog čega mislimo da to treba da se briše.

Delatnost banke reproduktivnih ćelija treba da se odobri, po našem mišljenju, svim centrima koji su i u smislu opreme i u kadrovskom smislu

opremljeni za ovu vrstu posla. Mi smo u načelnoj raspravi rekli da je ovaj zakon veoma značajan, i u načelnoj raspravi smo imali svoje primedbe i rekli smo da bi zakon mogao biti dobar ukoliko bi se prihvatile neke naše sugestije i primedbe koje smo kroz amandmane izneli.

Ovo je veoma praktično i veoma konkretno ako jednog dana bude primenjivan ovaj zakon, što posebno naglašavam zato što su uglavnom poslednjih godina doneti mnogi zakoni koji su zapravo bili neprimenjivi jer se najpre donese zakon a tek se onda pokušavaju stvoriti uslovi za njegovu primenu. Dakle, ako se nekada počne primenjivati ovaj zakon, onda ćemo se sretati sa ozbiljnim problemima. Bilo šta da je u pitanju, koncentrisati sve samo na jedno određeno mesto stvara monopol, pa makar to bila i ova delatnost koja se predviđa zakonom o biomedicinski potpomognutoj oplodnji, sa jedne strane.

Sa druge strane, zašto bismo mi to koncentrisali u jedan centar i pravili troškove ljudima da dolaze iz cele Srbije u samo taj jedan centar koji bi, eto vi možda ili neko drugi, opremili vrlo savremenom opremom i tu skoncentrisali sve stručnjake itd.? Kada god je u pitanju monopol, ma šta da je u pitanju, sami znate da to dovodi i do mogućih malverzacija, zloupotreba itd.

Ako želimo da Srbiju razvijamo u celini, a za to se deklarativno zalažete, zašto onda ne bi mnogi medicinski centri u Srbiji bili opremljeni da mogu da se bave ovim poslom? Po amandmanu koji smo podneli i dalje mislimo da treba da ga prihvatite, da predlog ne doživite kao nekakvo političko obraćanje jer je ovo zaista nešto vrlo praktično – u svim oblastima pokazalo se da nije dobro kada se nešto koncentriše samo na jednom mestu.

Ministre, još jednom razmislite i hajde da ovaj monopol razbijemo, prihvatite ovaj amandman. Uostalom, svuda u svetu postoji veliki broj banaka za reproduktivne ćelije i embrione i zato nema razloga da to u Srbiji bude samo na jednom mestu.

Vaše obrazloženje – ovo koje ste napisali, koje je napisao neko u službi – zbog čega ne prihvatate amandman, ništa suštinski zapravo nije napisano. Eto, napisali ste reda radi – ne prihvatamo zato što mi mislimo da treba ovako, a mi smo vam vrlo konkretno rekli zbog čega mislimo da ovo treba da prihvatite i još jedanput vas pozivam da razmislite i da prihvatite ovaj amandman radi poboljšanja teksta zakona. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Poštovana predsednice, ja se slažem sa koleginicom Radetom oko ovog amandmana.

Ja dolazim iz Niša i mogu da vam kažem da su Nišlije alergične na bilo kakav vid centralizacije i kada god čujem da se nešto pokušava na jednom mestu praviti... Dobro, u Nišu ima, ali na nekim drugim mestima nema.

Hoću da kažem da je Predlog zakona rađen od strane struke i da ima jako dobrih delova u ovom tekstu, ali što se tiče primedbe koju je koleginica

iznela, dosta bi olakšalo kada bi se i u manjim centrima omogućilo da mogu da doniraju ...

(Zlatibor Lončar: Ima.)

(Predsednik: Poslaniče, vi diskutujete. Ministra molim da diskutuje u mikrofona a ne sa vama privatno.)

Tako da je poenta da se građanima Srbije, pogotovu parovima koji ne mogu da imaju decu, da im se olakša i dolazak do tih centara, a ne da moraju da odlaze u neke druge sredine. Ima slučajeva gde neki parovi žele da obezbede diskreciju, što je moguće i opravdano, ali 90 posto ljudi se toga ne stidi i nema razloga da se ljudi toga stide, traže pomoć i treba da im se pomoć omogući, kao što je i koleginica rekla – da to urade u nekom od najbližih centara.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Molim vas, da se razumemo – sve što ste rekli apsolutno nije tačno. Gde ste pročitali da ne može da se otvori centar? Možete da ga otvorite kad ispunite uslove u bilo kom selu, u bilo kom mestu. Jedini razlog zbog čega hoćemo da imamo minimum onoga što je neophodno je da bi uspešnost bila veća, veći procenat uspeha kada se postupak primenjuje. Da li smo mi u ovom predlogu regulisali da po prvi put mogu i privatne i državne ustanove, da su u istom rangu i da mogu da centre otvore tamo gde su ispunjeni utvrđeni uslovi?!

Nemojte da unosimo zabunu kod ljudi. Gde god može, a jedini je razlog da bi bila veća uspešnost postupka. Niti se pravi razlika u kom mestu će centar da bude, da li će da bude državno, da li će da bude privatno – svako ko ispunji uslove. Ono što nas jedino interesuje je veća uspešnost, a ovo jeste garancija da će uspešnost biti veća.

Vratiću se samo, nisam stigao da kažem o abortusu. Jedino što država želi, država želi samo da zna koliko je bilo abortusa, da bi mogla da pravi strategiju i da radi dalje. Zato uvodi i privatnike u sistem, da bismo mogli da imamo uvid koliko se čega radi.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Ministre, vi niste u pravu. Dobro čitam. Piše – centar za biomedicinski potpomognutu oplodnju je „zdravstvena ustanova ili privatna praksa koja obavlja delatnosti BMPO“, pa zapeta, a sledeće mi hoćemo da brišemo, vi ste napisali – osim delatnosti banke reproduktivnih ćelija, tkiva i embriona.

Dakle, tu delatnost ste predvideli samo na jednom mestu. Vrlo precizno i konkretno smo napisali amandman i govorili o tome.

PREDSEDNIK: Na član 3. amandman su zajedno podneli poslanici Goran Ćirić i Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, uvažena predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, ovo je izuzetno važan zakon i ovo su izuzetno važni amandmani da bi o njima raspravljali sa čovekom koji je drugovao sa ubicama premijera Zorana Đinđića... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDNIK: Izričem vam opomenu, poslanice. Ne možete da vređate ljude. Čudite se?

(Radoslav Milošević: Zašto uvredio?)

Ne možete da vređate nikoga. Nikoga.

(Radoslav Milošević: Nisu ovo moje slike.)

Dakle, Parlament Republike Srbije neće postati cirkus, ja vam to obećavam. Ovde se iznosi snaga argumenata. Govorimo o vrlo važnom zakonu. Mnoge porodice očekuju da ovaj zakon bude donet. Pokušavamo da ga poboljšamo, a to što vi iznosite...

Ministre, završavamo sa ovakvim načinom komunikacije od strane poslanika koji ne znaju ništa da kažu o amandmanima.

(Radoslav Milošević: Zbog čega opomena? Nisam ja ovo slikao.)

Poslanice, imate konferenciju za štampu, imate verovatno prostorije DS-a, držite konferencije gde god hoćete i pričajte o nečemu što nije tema ovde, a uvrede ne dozvoljavam.

Na član 13. amandman su zajedno podneli poslanici dr Milovan Bojić, Zoran Krasić i Sreto Perić.

Reč ima Sreto Perić.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre, tema ili društveni problem o kojem danas razgovaramo je od izuzetnog značaja, mada je i u načelnoj raspravi gospodin Krasić rekao – promena naziva zakona kojim je ova problematika bila regulisana i ovoga sada gubi na značaju, odnosno na snazi problema kojem treba da posvetimo pažnju. Pa ste vi rekli da je prethodni zakon na pogrešan način određene stvari odradio i stavio akcenat samo na obavljanje postupka. Mislim da nema ničeg bitnijeg od samog postupka u ovom problemu i da ništa nije važnije. Mada smo potpuno saglasni da treba propisati procedure koje moramo da poštujemo.

Mi smo intervenisali u članu 13, koji govori o delatnosti BMPO. Samu delatnost ste definisali kako ste je definisali – da ne ponavljam, nemamo neke posebne intervencije, ali na kraju rečenice stava 1. kaže se „kao i uvoz, odnosno izvoz reproduktivnih ćelija“ što predlažemo da se briše. Zbog čega predlažemo da se briše? Zato što je to regulisano Zakonom o spoljnotrgovinskom poslovanju.

Gospodine ministre, vi niste pravnik pa vam možda ovo nije ni jasno. To bi bilo kao kada bi u Zakonu o stanovanju neko predložio da se njime može razmatrati i intervenisati u oblasti vezanoj za BMPO. Iz tog razloga smo predložili da se briše. Prosto u propise koji su u pravnom prometu Srbije treba uneti čistoću, da znamo o čemu ti propisi govore kako bi ih oni na koje se propisi odnose lakše primenjivali i sprovodili.

Saglasni smo i sa vašom izjavom da je vaša želja što veća uspešnost. To nije samo vaša želja. To je želja svih onih koji imaju probleme, pa i onih koji ih nemaju na direktan način ali su u vezi sa osobama koje problem imaju... A problem, vidimo, iz dana u dan raste i verovatno ste morali zajedno sa gospođom Slavicom Đukić Dejanović, ministrom koja ima posebnu ulogu da razradi problematiku nataliteta u Srbiji i da da konkretna rešenja, da ovde izađete sa određenim rešenjima problema, da nam kažete gde se ovi slučajevi češće pojavljuju, šta je problem, na koji način bi ljudi mogli da sami sebi pomognu da to toga ne bi dolazilo – ako je reč o u uticaju svakodnevnog ponašanja ili nečega što nauka u preventivnom smislu može da objasni i da kvalitetno rešenje.

PREDSEDNIK: Dragana Barišić.

DRAGANA BARIŠIĆ: Zahvaljujem.

Ja sam pri stavu Vlade da se ovaj amandman ne prihvati. Zašto? Cilj ovog dobrog predloga zakona je da se poveća broj postupaka BMPO, ali da se, pre svega, poveća broj uspešnih postupaka. Ovo što je u amandmanu predloženo jeste da se u stvari zabrani uvoz i izvoz. Šta onda sa onim parovima koji su započeli postupak BMPO u nekoj od drugih zemalja? Znači, njima uskraćujemo pravo da taj postupak okončaju. Tako da mislim da je stav Vlade ispravan i da ne smemo prihvatiti ovaj amandman. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Vrlo ću kratko.

Kada pričamo o uvozu i izvozu, imate primere gde naši pacijenti moraju – ovo nije tema veštačke oplodnje ali jeste produžetka života, svakako – da odu u AKH kliniku (u Beču) i vrše transplantaciju srca, pluća ili bubrega. Oni tada dobiju nečiji tuđi organ.

Znači, ne smemo da budemo toliko zatvoreni i konzervativni, da ne kažem mišljenja kao u srednjem veku i da uvek imamo neku teoriju zavere, nego da vidimo šta je to dobro za naše građane. Svaki dobar potez treba da pozdravimo i da se otvaramo. Znači, sve što je usmereno ka produženju života naših građana, sve što je usmereno ka omogućavanju kvalitetnijeg i zdravijeg života našeg građanina – o tome treba da ovde pričamo i da građanima objašnjavamo šta u suštini radimo.

Mislim da sam diskusiji dao doprinos primerom ove transplantacije – da na to ne treba da se gleda toliko usko, na taj uvoz ili izvoz.

PREDSEDNIK: Na član 15. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Član 15. ima naslov – Izdavanje dozvole za delatnost biomedicinski potpomognute oplodnje. Zakon predviđa da Uprava za biomedicinu daje dozvolu za obavljanje ove delatnosti centrima, ali i banci.

Banka je Predlogom zakona jedna, na nivou Republike Srbije, i ono što je suština našeg amandmana je da tu dozvolu za rad, odnosno njeno eventualno oduzimanje, izdaje ministar.

Ne slažemo se sa obrazloženjem odbijanja ovog amandmana koje kaže da je „načelo efikasnosti i ekonomičnosti postupka ono što je bolje“, odnosno što daje Upravi za biomedicinu nadležnost i za izdavanje dozvole za banke – s obzirom na to da je ta banka jedina institucija, predviđena ovim zakonom, na nivou Republike Srbije.

Smatramo da zbog važnosti te dozvole, za praćenje rada treba da bude zadužen ministar a ne Uprava. Kažem, razumemo zašto za centre radi Uprava za biomedicinu, s obzirom da se radi o više centara – privatnih, državnih, kako god – koji će raditi, ali banka je jedna jedina i smatramo da zbog toga u zakonu treba predvideti da dozvolu za njen rad, odnosno eventualno oduzimanje, daje ministar. Zato se ne slažem da je u ovom slučaju opravdan princip ekonomske efikasnosti i ekonomičnosti. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Tu smo se vodili samo jednom činjenicom, a to je da ljudi koji rade u Upravi za biomedicinu mnogo više od mene znaju o svemu tome, i to je jedini razlog zbog čega je njima dato to ovlašćenje. Kada već rade inspekciju, kada već rade sve ostalo, onda treba da imaju i odgovornost vezano za dozvolu. Ništa drugo nije u pitanju sem toga.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Momir Bačevac.

MOMIR BAČEVAC: Ja ću se složiti da se odbije ovaj predlog. Upravo je formiranje, odnosno stavljanje celokupnog nadzora u okvir ove institucije doprinelo kvalitetu ovog zakona. I ovo što kaže ministar, sigurno je da će ljudi koji su visoko stručni i neprestano prate tu materiju lakše, brže i kvalitetnije odlučivati, u interesu boljeg funkcionisanja instituta potpomognute oplodnje.

PREDSEDNIK: Na član 15. amandman su zajedno podneli narodni poslanici dr Milovan Bojić, Zoran Krasić i Nemanja Šarović.

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

ZORAN KRASIĆ: Koristiću dva minuta po osnovu podnetog amandmana a ostatak po osnovu toga što sam predstavnik poslaničke grupe po ovoj tački dnevnog reda.

Kompletna naša diskusija i naš treći amandman tiče se ovog odnosa – centar i banka. Tu suštinska razlika ne postoji, osim što se jednom centru doda status da je on banka i on postaje na taj način referentna institucija. Mi smatramo da je to loše rešenje. U okviru našeg prvog amandmana objasnili smo, čak naveli i u kojim zemljama ne postoji ovakvo jednostavno viđenje koje dajete vi.

Što se tiče člana 15, amandman se odnosi na dozvolu za rad banke. Mi smo, kao što vidite, amandman podneli samo zbog toga što pratimo prethodna dva amandmana, gde je u osnovi odnos između centra i banke. Ali ja moram da vam skrenem pažnju da ne postoji apsolutno nijedan, zapamtite, nijedan razlog za

svojevrstu monopolizaciju – što bi bili jedan centar i jedna jedina banka u Srbiji. Apsolutno nijedan razlog ne postoji.

Bez obzira na tip zdravstvene ustanove, da li je iz mreže tzv. državnih zdravstvenih ustanova, da li je privatna zdravstvena ustanova, da li je privatna praksa – svima je dozvoljeno da se bave ovom delatnošću, pod uslovom da ispunjavaju kadrovske i uslove u pogledu opreme.

Mi ovde imamo sistem dvostrukog sertifikata – sertifikat za instituciju, državnu, privatnu i privatnu praksu ukoliko ispunjava minimalno tehničke uslove, sanitarne itd., itd., i imamo drugu stranu, to je sertifikat za lica koja će da rade. Dobro je što imate rastegljiv pojam kadrova, kadrova u radnom odnosu i kadrova koji dolaze sa strane po osnovu nekog ugovora i nekakvog angažovanja, što je uslov za postojanje i centra i banke.

Loše je rešenje. Nećete moći kvalitetne kadrove da skoncentrišete samo na jednom mestu. Promenilo se vreme. Pre 30 godina to je bio jedini oblik, danas ne. U zdravstvu postoji čak i konkurencija svojine, i to treba da se poštuje. Zato smo insistirali na tome da se izvrši demonopolizacija, da poslove banke mogu da rade svi centri koji ispunjavaju uslove. Mi se nismo mešali u te uslove, to su stvarno stručni argumenti koji treba da se koriste – i u pogledu opreme i u pogledu zdravstvene, odnosno stručne sposobnosti zdravstvenih radnika i osoblja koje treba da radi.

Mi smo u onom prvom amandmanu objasnili da ako bi bilo kako ste vi zamislili, onda bi neke žene pacijenti morale 15 dana da budu odsutne od kuće zato što je banka na nekoj drugoj lokaciji. Vrtite vi glavom koliko god hoćete, ali ovo što vi predlažete ne postoji u većini referentnih institucija u Evropskoj uniji, na koju se vi pozivate.

Šta, Amerikanci su glupi? Australijanci su glupi? Ne znaju? A oni su razvili ove sisteme. Tim pre što imate dve evidencije, imate dva registra kada je u pitanju ova delatnost. Imate prvo registar koji se vodi kao jedinstveni, je l' tako?, registar davalaca ćelija tkiva iz člana 24. Zakona o transplantaciji ćelija i tkiva, i imate državni registar po ovom zakonu. Jeste li vi primetili da imate dva registra za ove stvari? Zakon o transplantaciji je viši po rangi od ovoga. Niste obratili pažnju? Vi ćete dva registra da imate. U registrima se sve beleži pa će iz ovoga što je zabeleženo u registrima i da se vidi koja je ekipa uspešna a koja ekipa nije uspešna.

Ovde se radi o neopravdanom primeru monopolizacije u smislu rezervisanja poslova banke za jedan centar. Koji centar? Koji će da ispuni uslove. Koje uslove? Propisaće ministar. Svrha treba da bude decentralizacija ovih poslova. Jer to onda ima smisla ukoliko su sve svojine ravnopravne i svi oblici svojine ravnopravni.

Nemam više vremena da se bakaćem Ustavnim sudom, ali sve što sam napisao Ustavni sud prihvati. Doduše, sa po dve-tri godine zakašnjenja. Koja mi je satisfakcija da pišem Ustavnom sudu protiv ovakvog rešenja? Da kroz tri godine oni kažu da sam u pravu? Cvrc. Ja vam unapred kažem da ovo rešenje

nije dobro i unapred vam kažem – zaboravili ste, ovde imate kolizijske norme sa najmanje još dva zakona. Onda će stvarno da se postavi pitanje koji zakon se primenjuje. Ako mislite da je ovaj leks specijalis, da znate da postoje još dva koja su takođe leks specijalis za ovu oblast. Čelija, tkiva, transplantacija – pa i ovo je transplantacija u krajnjem slučaju, da krenemo od Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Zato su ova naša tri amandmana jedno jedinstvo. Ne treba praviti posebnu i samo jednu banku, već svi centri koji ispunjavaju kadrovske, prostorne i uslove opreme takođe treba da dobiju dozvolu da se mogu baviti poslom banke ćelija reproduktivnog tkiva i embriona.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Još jednom, da ne bude neke zabune – banka o kojoj vi pričate kao jednoj jedinoj je samo za donirane ćelije. Da bismo imali stroge protokole, stroge propise kako to može da se radi, da ne dođe do neke zloupotrebe. Samo za donirane ćelije.

Inače, svaka klinika, svaka bolnica koja se otvori ima svoju banku gde su ćelije onih pacijenata koji su u postupku. Znači, ne idu nikuda. Sve završavaju u ustanovi u koju su došli a koja je dobila licencu. Ali samo jedna banka za donirane ćelije, po strogo kontrolisanim uslovima i propisima. To je suština.

PREDSEDNIK: Poštovani poslanici, obaveštavam vas da ćemo danas raditi i posle 18.00 časova, u skladu sa Poslovnikom – član 27. i član 87. stavovi 2. i 3.

Reč ima narodni poslanik Darko Laketić.

DARKO LAKETIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednice, poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, pre svega se ne bih složio sa konstatacijom predlagača da je banka reproduktivnih ćelija isto što i centar za biomedicinski potpomognutu oplodnju, samo sa nekim dodatim, da tako kažem, atributima. To kažem zato što je ovaj zakon pre svega pravljen u skladu sa principima Svetske zdravstvene organizacije i iskustvima većine razvijenih zemalja u svetu.

Iskustva razvijenih zemalja jesu takva da je na teritoriji jedne države dovoljno postojanje jedne banke reproduktivnih ćelija. Isto tako, ne bih se složio sa konstatacijom da su upravo ova dva, rekao bih, entiteta identična po svojim atributima iz razloga što za postojanje, za organizaciju, za formiranje jedne banke reproduktivnih ćelija moraju postojati jasno definisani uslovi za njeno otvaranje. To je suštinska razlika. Banka reproduktivnih ćelija je ozbiljna ustanova koja se bavi jednom vrlo ozbiljnom delatnošću.

Samo molim ministra i njegov tim da prilikom formiranja podzakonskih akata pre svega utvrde vrlo oštre kriterijume za osnivanje delatnosti koje su vezane za banku reproduktivnih ćelija.

Inače, ja upravo ove segmente, ove članove zakona koji definišu ovu oblast vidim na način da upravo podelom na centre za biomedicinski

potpomognutu oplodnju, s jedne strane, i na banke reproduktivnih ćelija, s druge – cilj Ministarstva i države jeste da se pre svega postigne mnogo veći kvalitet, odnosno što je moguće veća uspešnost izvedenih vantelesnih oplodnji – što je suštinska stvar. Nije suštinska stvar u povećanju broja žena koje se podvrgavaju postupku, samo povećati taj broj, već povećati i efikasnost, odnosno broj uspešnih vantelesnih oplodnji.

S druge strane, detaljnim i brižljivim definisanjem načina formiranja banaka reproduktivnih ćelija dobićemo jedan referentni nacionalni centar koji će biti banka reproduktivnih ćelija i biće sposoban da iznese sav teret koji će centri za BMPO na teritoriji čitave republike nositi sa sobom, ali u sasvim drugoj organizaciji. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

ZORAN KRASIĆ: Ja sam samo hteo da razjasnim jednu stvar. Molim vas, nabrojte mi države članice EU gde postoji samo ovo rešenje. Objasnite mi zašto u Americi ovo rešenje nije zaživelo. Za živu glavu ne žele da ovo rešenje zaživi. Vi kažete da će se banka razlikovati od centra zato što će da čuva donirane embrione, donirane ćelije. Objasnite mi, molim vas, pa zar to isto ne rade centri? A vi sve možete da kontrolišete.

Da se vratimo na načelnu raspravu, u kojoj ste dali jednu veliku istinu. I dosada je država učestvovala u ovim postupcima i finansirala. Vi ste ovde rekli da je najveći problem da ste dali pare, obavljeni su ti procesi, a ne znate koliko se dece rodilo. Da li se vi hvalite ili žalite? Vi ste Vlada, vi treba da vladate. Vi treba to da znate preko inspeksijskih organa i na drugi način. Nemojte nama da se žalite zašto niste završili neki posao. Svi instrumenti su u vašim rukama.

Isto je i na relaciji banka–centar, imate inspektore u ovoj Upravi za biomedicinu sa velikim ovlašćenjima. Kako nemate inspektore? Uprava za biomedicinu, pa imate posebne inspektore koji kontrolišu. Pa čekajte onda, vrtite glavom, piše ovde inspeksijski nadzor. Onda vi ne znate šta ste napisali. Inspeksijski nadzor, imate odredbe o inspeksijskom nadzoru. Nije bitno da li je ministarstvo, da li uprava. Šta vam je, šta se hvatate za to? Vi imate ovlašćenja šta možete u inspeksijskom nadzoru da uradite, ljudi. Što ne koristite ta ovlašćenja?

I onda nam kukate – znate, mi smo platili a ne znamo koliko se beba rodilo. Koga to vi obaveštavate? Pa sve poluge vlasti su u vašim rukama. Što niste obavezali? Preko banke ćete da završite te poslove? Ma nećete da završite poslove. Nećete da završite poslove, nego nastavljate nešto što je početo još na Fruškoj gori odavno.

Srbija je mnogo mala zemlja da bi nešto bila velika tajna. Sve se zna – i ko radi, šta radi, ko je zainteresovan i kome odgovara ovo rešenje da postoji ta jedna banka u jednom centru. Možemo da se smeškamo do mile volje, ali ćete videti, ako bude ovo rešenje, za nekoliko godina imaćete igranku.

Imaćete igranku zašto? Zato što će doći do sukoba interesa ljudi koji rade ovaj posao. I vi to dobro znate, ali insistirate, morate da progurate ovo rešenje.

Kako hoćete, naše je da vam skrenemo pažnju, vi imate većinu i možete da proglasite da u celoj Srbiji postoji samo pola banke.

PREDSEDNIK: Na članove 16, 20, 32, 56, 57, naziv Glave IX, na naslov iznad člana 58. i član 58. i na član 67. amandman je podneo poslanik Muamer Bačevac.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 16. amandman su zajedno podneli poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Kao što se član 15. bavi izdavanjem dozvole, tako se član 16. bavi oduzimanjem dozvole. Kao što smo predložili u članu 15. da dozvolu za rad banke treba da daje ministar, ovde smo predložili da tu dozvolu, takođe, i može i treba da uskrati ministar. Ne slažem se sa stavom ministra da u Upravi za biomedicinu stručnjaci treba da to procene i rade, ali ne mislim da oni nisu dovoljno kvalitetni i stručni. Upravo mislim da je zbog važnosti banke – i sami ste govorili malopre koja je uloga banke i u čemu se ona razlikuju od uloge centara, po ovom zakonu – potreban viši stepen angažovanosti države i učešće ministra.

Znači nije sporno da i Uprava za biomedicinu, na dnevnom nivou ili na način na koji je zakon to predvideo, proverava nacionalne standarde kvaliteta kada ih donese ministar, kako je navedeno u zakonu. Ovim amandmanom smo predvideli da i to ministar predlaže Vladi, upravo da bi dali dodatnu ozbiljnost celoj ovoj stvari.

Još jednom ponavljam, ne slažemo se sa mišljenjem Vlade da isti nivo treba da bude i za centre i za banku upravo zato što se, kako ste rekli, u banci čuva donatorski biomaterijal. Šta će se desiti ako se uskrati, recimo, dozvola za rad nekoj banci? Šta se dešava sa tim zamrznutim ćelijama, gde one idu, ko ih preuzima, po kojoj proceduri, da li su one ugrožene upravo zbog nekog propusta u radu?

S obzirom na osetljivost teme i opasnost da višegodišnji rad banke, zbog nečijeg nemara ili ne znam čega, propadne – potrebno je učešće ministra jer to podrazumeva i veću odgovornost u radu same banke. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Dragana Barišić, pa Vesna Rakonjac.

DRAGANA BARIŠIĆ: Zahvaljujem.

Kada je reč o ovom zakonu, zaista smo se svi u načasnoj raspravi složili da je protekla bez ikakve politizacije jer se radi o jednom veoma važnom

zakonu i da je pre svega struka učestvovala. Mislim da smo uspeali da do detalja sve razjasnimo i da je kroz ove članove u novom Predlogu zakona sve to objašnjeno.

Kada je reč o ovom članu, ne bih se složila sa prethodnim govornikom jer smo se ovde trudili da važe jedinstvena pravila za sve i da kontrolu sprovodi služba za biomedicinu, zbog toga što su tu najstručniji kadrovi, a da će svakako ministar na osnovu žalbi dati konačnu odluku.

Smatram da smo kroz ovaj zakon, odnosno ovaj član, vodili računa i o efikasnosti i ekonomičnosti postupka, što je jako bitno. Stav je da ovaj amandman ne bi trebalo da prihvatimo jer je postojećim predlogom to sve jasno uređeno, samo da se poštuju sva pravila. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Vesna Rakonjac.

VESNA RAKONJAC: Uvažena predsednice, poštovani ministre sa saradnicima, da ne ostane nedorečeno – ako smo pažljivo pročitali zakon, jasno je definisano koji se međunarodni standardi primenjuju kada je banka u pitanju i kada je inspekcijski nadzor u pitanju. Ovde neće postojati samo inspekcijski nadzor. Ako sprovodimo standarde koji su obavezni da se sprovedu, postoji i princip samokontrole unutar već postojeće ustanove i postoji sistem preveniranja neželjenih događaja, na osnovu praćenja parametara i određivanja kritičnih kontrolnih tačaka, kao što sam rekla u prethodnoj raspravi.

Znači, za svaku doniranu ćeliju koja je zamrznuta postoji procedura, jasna procedura na kojim osnovama se ona čuva i šta se događa sa tim materijalom ako dođe do neke greške. Prema tome, ovde je potpuno sve jasno definisano, jasno precizirano i zahteva multidisciplinarni pristup. Smatram da će inspektori koji će vršiti nadzor imati kompetencije i ingerencije da to dobro rade, a i zaposleni koji rade u ovim ustanovama biće dobro obučeni da sprovedu sistem samokontrole koji se sprovodi bukvalno na dnevnom nivou.

Zamislite vi da ministar ide u kontrolu i da ministar proverava procedure, poštovanje standarda i sve ostalo. To je prosto nemoguće. Tako da ovaj amandman apsolutno treba odbiti jer je zakonskim rešenjem jasno definisano, samo treba pažljivo da čitamo zakon i da znamo šta u zakonu piše. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 17. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Niko od grupe nije tu.

Na član 18. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Dragan Vesović, Boško Obradović, Marija Janjušević, Srđan Nogo, Ivan Kostić, Zoran Radojčić i Miladin Ševarlić.

Reč ima Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsedavajuća. Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege, član 18. bavi se sistemom

kvaliteta i njegovog utvrđivanja. Mi smo inače dobru ideju predlagača hteli da upotpunimo kako bi ovaj član bio direktniji i bliže objašnjen i da kasnije u primeni ne bismo imali probleme na terenu, odnosno u primeni i praksi.

Mi predlažemo da se sistem kvaliteta određuje u odnosu na naše nacionalne standarde jer ovaj zakon i jeste od najvišeg nacionalnog interesa, od interesa za naše porodice i sve žene koje nisu u zajednici a žele da se ostvare kao majke. Dakle, ne zanima nas nikakva direktiva EU, ovo je nešto što mi apsolutno možemo sami da rešimo.

Predložili smo, dakle, da inspektori mogu da ostave svim jedinicama mogućnost da eventualne neusaglašenosti otklone u određenom vremenu. Taj amandman nije prihvaćen, sa objašnjenjem da će postojati dobro edukovani inspektori koji će sami umeti da procene kada oduzimaju dozvolu, a kada ne. U redu. Naša ideja je bila da se zapravo zajednički učestvuje u kontroli sistema i da mi pomognemo da tih jedinica u kojima će se vršiti biomedicinski potpomognuta oplodnja bude što više. U ovom slučaju sve se ostavlja na odluku jednom čoveku, dobro edukovanom inspektor. To je u redu, to je legitimno, ali moram da napomenem da je u ovom slučaju prava prilika da se ukine stranačko zapošljavanje i da se po tome određuje podobnost, već da isključivo kvalitet bude na prvom mestu.

Ovo je prava prilika da počnemo da lečimo naš sistem. Stranačkog zapošljavanja je bilo u svim režimima a u ovom je on doveden do savršenstva – ali evo napokon oblasti gde zaista nema mesta za to, već isključivo za stručnost na prvom mestu. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Lončar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Samo bih još jednom zamolio, iz poštovanja prema građanima Srbije koji su zainteresovani za ovo, ako možemo da se držimo ovoga što je njima od presudnog značaja i što sa nestrpljenjem očekuju. Iz tog razloga ću se truditi da ne odgovaram na te stvari o kojima vi pričate, mislim da će biti prilike da pričamo o tome, pa ću se vratiti na ovo što ste pominjali. Ovaj zakon je struka i samo struka donela jer je bila konsultovana, a vi objasnite zašto to zloupotrebljavate.

Druga stvar, to što predlažete da se da neki rok da se propusti isprave – a šta ćemo sa onim što se desi u tom roku koji je dat da se nešto ispravi, pa dok se ne ispravi... šta ćemo onda? Molim vas, to su ozbiljne stvari. Znači, nešto ili može da radi po principima i po zakonu, ili ne može da radi. Ne možete nekog da pustite, ako ste utvrdili nepravilnost, da radi a on će vremenom to da ispravlja. Šta ćemo sa parovima koji su baš u tom momentu tu? Razmislite i o tome malo.

PREDSEDNIK: Reč ima Vesna Rakonjac.

VESNA RAKONJAC: Hvala.

Uvažena predsednice, poštovani ministre sa saradnicima, drage kolege, samo da ne ostane nešto nedorečeno kada su standardi u pitanju, država Srbija sprovodi isključivo svoje standarde. Ne radi se o ni o kakvoj evropskoj

direktivi. Piše, ali pročitajte lepo. Evropska direktiva obuhvata međunarodne ISO standarde koji se odnose na menadžment kvaliteta 9001 koji je osnovni standard.

Što se tiče konkretne situacije, radi se isključivo o srpskom standardu SRPS ISO 15224 iz 2016. godine, koji se primenjuje na zdravstvene usluge, i o standardu 13875 – takođe SRPS ISO, koji rade akreditovana tela i sertifikovane ustanove. To nećete naći u objašnjenju, ali ja koja se bavim standardima skoro desetak godina apsolutno znam sve postupke i procedure koji se preduzimaju. Ne postoji mogućnost odlaganja i delovanja u trenutku kada se nešto desi. Standard postoji da se predupredi neželjeni događaj, da do njega ne dođe. Kada do njega dođe, onda je to već padanje sistema i onda je to veliki problem. Zato se preduzimaju sve ove konkretne mere da do toga ne dođe.

Prema tome, molim vas, radi naših građana koji željno očekuju da se sve ovo završi i da usvojimo ova dva dobra zakona, molim vas, izučite malo ova dva standarda pa će vam onda biti sve jasnije. Hvala.

PREDSEDNIK: Marija Janjušević, po amandmanu.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem.

Dakle, upravo to na šta sam ukazala, stranačko zapošljavanje može da nam upropasti kvalitet. Ukoliko lice bude angažovano isključivo po svojoj stručnosti, svom znanju i veštinama, onda nećemo imati nikakvih problema sa bilo kakvim „proklizavanjima“ u kvalitetu. Mislim da je to apsolutno u interesu građana.

Što se tiče ovog što je koleginica rekla, ovde imamo sedam navedenih direktiva iz EU a kao što ste i sami rekli, ovo ostalo nije navedeno. Ja bih jako volela da se u obrazloženjima predlagača, Vlade Srbije, napiše da je to nacionalni interes i da je rađen po srpskim standardima, a ne da se stalno pozivamo na EU – i svi ćemo biti zadovoljni. Ja stvarno ne vidim ništa pogrešno u onom što sam izgovorila. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Želite li da diskutujete o amandmanu?

VESNA RAKONJAC: Uvažena predsednice, kao što sam vam rekla, Evropska direktiva obuhvata niz standarda kojima se regulišu neke procedure. Srbija jednostavno prihvata standarde i prilagođava ih sebi i svojim uslovima. Oni su usaglašeni. Zamislite da radimo kako god svako hoće. Svi ovi standardi koji postoje i u EU, koji su u okviru Evropske direktive, prevedeni su i jednostavno namenjeni državi Srbiji sa svim onim što stoji. U zakonu vam jasno piše da će se sprovesti standard koji se odnosi na menadžment kvaliteta i to je dovoljno. Samo malo se upoznajte sa značenjem toga i biće vam sve jasno. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 19. amandman su zajedno podneli poslanici prof. Bojić, Verica Radeta i Miljan Damjanović.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Evo još jedan amandman koji bi zaista trebalo prihvatiti i pokušaću da ubedim ministra i ministrove saradnike, a pre

svega javnost Srbije, da uvide koliko je besmislen ovaj član ukoliko ne prihvatite naš amandman.

Radi se o članu koji govori o zdravstvenim radnicima i zdravstvenim saradnicima koji učestvuju u delatnosti biomedicinski potpomognute oplodnje. Vi ste ovde naveli da su to doktor medicine stručnjak iz područja embriologije, doktor medicine specijalista urologije, medicinski tehničar, odnosno laboratorijski tehničar.

Naravno, ovo je isključivo stručna stvar i ovaj amandman je uradio Savet za zdravstvo SRS-a, na čijem čelu je prof. dr Milovan Bojić, i oni su precizirali ovaj član. Rekli su da u obavljanju delatnosti BMPO treba da učestvuje doktor medicine specijalista ginekologije, kao što ste i vi rekli, ali sa užom specijalizacijom iz fertiliteta i steriliteta sa iskustvom od 100 ciklusa VTO ili specijalista ginekologije sa iskustvom 1.000 ciklusa VTO; stručnjak iz područja embriologije, što ste vi takođe rekli, ali mi kažemo koji ima diplomu iz oblasti bioloških nauka sa predmetom iz biologije animalnih ćelija ili medicinskih, odnosno zdravstvenih nauka, i to svi profili sa predmetom iz biologije animalnih ćelija, odnosno embriolog; doktor medicine specijalista urologije, to ste vi rekli, rekli smo i mi, ne treba bliže oznake, i mi smo rekli da treba da bude medicinska sestra. Vi ste rekli medicinski tehničar, odnosno laborant. Mi mislimo, dakle, da su zvanja koja smo predvideli i iskustva ovih stručnjaka neophodni da bi mogli da učestvuju u ovom veoma važnom poslu i za porodice na koje se on odnosi i za celokupno naše društvo.

Zašto vi ovo niste prihvatili, ne razumem, jer ste napisali, ministre, odnosno neko ko vam je pisao a pretpostavljam da vi to čitate, da se amandman ne prihvata jer je materija predloženog amandmana predmet podzakonskih akata koji će biti doneti itd. Dakle, vi se u principu slažete sa ovim, samo je problem što nećete da to bude u zakonu, već da bude u podzakonskom aktu. Zar nije ozbiljnije, zar nije dugotrajnije ako je to predviđeno zakonom? Znači, ove stručnjake valjda nećemo birati od jednog do drugog ministra, od jedne do druge partije na vlasti. Ovo su valjda zaista ljudi iz struke i treba zakonom da bude definisano koji su to uslovi koje oni moraju da ispunjavaju. Specifični su uslovi i vi se slažete u ovom obrazloženju.

Zamislite sada, evo da javnost Srbije čuje, vi donosite ovaj zakon, skupštinska većina će ga usvojiti danas ili sutra, nije važno, zakon će stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku“, znači odmah posle prvomajskih praznika, ni to nije sporno. Ali u zakonu ste napisali da ćete ova podzakonska akta doneti u roku od 18 meseci. Šta ćemo između?

Osamnaest meseci nije malo. Znači, vi donosite zakon čiji član 19. neće biti primenljiv. Vi nećete moći obezbediti ove stručnjake zato što će morati da se čeka 18 meseci da vi donesete podzakonske akte. Zašto jednom neka vlada ne uradi jedan pametan posao, praktičan, da službama kaže – e, imaćemo ovakav i ovakav zakon, uradite podzakonske akte, paralelno da se rade i podzakonski akti i predlog zakona? Kad dođete ovde, kažete – evo, predlog zakona je ovakav,

poslanici raspravljajte, usvajajte, pričaćemo o tome, ako vam nešto nije jasno – evo, stoji u podzakonskom aktu.

Mi ne možemo verovati nijednom ministru i nijednoj vladi da će uraditi ono što nam kaže, na šta se ne obavežu zakonom, bilo ko da je u pitanju. Ništa lično, znate i sami kakva su nam iskustva bila i ranije i sada. Jednostavno, ako iskreno želite da ovaj zakon ne bude politički pamflet već da bude nešto što će moći da se primenjuje odmah nakon prvomajskih praznika, jer kao što svi kažete, da bi vas građani Srbije čuli i razumeli, mnoge porodice jedva čekaju ovaj zakon. Slažemo se, jedva čekaju mnoge porodice, jedva čeka valjda cela Srbija da ovo počne da se radi na ovaj način. Ali, evo, ja sada upozoravam javnost – dragi narode, ovi iz Ministarstva zdravlja vas obmanjuju, skupštinska većina naprednjačka vas obmanjuje – ovaj zakon neće se moći primenjivati za 18 meseci, dok Ministarstvo ne donese podzakonska akta. Hvala.

PREDSEDNIK: Ministar Lončar ima reč.

ZLATIBOR LONČAR: Apsolutno ne obmanjujemo nikoga. Podzakonska akta su u najvećem delu gotova, nisu mogla da idu pre zakona, to je svima jasno. Od 15. decembra je zakon tu, bio je na javnoj raspravi, hteli smo da saslušamo sva mišljenja. Druga stvar, tih 18 meseci je realno vreme da sprovedemo sve ono što je neophodno da ne bismo pravili, već sam rekao, jedan korak napred a onda tri koraka nazad zbog nepotrebne brzine. Ono što radimo hoćemo da ostane i da bude urađeno sa ozbiljnim temeljom.

Ono što o čemu ste vi ovde govorili, morate samo da se odlučite. Prvo ste rekli da nećete monopole, nećete ništa. A gde ćete u Srbiji da nađete toliko stručnjaka, sa tolikim iskustvom, da imaju preko stotinu urađenih procedura, hiljadu procedura i ostalo što je neophodno? U istom momentu smo neravnopravni jer favorizujemo one koji su do sada radili i ne damo šansu nikom drugom da radi. Malopre ste se borili protiv toga.

Mislim, dakle, da je ovo šansa apsolutno za sve, posebno za one mlade koji žele da se bave ovom oblašću, koji žele da ulažu u ovo i da dobijemo rezultat. To je jedina poenta ovoga što radimo.

Ponavljam, ovo je zakon struke koji nema veze ni sa čim drugim. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 19. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Reč ima Aleksandra Jerkov. Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Amandman je sličan amandmanu koji su podneli narodni poslanici SRS-a. Mi isto predlažemo da se zakonom propišu kriterijumi koliko iskustva treba da imaju oni medicinski radnici, zdravstveni radnici koji će se sutra baviti vantelesnom oplodnjom. To jeste praksa koju imamo. Mi svaki put kada propisujemo neke pozicije zakonom, propisujemo koliko iskustva treba da ima ta osoba koja će se time baviti, pa kada negde

tražimo ekonomistu kažemo da treba da bude diplomirani ekonomista sa toliko i toliko iskustva, diplomirani pravnik može da se nalazi na toj i toj poziciji ukoliko ima toliko i toliko iskustva. Zaista je neobično da se to ne stavi u zakon.

Ne sećam se da smo imali zakon u kojem samo tako navodimo struku koju neko treba da ima da bi se nečim bavio a ne navodimo iskustvo i zaista je vrlo čudno što vi to, i zbog čega, želite da uredite podzakonskim aktom koji neće biti donet narednih 18 meseci itd. Nismo do sada čuli obrazloženje zbog čega vi ne želite da u zakon stavite iskustvo koje je nekome potrebno da bi se time bavio, osim ako – sada se nadam da pogrešno tumačim ono što ste vi malopre izgovorili – jer kako ja razumem, vi sada nama govorite da će to biti i ljudi bez bilo kakvog iskustva u samostalnom obavljanju vantelesne oplodnje.

Ono što ste rekli je zazvučalo tako i ja vas molim da kažete na šta ste tačno mislili i da nam još jednom objasnite zbog čega, za razliku od svih drugih zakona, ne želite da u ovaj zakon stavite potrebno iskustvo, jer to zaista jeste običaj kada se usvajaju zakoni.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Lončar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Maksimalan rok je 18 meseci, što ne znači – a hteli smo samo da budemo realni, da ne dolazimo opet ovde i kažemo da nešto nismo uradili – da mi to nećemo uraditi za šest, osam meseci, što ćemo nastojati, u ovom momentu ne mogu to da obećam.

Ali vi samo jednu stvar zaboravljate, morate da imate užu specijalizaciju iz te oblasti. Znači, ne može neko da danas završi fakultet i odmah to da radi. To je uslov svih uslova, uža specijalizacija. Ono što bi mogao da bude problem za one koji hoće da se time bave, koji hoće da ulože u to a što je nama cilj – da se što više njih bavi time, da bude što veća konkurencija i da onda prođe onaj koji ima najbolji rezultat. Znači, to nam je u interesu, a i pokazalo se da, kada imate veliku konkurenciju, prolaze najbolji, kada se bore između sebe.

To što ste vi rekli, da nađemo sa 100, sa 1.000 urađenih procedura – realno smo sagledali, mi u ovom momentu toliko stručnjaka, sa takvim iskustvom, u Srbiji nemamo. Ponavljam, ovaj zakon je živi organizam koji mora u hodu da se dopunjuje podzakonskim aktima. Ništa nije „zakucano“. Ovaj zakon ne može da se „zakuca“ pa da kažete sada smo doneli ovaj zakon za narednih 5 do 10 godina. Mnogo toga će se promeniti za to vreme. Sam njegov osnov je u podzakonskim aktima. Možda će biti neophodno da za godinu dana uvedemo još nekog stručnjaka iz neke druge oblasti. Pokazaće struka da moramo još nekog da uključimo. I šta onda, opet da menjamo zakon? Mislim da niste razumeli, ali, evo, potrudio sam se da objasnim. Znači, osnova je u zakonu, sve ide u podzakonska akta. Živ organizam koji mora da se menja.

PREDSEDNIK: Reč ima Dušan Milisavljević.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Vrlo ću kratko.

Poštovana predsednice, poštovani ministre, moram da priznam da nisam učestvovao u pisanju ovih amandmana, ali podržavam ove amandmane koje su iznele moje koleginice.

Mislim da je važno da, kada se radi o ovoj vrlo sofisticiranoj tehnici, vrlo osetljivoj intervenciji, imamo ginekologe sa iskustvom. Svakako da ste vi u pravu kada kažete „gde ćete u Srbiji naći nekog ko ima 100 uspešnih postupaka vantelesne oplodnje?“, ali neki procenat uspešnosti, neki procenat rada tih ginekologa mora da postoji, jer kako idemo ka EU tako ćemo usvajati njihove kriterijume i što se hirurškog rada tiče, gde oni jasno kažu da hirurg u toku jedne kalendarske godine mora da ima određeni broj operacija. Ukoliko nema samostalno urađen taj broj operacija, neće moći naredne godine da vrši te hirurške zahvate već će morati da asistira načelniku, primarijusu itd.

Sve je to u cilju pružanja kvalitetne zdravstvene usluge i nema ničeg lošeg ni u podzakonskim aktima kada se preciziraju, jer to jeste bitno u poboljšanju uspešnosti vantelesne oplodnje. Ali da ne bude dovoljno samo da neko završi, jer završena specijalizacija nije garancija da taj neko zna da radi određenu supspecijalističku metodu. To mora da pokaže vreme, da pokaže praksa jeste li on uspešan ginekolog, jeste li on uspešan hirurg.

Tako da je ovo dobronameran predlog i ja se slažem i sa vašim obrazloženjem, ali i sa koleginicama koje su branile ova dva amandmana. Da se ne desi da podzakonskim aktima, ne mora 50, ne mora 100, ali da ne bude nekih desetak uspešnih intervencija. Da ne bude kao ono, da malo šale u Parlament unesemo – naši stari primarijusi pričali su mi kako da razbiju strah kod pacijenta kada pitaju: „doktore, da li znaš da uradiš ovu operaciju? – „ne brini ništa, nisi mi prvi, ti si mi drugi.“ Znači, da ne bude baš drugi, nego da bude više – 20, 30 uspešnih intervencija urađeno. Hvala puno.

PREDSEDNIK: Na član 19. amandman je podneo Odbor za zdravlje i porodicu.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Molim ministra da se izjasni da li prihvata amandman.

ZLATIBOR LONČAR: Prihvatam.

PREDSEDNIK: Ministar je prihvatio amandman.

Na član 19. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Reč ima Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Mi smo dodali stavove u članu 19. koji predviđaju da zdravstveni radnici i saradnici koji rade na poslovima biomedicinski potpomognute oplodnje imaju pravo na uvećanu platu u skladu sa koeficijentima koje određuje ministar nadležan za poslove zdravlja. Vlada je odbila taj amandman i rekla je da je to tema Zakona kojim se uređuje sistem plata zaposlenih u javnom sektoru.

Načelno se slažemo sa tim. Ideja je bila da skrenemo pažnju kroz ovu raspravu na potrebu da se zdravstveni radnici i saradnici koji sada rade na poslovima biomedicinski potpomognute oplodnje, kao i oni koji će raditi u

skladu sa novim zakonom, posebnim koeficijentima dodatno nagrade tamo gde ima potrebe, zato što postoje određeni vremenski intervali kada se nešto radi i kada se pristupa ćelijama. Dešava se da oni koji rade sa tim materijalom moraju iz medicinskih razloga, bioloških, da rade van standardnog radnog vremena. Kao što postoje u interventnoj kardiologiji ili u drugim granama medicine posebni koeficijenti, smatramo da i u ovom slučaju ministar treba da odredi posebne koeficijente.

Slažemo se da tome nije mesto u ovom zakonu, ali hteli smo da iskoristimo ovu priliku i skrenemo pažnju na činjenicu, kao što je i ministar sam rekao, da nemamo mnogo stručnjaka koji mogu ovo da rade i da se potrudimo da zaustavimo taj negativan trend koji imamo u poslednjih nekoliko godina, da više od 1.000 lekara svake godine zatraži od Komore potrebnu dokumentaciju kako bi mogli da nastave da rade van granica Srbije. Zato je potrebna aktivna politika Ministarstva i ukoliko želimo da ovaj zakon zaživi, moramo da razmišljamo i o zaradama onih koji će raditi po zakonu. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Zlatibor Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Upravo je u izradi katalog o radnim mestima i katalog o platama gde je to prepoznato – i ne samo to, nego i svi koji učestvuju u ovom procesu, znači i oni koji nisu lekari su prepoznati, uključeni i u katalog i u plate. Znači, tu su i platne grupe, platni razredi i naravno da će imati mnogo veći koeficijent nego ostali, zbog specifičnosti posla i angažovanosti – zbog svega onoga što je interes svih nas.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević. Izvolite.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Isto kratko, po amandmanu.

Jeste da nije tema zarada lekara, tj. zdravstvenih radnika, ali svakako da i Ministarstvo i Republička vlada treba da posvete pažnju povećanju životnog standarda medicinskih sestara i lekara.

Kao što ste rekli, treba da se napravi klasifikacija, jer u mnogim evropskim zemljama, i u SAD, postoji klasifikacija specijalista. Ne primaju svi iste plate i zaostavština bivšeg socijalističkog, komunističkog shvatanja rada treba da konačno prestane u Srbiji i da se vrednuju rezultati rada, da se vrednuje ta diploma.

Kardiohirurzi i neurohirurzi, slobodno mogu da kažem, najplaćeniji su lekari u Americi, imaju plate ranga maltene kao predsednik SAD, pa onda idu oftalmolozi, otorinolaringolozi, anesteziolozi sa 100, 120 hiljada dolara godišnje plate, slede pedijatri... Postoji klasifikacija onog rada i onog stresa koji se unosi u operacionu salu i onog rada koji vi uložite. Tako da podržavam, ovo je jako ozbiljna tema i materijal sa kojim rade ovi ginekolozi, lekari u vantelesnoj oplodnji, pogotovo što mi kao nacija nestajemo a malo vodimo računa o tome da blizu 400.000 naših građana ima neki problem sa sterilitetom i da je jako važno da shvatimo i poručimo građanima da nije sramota ako posle godina dana ne mogu da imaju dete, da se jave upravo ovim ljudima koji će im pomoći da imaju

srećan brak, da imaju svoje potomstvo i da nastave život kroz svoje potomstvo. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Na član 20. amandman su zajedno podneli poslanici poslaničke grupe Dveri.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marija Janjušević. Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Član 20. bavi se licem koje direktor Centra za biomedicinski potpomognutu oplodnju određuje da se bavi poslovima koji se tiču ove delatnosti. Mi smo predložili da se u opisu njegovih ingerencija izbriše tačka 10) da se bavi odnosima sa pravnim i fizičkim licima. Dakle, direktor je taj koji je zadužen i za odnose sa trećim licima i za sve poslove u tom centru, a ovo lice može samo da posavetuje a nikako da ga zameni.

U nastavku smo napisali da se odnosi sa fizičkim licima detaljno obrađuju u drugim članovima ovog zakona, uključujući i tačno navođenje obaveza svakog pojedinačnog zdravstvenog radnika ili saradnika, ali se nigde ne spominje, izvinjavam se ako grešim, i lice zaduženo za delatnost o kojoj raspravljamo.

Amandman je odbijen i u obrazloženju stoji da se njegove delatnosti ne odnose na ugovaranje poslova sa trećim licem. Priznaćete da se to takođe ne može zaključiti iz formulacije „zadužen za odnose sa pravnim i fizičkim licima“. Dakle, možda ne uključuje, ali i ne isključuje, tako da tu već vidimo problem primene u praksi. Ukoliko direktor i lice zaduženo za te poslove ne budu u saglasju, neće moći tačno da se odredi ko ima ingerencije da donese konačnu odluku. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 21. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: U članu 21. mi smo smatrali da treba da se – znači u zakonu a ne u podzakonskom aktu, da se tačno kaže da testiranja koja su opisana u stavu 1. moraju da obuhvate genetsko ispitivanje čiji je cilj identifikacija genetičkih osobina ili postavljanje dijagnoze bolesti, odnosno dobijanje genetičke informacije o prisustvu određene bolesti, kao i testiranje prisustva bolesti zavisnosti.

Mislimo da je vrlo važno da se jedno ovakvo testiranje obavi kako bi se obezbedio što kvalitetniji i bezbedniji proces biomedicinski potpomognute oplodnje. Mislimo da ovo što piše u obrazloženju za neprihvatanje amandmana, da će cela ova materija biti regulisana podzakonskim aktom, za nas nije dovoljno i smatramo da ovaj deo gde se ne nabraja taksativno koje su vrste testiranja ali se govori o potrebi genetskih ispitivanja, kao i testiranja na prisustvo bolesti

zavisnosti, daje jedan put, jednu smernicu na koji način treba da se definiše ova oblast podzakonskim dokumentima – tako da smatramo da je potrebno da ovo bude deo zakona a da se dodatno razradi i tačno navede koja su to testiranja, da se eventualno vremenom dopunjuje, da bude deo podzakonskih dokumenata ali da jedna ovakva definicija treba da bude i u zakonu.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Jedini razlog je što mi ne možemo da pretpostavimo šta će predvideti SZO ili šta će se dešavati u svetu, da li će to biti Zika virus, da li će biti ebola virus ili nešto drugo na šta će morati da se testira. Iz tog razloga nije precizirano zakonom, jer bi onda stalno morao da se menja. To je jedini razlog.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Mislim da ovo naše rešenje ne ograničava sve ove slučajeve koje ste rekli da mogu da se dese u budućnosti, ali daje neku smernicu. Znači, da se navede tačno – moraju ta i ta genetska istraživanja da se rade, i istraživanja na bolesti zavisnosti. Mislimo da to ostavlja prostor za sve ovo o čemu ste vi govorili – za posebne slučajeve, kako se bude kretala nauka u svetu, da je to moguće... ali da je bitno naglasiti u zakonu i dati minimalne limite samim zakonom.

PREDSEDNIK: Na član 23. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naziv iznad člana 24. i član 24. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 24. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Zoran Krasić i Miroslava Stanković – Đuričić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

ZORAN KRASIĆ: Mi smo amandmanom tražili da se u članu 24. izbriše stav 4. i vi ste to, naravno, junački odbili. Mi se ne ljutimo, da nas pogrešno ne razumete. Mi koji nismo na vlasti vama amandmanom predlažemo nešto, vi to prihvatite i onda to postane vaša obaveza pa ispada – vi koji niste na vlasti pišete koje su naše obaveze, i ja vas u potpunosti razumem. Ja se prosto iznenadim kad čujem da je Vlada prihvatila neke amandmane.

Međutim, šta je problem kod ovog člana? Čitam ono što je napisano – godišnji izveštaj o prijavljenim ozbiljnim neželjenim događajima i ozbiljnim neželjenim reakcijama Uprava dostavlja Evropskoj komisiji za zdravlje i bezbednost hrane do 30. jula tekuće godine za prethodnu godinu.

Mi smo tražili da se to briše. Vi ste rekli da ne može da se briše i rekli ste, opet čitam, ta obaveza se odnosi i na sve ostale članice EU, kao i na zemlje koje su pristupile pregovorima za ulazak u EU. Znači, vi kažete EU je tako rekla, to mora tako da bude i nas baš briga šta ste vi tražili amandmanom.

Ja sam imao dve varijante. Jedna je varijanta da amandman glasi „briše se“, a druga varijanta je bila sledeća, ali je nisam napisao da ne biste pogrešno shvatili upravo onaj prvi deo – da ja vama namećem nešto što vi, uz zgražavanje, ne biste hteli da uradite. Recimo, taj amandman je mogao da glasi i ovako: „Godišnji izveštaj o smrtnim slučajevima i posledicama NATO bombardovanja po natalitet u Republici Srbiji Uprava dostavlja Evropskoj komisiji do 30. jula, sa stanjem za prethodnu godinu“.

Da sam ja takav amandman napisao, vi biste mene ubeđivali kako ja nisam čitao Predlog zakona.

Mi treba njih da obaveštavamo. Zašto? Nismo članovi EU. Koju obavezu imamo mi prema njima? Direktive nisu evropske direktive, nego direktive EU. Evropa je mnogo više od 28, a za koji dan to će biti ne 28, nego će biti mnogo manje.

Zašto vi nas sputavate? Zašto vi nas svodite na 28 i manje od 28, ako bog da. Ko su oni da mi njih obaveštavamo? Zašto mi njih obaveštavamo? Zašto njih ne obaveštavate o posledicama NATO bombardovanja na zdravlje ljudi, na natalitet? Što neko ne kaže – ovi problemi steriliteta, koliko to ima veze sa NATO bombardovanjem? Što neko to nije izračunao? Jeste li ih obavestili o tome? Niste.

Znate kako funkcioniše to obaveštavanje? U 10.00 časova pre podne pozovu državnu instituciju da do 12.00 sati dostavi neke podatke jer treba da obaveste Evropsku komisiju dokle smo stigli, koliko smo imali predmeta, koliko smo imali slučajeva – i tada se ceo posao zaustavlja u svim institucijama na dva sata, da izvade iz dokumentacije kako bi dali neki podatak. Sa kojim pravom vi njih obaveštavate? S kojim pravom? Zbog političke odluke kojom je neko rešio da ide tamo? Pa građani su protiv EU, građani EU su protiv EU.

Imate vi na još jednom mestu u predlogu zakona da mi izveštavamo EU, odnosno Evropsku komisiju. Ja sa zgražavanjem gledam na to. Da Srbija bude u obavezi njih da obavesti. Zašto? Nismo članovi EU. Ne želimo da budemo članovi EU. Za koji dan treba da se prekinu ti pristupni pregovori sa EU, a vi ubacujete u naše propise ovakve besmislene odredbe.

Da ste napisali da obaveštavamo Svetsku zdravstvenu organizaciju pa i da razumem, stručna komunikacija. Brisel da obaveštavamo o tome kakvo je naše zdravstveno stanje? Pa oni su odgovorni za NATO bombardovanje, ovi iz Brisela. Tamo je i sedište dve zlikovačke organizacije – NATO i EU. Dajte ih o

tome obaveštavajte – koju su štetu i zločin uradili ovom narodu. A vi ćete da ih obaveštavate o eventualnim problemima u procesima potpomognute oplodnje. Znete li koliko to njih interesuje? Samo da još bolje osmisle sistem kako da nam načine neku sledeću pakost. Pa vidite i sami, svakim danom samo pakosti dolaze od njih.

Ovi što se kerebeče po Prištini sa „velikom Albanijom“, pa to rade po nalogu EU i NATO-a. Još ih vi samo hranite podacima kakvo je stanje kod nas, da imaju još bolju sliku o tome kakvi smo i šta smo.

Ali vi junački kažete – mi smo u procesu, idemo prema EU i to je naša obaveza, moramo. Ovo pričam da narod zna. Vi vučete u EU. Ne tera EU da se ide tamo, nego vi hoćete. A još nisam dobio odgovor na pitanje gde ste planirali da vam bude ta banka, u Kragujevcu – Fondacija Dragica Nikolić što je napravila? Gde? Kažite, pošto već sve znate.

Znači, sve je pripremljeno, samo se 18 meseci čeka da se nešto završi pa da dođu podzakonski akti.

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Po amandmanu, reč ima narodna poslanica Aleksandra Jerkov. Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem.

Ovo je o nečemu što piše u tekstu Predloga zakona, ne radi se o sadržini. Molim vas, sramota je da date ovakav zakon u Skupštinu, da vi ne znate da nije usmeno i pismeno, nego usmeno i pisano. Pismeno je nepismeno. Dakle, to je nepismenost, ta pismenost. Međutim, to nije stvar samo gramatike, mislim da je sramota da Vlada Republike Srbije da takav zakon, ali je to zaista druga stvar.

Vi zbog te svoje nepreciznosti, zbog površnosti, pravite ljudima problem u smislu da neće znati sutra koja su im prava. Evo šta ste napravili u sledećem članu. Molim vas obratite pažnju, ovo je jedan od najvažnijih članova, čini mi se, zato što jako dobru stvar svojom nepažnjom, svojom površnošću možete da ugrozite, da ugrozite nekim ženama pravo na biomedicinski potpomognutu oplodnju.

Evo o čemu se radi. Vi kažete ovako: „Izuzetno, pravo na postupke BMPO ima i punoletna i poslovno sposobna žena koja živi sama i koja je sposobna da vrši roditeljsku dužnosti i u takvom je psihosocijalnom stanju na osnovu koga se opravdano može očekivati da će biti sposobna da obavlja roditeljske dužnosti, u skladu sa zakonom, u interesu deteta.“

Prvo, šta je žena koja živi sama? Da li je to žena bez partnera? Da li žena bez partnera, žena bez muža neophodno mora da živi sama? Da li je žena koji živi sa roditeljima žena koja živi sama? Da li je žena koja živi sa psom žena koja živi sama? I da li žena koja ne živi sama ima pravo na postupak biomedicinski potpomognute oplodnje?

To je jedna vaša nepažnja, jedna vaša površnost zbog koje, ukoliko neko doslovno bude primenjivao zakon, može i te kako lako nekim ženama da se uskrati pravo da sutra imaju decu. Ovo je stvar vaše nepažnje, da je tako

prihvatimo i da se nadamo da će se tumačiti da je to žena bez partnera, iako ne živi sama, premda u zakonu tako ne piše.

Ali napravio se jedan mnogo ozbiljniji propust i molim vas da se ovome sada ozbiljno posvetimo, zbog toga što mislim da je jako važno. U članu 4. zakona govorite o načelu medicinske opravdanosti biomedicinski potpomognute oplodnje i kažete da se ona ostvaruje u slučaju kada lečenje neplodnosti drugim postupcima nije moguće.

Da li se to odnosi i na ovu ženu koja živi sama, kako vi nazivate ženu bez partnera, iako faktički ne mora živeti sama? Da li ona ima pravo na postupak biomedicinski potpomognute oplodnje tek ukoliko drugi tretmani lečenja neplodnosti nisu uspeali da daju rezultat? Da li ona mora da dokazuje da je već lečila neplodnost pa ne može da zatrudni ili ovo podrazumeva i žene koje žele da imaju decu iako nemaju partnera? Da li to kod njih znači da su morale da leče neplodnost, da nema drugog načina da zatrudne, pa im se sada dopušta da leče neplodnost?

Dodatno me buni što u narednom stavu kažete – pored lica iz stava 1. i 2. ovog člana, kojima je potrebna pomoć postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje u lečenju neplodnosti, čime vi zapravo sugerirate da i ta žena koja želi da ima dete iako nema partnera, mora ovome da se podvrgne samo ukoliko leči neplodnost.

Tako da, jako je važno, jer vi, prvo, kvalifikacijom da ta žena mora da živi sama, a drugo, ovim gde se vidi mogućnost da ona ima pravo na oplodnju samo ukoliko drugi postupci lečenja neplodnosti nisu uspešni, na taj način vrlo veliki broj žena koje su se možda ponadale da će moći da dobiju decu možete nepažnjom – ja verujem nepažnjom i površnošću – veliki broj takvih žena možete da eliminišete iz ovog postupka i da im uskratite pravo na biomedicinski potpomognutu oplodnju samo zato što ne žive same ili samo zato što nisu već lečile neplodnost pa nije moguće na druge načine da zatrudne, nego sada, evo, moraju ovako.

Vi morate da prihvatite da će određen broj žena ići na biomedicinski potpomognutu oplodnju zato što tako želi, ne zato što ne može da ima decu na drugi način, zato što su već lečile neplodnost, zato što to nije dalo rezultata, nego zato što tako... Ovako kako piše u zakonu, ne znam da li vam je to namera – ako je namera, onda ću se ja tome oštro suprotstavljati, ali ovako kako piše u zakonu, to znači da pravo na biomedicinski potpomognutu oplodnju imaju samo one žene koje su već lečile...

Ja molim gospodina Laketića da ne zagovara ministra. Meni je izuzetno važno ovo što govorim. Ja verujem da je Laketić važan, ali mislim da su ove žene kojima će možda biti uskraćena prava važnije od gospodina Laketića.

Tako da, ovako kako piše u zakonu, čita se da će pravo na biomedicinski potpomognutu oplodnju imati samo one žene bez partnera koje su već lečile neplodnost i kod kojih nijedna druga metoda lečenja neplodnosti nije dala rezultata.

Ne znam da li je to namera. Ako jeste, jako je loše, a ako nije, dajte da ispravimo, zato što, možda zbog jezičke nepreciznosti ili ne znam ni ja čega, mi velikom broju žena možemo uskratiti pravo da sutra imaju decu, protiv čega ću se ja vrlo oštro boriti.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača dr Zlatibor Lončar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Evo odmah da razjasnim. Prvo, ovo sve o čemu smo pričali niste podneli kao amandman – samo da znamo, da ne ispadne nešto drugo.

Samo ću potvrditi ono što ste vi sami rekli. Znači, ovaj zakon je napravljen da bi se pomoglo, odnosno da bi se omogućilo tim ženama u oba slučaja. Kako će žena koja živi sama, kao što ste vi rekli, svi dobro znaju da se misli na ženu koja nije udata, nema partnera, znači na to se misli i to svi dobro znamo, jer ovde se radi o toj temi, ne radi se o nekoj drugoj temi. Druga stvar, znači da ta žena nema drugog izbora nego da ide na vantelesnu oplodnju, a posebno ona žena koja pored toga ima i problem, pa mora da ide na doniranu jajnu ćeliju.

Znači, sve ste apsolutno rekli sami. Zakon je napravljen da pomogne u jednom i u drugom slučaju i da reguliše sve ono što do sada nije bilo regulisano. Eto, to je suština koju ste vi sami rekli. Ali evo da ljudi razumeju, da ne misle da postoji neka zablude ili bilo šta. Znači, zakon je napravljen da pomogne upravo u onome o čemu ste vi pričali.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Darko Laketić, po amandmanu. Izvolite.

(Aleksandra Jerkov: Replika.)

Nemate osnova za repliku, imate mogućnost da govorite po amandmanu. Vaša poslanička grupa ima još minut i 34 sekunde.

DARKO LAKETIĆ: Gospodine predsedavajući, pre nego što kažem nešto o amandmanu, zamolio bih samo da ubuduće vodite računa da se govori o amandmanu, jer prethodna govornica je govorila o amandmanu na član 25, za koji nije ni podnela amandman.

Nisam se javio po Poslovniku, već po amandmanu.

Što se tiče amandmana na član 24. stav 4. Predloga zakona, pre svega moramo poći od jedne sasvim druge premise da, ako potražujemo određene informacije, određene podatke od Evropske komisije za zdravlje i bezbednost, dakle ako mi potražujemo od njih određene podatke – kakva je uspešnost njihovih vantelesnih oplodnji, kakve su komplikacije itd., onda smo u obavezi da određene informacije i podatke o sopstvenim istraživanjima, odnosno o sopstvenom radu i njima priložimo.

Da se razumemo, govorimo o profesionalnim, dakle, isključivo profesionalnim stvarima koje su i u našem interesu i u interesu celokupne evropske i svetske populacije. Dakle, nije ovde reč ni o kakvoj politici i ja bih ovde odvojio i izdvojio politički stav od profesionalnog stava. Mi moramo da

budemo deo šire svetske profesionalne zajednice i jedino na taj način možemo imati pomoć i adekvatne smernice od nekih koji su razvijeniji od nas. Sa druge strane, ne možeš tražiti a da nemaš obavezu. Suština te interakcije jesu i prava i obaveze. Na taj način posmatram upravo i ovaj član 24. zakona koji je definisao tu oblast. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Dušan Pavlović, po amandmanu. Izvolite.

DUŠAN PAVLOVIĆ: Zahvaljujem.

Hteo bih da se pridružim ovoj diskusiji, da podržim koleginicu Jerkov i obratim vašu pažnju na sledeću stvar. Dakle, govorimo o tome da li žena koja živi sama može da učestvuje u postupku...

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Pavloviću, govorite o članu 25, a trenutno se rasprava vodi o članu 24. stav 4. Predloga zakona.

Na član 29. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nikola Savić.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta. Izvolite.

VJERICA RADETA: Član 29. govori o davanju reproduktivnih ćelija i embriona. Ima tri stava i mi smo predložili da se stav 3. ovog člana briše.

Taj stav kaže da se u slučajevima iz prvog stava u postupku BMPO mogu koristiti i darovani embrioni supružnika, odnosno vanbračnih partnera nastalih u postupku homologne oplodnje, kada supružnici, odnosno vanbračni partneri od kojih potiču embrioni ne žele da ih koriste za sopstvenu oplodnju, uz njihov izričit pisani pristanak.

Rekli smo da to treba da se briše zato što je planirano darivanje samo tih embriona koji su preostali iz procedure a oba partnera potpišu pristanak za darivanje, što će po mišljenju naših stručnjaka biti veoma redak slučaj i zato mislimo da je potrebno omogućiti da se embrioni za darivanje mogu u laboratoriji napraviti od darivanih ženskih i muških ćelija.

Ono što je razlog više da ovo predložimo i da tražimo da to prihvatite jeste činjenica da se na ovaj način radi u najsavremenijim centrima u svetu. Ako idemo u neki postupak, u nešto što je možda nama novo, svakako ne treba da krećemo sa najnižim standardima nego treba da krećemo sa najvišim standardima. Moramo sebi da zadamo nivo, da postanemo ozbiljan centar.

Vi ste, ministre, govorili da očekujete da ćemo biti centar za biomedicinski potpomognutu oplodnju za ceo region, daj bože da budemo i za celu Evropu, da to bude toliko razvijeno. Hajde da se ugledamo na te najviše, ne na Evropu kao EU, ne na njihove preporuke koje vi morate da ispunjavate da biste išli tim putem EU. Znate da su srpski radikali apsolutno protiv ulaska Srbije u EU. Govorimo o pojedinačnim slučajevima, tamo gde se u savremenim i bogatim zemljama Evrope postigao ozbiljan rezultat i u tom smislu želimo da se ugledamo i da radimo na isti način. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 31. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su zajedno narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Zoran Krasić i Dubravko Bojić i zajedno narodni poslanici Goran Ćirić, mr Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Reč ima narodni poslanik Dubravko Bojić. Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Kao lingvisti zasmetao mi je naziv ovog zakona. Čini mi se da je pomalo nezgrapno, glomazno, pa mislim da i onaj ko ga je krstio nije zadovoljan ovakvim rešenjem. U svemu ovome je najbitnije da je neko ko treba da shvati konačno shvatio da je pitanje svih pitanja i prioritet svih prioriteta sprečavanje biološkog odumiranja nacije pa je zato i predlog ovog zakona dobra namera da se u tom pravcu krene sa vođenjem demografske politike i pospešivanja nataliteta.

Našim amandmanom smo tražili brisanje člana 31. ovog zakona. Zašto tražimo brisanje ovog člana? Jednostavno zato što je suština ovog člana sadržana u članovima 19, 20. i 26. Članom 19. je predviđeno da nadležni ministar formira tim zdravstvenih radnika i saradnika za obavljanje delatnosti biomedicinski potpomognute oplodnje. Članom 20. obavezan je centar za biomedicinski potpomognutu oplodnju, da se imenuje lice zaduženo za obavljanje ove delatnosti. To je lekar specijalista iz oblasti akušerstva i ginekologije i tim stručnjaka.

Ovde u članu 31. imamo da se formira stručna komisija koju, pored pomenutih članova, još čine diplomirani psiholog i diplomirani pravnik. Pitanje je – zašto bi se formirala ovakva komisija kada je to stvar unutrašnjeg uređenja i organizacije sistema rada te kuće i kao takva ne podleže potrebi zakonskog normiranja? Mislimo da je nepotrebno dodatno unošenje konfuzije i neefikasnosti u sistem i proceduru odlučivanja.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 32. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

Resorni Odbor za zdravstvo Nove stranke ocenio je ovaj zakon dobrim, čak i nešto više od toga, tako da nema suštinskih primedbi, niti amandmana na ovaj zakon.

Podneo sam tri amandmana koji imaju za cilj popravljavanje leksičkih grešaka, i to je sasvim okej.

Dobili ste najveći mogući kompliment, članovi mog Odbora za zdravlje su rekli – zakon je takav kao da ga nije radio niko iz SNS. To je najviši

nivo komplimenta koji možete da dobijete iz Nove stranke. Analizom ljudi koji su radili na tom zakonu i javne rasprave praktično je utvrđeno da je tu struka dala svoj maksimalni doprinos i mislim da je to jako važno, posebno za ovako jaku temu, i bilo bi dobro da iz Vlade češće dolaze ovakvi zakoni koji su dobri, koji nude rešenje za problem koji imamo kao nacija i država, i koji je evidentan, i tu ne bi trebalo da bude nikakvih, ni stranačkih ni nekih drugih podela.

Šteta je što diskusiji o amandmanima na ovaj zakon ne mogu da prisustvuju građani Srbije koji su danas bili pozvani, od strane poslanice Tepić i sa moje strane, da prisustvuju ovoj sednici, ali opstrukcijom rada i normalnog ponašanja u Parlamentu predsednica Skupštine nije odobrila njihovo prisustvo...

(Predsedavajući: Gospodine Živkoviću, hajde da se vratimo na amandman.)

Siguran sam da bi oni imali puno duše i volje da podrže zakon koji se bavi biomedicinski potpomognutom oplodnjom, tako da uvek govorim o temi dnevnog reda.

Imamo neke suštinske primedbe na zakon o transfuziji, ali to nije sada tema.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 34. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Olena Papuga i Nada Lazić.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 35. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Sreto Perić. Izvolite.

SRETO PERIĆ: Gospodine ministre, vi imate neki veliki problem, ali ne samo jedan. U vezi sa ovim zakonom vrlo često kažete da je struka i samo struka radila ovaj zakon. Zakon je iz oblasti struke, pa ne mislite valjda da smo pomislili da su zakon radili atomski fizičari? Ali morate da znate da je zakonski propis vrlo kompleksan pravni akt i da u njemu učestvuju i neki drugi.

To o čemu vi vrlo često pričate sada i nije toliko bitno, ali amandman koji smo podneli na član 35, kojim predlažemo da se član 35 briše, u skladu je sa prethodnim amandmanima na član 29 i 31. I član 35 govori o davaocima embriona. Davaoci embriona su supružnici, odnosno vanbračni partneri koji su odustali od korišćenja svog embriona nastalog za njihovu oplodnju, stav 1. Stav 2 – davaoci iz stava 1 ovog člana moraju dati pismeni pristanak za upotrebu svog embriona u oplodnji drugih supružnika, odnosno vanbračnih partnera, odnosno žene iz člana 25. stav 2.

Mi smo predložili da se to briše, a vi u obrazloženju kažete zbog čega se amandman ne prihvata – da je darivanje ćelija iz embriona moguće uz strogo pravni, etički, medicinski okvir, uz temeljno ispitivanje davaoca.

Kada sam na početku izlaganja rekao da imate određenu vrstu problema, pa imamo svi mi zajedno taj problem, ali to što vi prenaplašavate da je zakon proizvod struke neće rešiti mnoge probleme koje je praksa već evidentirala. Prilikom vašeg uvodnog izlaganja o ova dva zakona o kojima se vodi objedinjena rasprava rekli ste da se najčešće uspevalo, kada je uspešnost vantelesne oplodnje i bila realizovana, da se to najčešće dešavalo u poslednjem postupku. Šta to znači, da taj zakon nije radila struka i da oni nisu stručni?

Ma koliko se vi ili bilo ko od nas trudio, malo nemorala dođe do izražaja, pa smo mi – da se to ne bi dešavalo i da vi kažete sprovešće se jedno detaljno ispitivanje (doduše, to je pod znacima navoda) od strane davaoca embriona – da to ne bi došlo u pitanje, da to ne bi moglo na iskrivljen način da zaživi, mi smo i predložili da se član 35. ovog predloga zakona briše.

Gospodin Krasić mi je tu blizu, ali ću mu sada odgovoriti na ovaj način zbog čega traže ta izveštavanja, te informacije i te razne podatke – prosto iz razloga što za ovaj režim ne postoji alternativa za put ka EU. On je u besomučan, režim je krenuo tamo i zbog toga pokušavaju da im se nekako umile, da se dodvore. Objašnjenje „da bismo nešto mogli da tražimo, moramo da dajemo“, pa mnogo više dajemo nego što i u snu možemo da očekujemo i od EU, a naravno, gospodine Krasiću, i od NATO-a.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 36. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Zoran Krasić i Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nataša Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA JOVANOVIĆ: Srpska radikalna stranka je tražila da se briše član 36. Predloga zakona, zato što u ovom delu, kao i u nekim drugim članovima o kojima ćemo kasnije da govorimo, ovaj zakon ulazi u pravni kontekst i, rekla bih, u oblast društvenih i porodičnih odnosa a ne samo u oblast struke, koju vi potencirate jer on stvarno jeste stručni zakon.

Moram da se vratim malo unazad, ali kratko ću, pošto nemamo još puno vremena Poslaničke grupe. Još u bivšoj SFRJ, 1978. godine, kada je prvi put ova oblast zakonski regulisana, precizno je naznačeno da davalac reproduktivnih ćelija ima određene obaveze i određena prava, ali pravnih posledica ne bi trebalo da bude. Vi ovde kažete u članu 36. da način saopštavanja podataka iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove zdravlja, kako bi se predupredile određene pravne posledice za davaoce reproduktivnih ćelija.

Mi smo zemlja koja bi sve trebalo da reguliše zakonom i, ako je zakonom jasno definisano koja su to njihova prava i obaveze, da se ne desi sutra

– kao što imate slučajeve, a bilo ih je i u vreme kada se prvi put započelo sa veštačkom oplodnjom u našoj zemlji – da anonimni davalac bude izložen naknadnom sudskom utvrđivanju očinstva, na primer. To vam navodim samo kao jedan primer, zato što je to nekome palo na pamet da uradi, iz razloga raznoraznih životnih okolnosti.

Pošto smo mi zemlja gde se primenjuje kontinentalno pravo, dakle ovo nije Amerika i nema mogućnosti da se putem posebnih ugovora – bar ovaj zakon nije predvideo da se između primalaca i davalaca sklapaju određeni ugovori, da ih žargonski nazovem aranžmanima – to može u zemljama sa anglosaksonskim pravom i tamo su jasno definisane, precizirane i prava i obaveze – mi smo smatrali da ovaj član 36 zakona treba da se briše kako bi se otklonile sve nedoumice i kako bi se jasno stavilo do znanja da nema nikakvih pravnih posledica po davaoca, o kojima se govori u prethodnim članovima.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

(Zoran Krasić: Neću.)

Ne. Zahvaljujem.

Na član 45. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 47. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? Da.

Reč ima narodna poslanica Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Kada je u pitanju ovaj član koji ima nadnaslov Preimplantaciona genetska dijagnoza u postupku biomedicinski potpomognute oplodnje, razlikuju se stavovi stručnjaka iz Srpske radikalne stranke sa vašim stavovima, ministre, odnosno stavovima vašeg tima. Oni su nama ovde sugerisali, a mi smo to prihvatili, da predložimo da se član 47. briše.

U obrazloženju koje smo napisali u ovom amandmanu precizirali smo zbog čega je potrebno da se briše – zato što to u svetu nigde nije centralizovano i mi se opet, kao što vidite, pozivamo na pozitivnu praksu velikih svetskih centara. To je ono što sugerišemo sve vreme i vama.

Vi kažete, između ostalog, da dozvolu za dijagnostički postupak iz stava 1. ovog člana daje Uprava. Istina, na osnovu mišljenja multidisciplinarnog konzilijarnog veća itd. Ali mi vam kažemo da Uprava sasvim sigurno ne može i nema kompetentne ljude, članove, koji bi mogli da koriguju neku odluku.

Znate, ako dobijete mišljenje tog konzilijarnog tima, a ukoliko prihvatamo da je to nešto o čemu se dalje ne razgovara, onda nema potrebe da saglasnost daje Uprava. Ako Uprava daje saglasnost, onda to znači da Uprava ima i mogućnost da tu nešto menja. A vi u Upravi, sasvim izvesno, nemate takve stručnjake i bila bi grehota da stručnjaci tog nivoa sede u upravama. Zato mislimo da bi bilo dobro da prihvatite i ovaj amandman. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 48. amandman je podneo narodni poslanik dr Muamer Bačevac.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Muamer Bačevac. Izvolite.

MUAMER BAČEVAC: Uvažene kolege, uvaženi ministre i pomoćnici, mi smo podneli devet amandmana, ukupno sedam nam je prihvaćeno. Hoću da se zahvalim pre svega Vladi na razumevanju.

Jedan odličan zakon smo malo popravili u pravnoj normi, s obzirom na to da je u svih sedam amandmana bilo reči o ujednačavanju načina pravnog pisanja ovog teksta, jer postoje određene norme i savetovano nam je od strane pravne službe koje norme u okviru pisanja teksta ovog zakona treba instalirati. Vlada je za ovo imala sluha, usvojila je amandmane i mi smo zaista zadovoljni zakonom, i suštinski, a vidimo da će da bude i u nekom kodificiranom, pisanom smislu, vrlo kvalitetno odrađen. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 49. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Možda najkontroverznija stvar ovog zakona jeste surogat materinstvo i o tome smo najviše govorili – i poslanici Poslaničke grupe Socijaldemokratske stranke, Narodni pokret Srbije, u načelnoj raspravi, kao i mnogi drugi poslanici – a to je suština i ovog amandmana.

Naime, član 49. u tački 18. kao jednu od zabranjenih aktivnosti u delatnosti biološko-medicinski potpomognute oplodnje definiše surogat materinstvo. Iskoristiću ovu priliku, jer takva je naša poslovnička mogućnost, da ponovim argumente zbog čega smatramo da je bila pogrešna odluka Vlade da ovim zakonom zabrani surogat materinstvo, jer argumenti koje smo čuli od ministra za nas nisu dovoljno ubedljivi i nisu prihvatljivi.

Smatramo da ne može biti ubedljiv argument da zbog straha od eventualnih zloupotreba i komercijalizacije surogat materinstva odustanemo od

mogućnosti koja određenom broju parova u Srbiji može da pruži priliku da se ostvare kao roditelji i da imaju svoje potomstvo.

Želim da ponovim da postoje različite prakse u svetu. Postoje zemlje koje dozvoljavaju surogat materinstvo. Postoje zemlje u kojima ono nije dozvoljeno, i to je činjenica. Dvanaest od 28 zemalja Evropske unije dozvoljava. To su Velika Britanija, Grčka, Bugarska, u Belgiji i Holandiji je dozvoljen altruistički surogat, odnosno surogat kao dobročiniteljski čin koji nije zasnovan na komercijalnoj osnovi. Surogat materinstvo dozvoljeno je i u Rusiji, Ukrajini, Makedoniji, SAD i još u brojnim zemljama.

Ponavljam, mislim da suština svakog zakona, pa i ovog, treba da bude stvaranje mogućnosti da se građaninu Srbije desi nešto dobro i lepo u životu i mi treba kao narodni poslanici koji donose zakone da omogućimo i stvorimo uslove da se ta mogućnost ostvari, a da, na osnovu svog znanja koje imamo, mogućnosti za eventualne zloupotrebe i manipulacije sprečimo jasno definisanim zakonskim pravilima koja mogu da se menjaju i usavršavaju na osnovu iskustava i svega onoga što se dešava u svetu.

Ne treba da kažemo – mi smo nemoćni, plašimo se zloupotrebe i nećemo nešto da radimo. Nažalost, ovo nije prvi put da iz Vlade Republike Srbije čujemo ovakvu poruku. Nije direktno vezana za zdravlje, vezana je za stanje u sportu, gde je predsednik Vlade govorio – ja nemam snage da se izborim sa privatizacijom klubova, pa se od toga odustalo. Država nema snage da se obračunava sa huliganima u sportu, pa se od toga odustalo. To je jedan loš princip, loša poruka i, nažalost, u ovom zakonu se ona ponavlja.

Surogat materinstvo i pitanje ovakve vrste zabrane je pitanje da li je zabrana u skladu sa Ustavom. Da li na ovaj način onemogućujemo Ustavom zagaranovano pravo građanima Republike Srbije da se ostvare kao roditelji samo zato što se plašimo zloupotreba?

Ima dovoljno iskustava iz prakse u svetu da od njih krenemo i vidimo – danas, kada stalno govorimo o problemu lošeg demografskog stanja u Srbiji – na koji način možemo sa tim da se izborimo. Imamo jednu mogućnost, po medicinskim uslovima je moguća i po ovom zakonu, on opisuje ceo postupak koji bi bio sproveden u slučaju surogat materinstva, ali da zbog te specifičnosti, da se žena koja iznese trudnoću odriče tog deteta koje izađe iz nje, mi odustanemo, mislim da nemamo pravo ni mi kao narodni poslanici, ni ova vlada, ni svaka druga vlada.

Nadam se samo da ovo ne pravdamo činjenicom da je tako bilo i u prethodnom zakonu, jer je to bila 2009. godina. Pa valjda smo kao društvo napravili neki korak napred u odnosu na 2009. godinu? Jer, ako tada nije bilo mehanizama, da li ih imamo danas? Smatramo da ovakva zabrana u ovom zakonu predstavlja odustajanje na mestu gde to ne treba da se desi.

Naš predlog je da se obriše ova zabrana, a da se pitanje surogat materinstva definiše posebnim zakonom ili tim građanskim zakonikom koga čekamo svi zajedno ne znam ni ja više koliko godina, mnogo duže od pet godina,

koliko traje mandat ove vlade, ali ga čekamo dovoljno dugo. Ako ne može tim zakonikom, može posebnim zakonom, ne bi to bio bog zna kako dugačak zakon, verujem da bi dvadesetak članova pokrilo sve mogućnosti zloupotreba.

Ponavljam, pozivam Vladu da prihvati ovaj amandman, da se uhvati ukoštac sa ovim problemom. Nije to nerešivo. Pre svega govorim o mogućnosti altruističkog surogata, da se raznim ograničenjima spreči komercijalizacija u ovoj oblasti, izborom surogat majki, definisanjem odnosa između davalaca reproduktivnog materijala i žene koja treba da iznese tu trudnoću. Postoje dobre prakse, naravno da postoji i komercijalna upotreba ovog instituta i problemi koji su se pojavili, ali mislim da odustajanje nije hrabro, nije pravedno.

Pozivam Vladu da se uhvati ukoštac sa ovim problemom, da ne odustane sada na ovom koraku. Bojim se da će ideja da se to reši nekim drugim zakonom biti sprečena zabranom koja se nalazi u ovom zakonu, da će neko sutra reći – pa to je zabranjeno ovim zakonom, ne možemo o tome ni da razgovaramo u građanskom zakoniku, pogrešan je put.

Pozivam kolege da ohrabrimo Vladu da prihvati ovaj amandman, obrišemo ovu zabranu, a onda svi zajedno – ako nema mogućnosti u Vladi, mada verujem da ima dovoljno stručnih ljudi koji mogu da iskoriste sva dobra iskustva koja postoje u vezi sa surogat materinstvom – da ovaj institut zakonski regulišemo, a ne da ga zabranimo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, reč ima narodni poslanik Dušan Pavlović.

Izvolite.

DUŠAN PAVLOVIĆ: Zahvaljujem se.

Pridružio bih se diskusiji kolege Đurišića sa namerom da ohrabrim i ministra i Vladu da razmisle još jedanput o ovoj praksi. U petak smo imali diskusiju o istoj stvari. Ministar je rekao, ako sam dobro razumeo – ja to podržavam, ali pošto ne mogu da garantujem da će se cela stvar sprovoditi na legalan način da se izbegnu materijalni aspekti, komercijalni aspekti surogat materinstva, mi smo se onda odlučili da to kriminalizujemo, odnosno da proglasimo takvu vrstu prakse krivičnim delom.

Pitao bih vas, ministre, ili bilo koga od vaših saradnika – recimo, program zaveštanja organa u ovoj državi imamo više od deset godina; i tu su takođe moguće razne zloupotrebe, dakle zaveštanje organa za novac ili kupovina organa takođe je krivično delo; da li bi trebalo da ukinemo ovu praksu zbog toga, ili bilo koju drugu praksu gde su moguće zloupotrebe? Kao što znate, u bilo čemu što se radi među ljudima moguće su neke zloupotrebe. Da li to znači da treba da ukinemo sve prakse gde su moguće zloupotrebe?

Podsetiću vas još jedanput na član 63. Ustava Srbije, koji kaže da svako ima pravo da slobodno odlučuje o rađanju dece i da Republika Srbija podstiče roditelje da se odluče na rađanje dece i pomaže im u tome. Ako proglasite surogat materinstvo krivičnim delom, kako im zapravo pomažete u

tome da imaju decu? Kako pomažete onima koji ne mogu da imaju decu? Ako imate ljude koji ne mogu da imaju decu a koji su pronašli nekoga ko je spreman da iz altruističkih razloga volontira i bude surogat majka, da li država treba da im pomogne ili treba da ih spreči u tome da celu stvar dovedu do kraja? Po ovom predlogu zakona država bi ih sprečila u tome. Kako je to onda u skladu sa Ustavom, članom 63, prema kojem svako ima pravo da slobodno odlučuje o rađanju dece?

Dakle, ovo su stvari koje se tiču ličnog izbora. Još jedanput ću da ponovim, niko ovde nije spreman, mislim zapravo da je samo gospodin Šešelj bio za to, ali niko nije spreman da prihvati surogat materinstvo iz komercijalnih razloga, mislim da je to moralno neprihvatljivo, ali da je praksa iz altruističkih razloga prihvatljiva kod nas i da bi država, koja zapravo i postoji da to radi, trebalo da kontroliše sve što može da dođe u nekakvo sumnjivo područje. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Znate kako, kada kažete da u ovom trenutku ne postoji snaga da se potencijalni problemi u ovoj oblasti reše, onda to znači da se pravna država unapred predaje i odustaje od sankcionisanja potencijalnih zloupotreba. Državi je posao da sankcioniše zloupotrebe, državni aparat tome služi i to treba da radi, a ne da unapred kaže – mi ovo ne možemo jer se bojimo mogućih zloupotreba.

U načelnoj raspravi diskutovali smo na ovu temu i ministar je odgovorio da ovaj predlog zakona jeste usklađen sa Porodičnim zakonom Srbije. Nisam ni rekao da nije, tu smo ostali nedorečeni do kraja, nisam dobio repliku da to kažem pa sada koristim priliku povodom ovog amandmana. Nisam pravnik, ali koliko shvatam, u našem pravnom sistemu je u pogledu utvrđivanja roditeljstva propisano da je majka isključivo ona i samo ona žena koja je trudnoću iznela i dete rodila, i ni jedna druga žena. Ako usvajanjem amandmana uvedemo surogat materinstvo, koje podržavam, mi rušimo taj temelj porodičnog prava u Srbiji i moramo da ga menjamo.

Predlog nacrta građanskog zakonika Srbije predviđa surogat materinstvo pod solidno definisanim uslovima, koji doduše zahtevaju neku doradu. Dakle, surogat materinstvo dozvolilo bi se iz altruističkih motiva samo za domaće državljane i samo tamo gde je to poslednja šansa, gde ni jedan drugi BMPO metod nije dao rezultate. Istini za volju, nije propisana, recimo, minimalna starost surogat majke, pretpostavlja se da bi bila 18 godina, ali hoću da kažem da pravna struka poznaje rešenja koja bi mogla biti ponuđena ovom domu na usvajanje i kasnije u praksi sprovedena.

Ovde je više puta spominjano da je struka dala predlog zakona. Znate kako, ovo je političko telo, ovo je zakonodavni organ države Republike Srbije, ovo nije medicinski kongres. Tako da uvažavamo, naravno, visoki

doprinos medicinske struke u formiranju predloga zakona, ali ovde pravimo zakone, nismo u operacionoj sali. Pravimo zakon, dakle problematika je multidisciplinarna, pa dozvolićete da bi onda najmanje još pravna struka trebalo da bude uključena kako bi se u ovom predlogu zakona iznedrila neka celovitija rešenja a ne da budemo prinuđeni da kroz pola godine ili godinu dana ovaj zakon ponovo menjamo. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, ministar dr Zlatibor Lončar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Moram prvo da se vratim, ozbiljne su reči izrečene u vezi sa zloupotrebama kod transplantacija i darivanja organa. Molim vas samo da vodimo računa o tome. Izvolite, recite bilo koji primer u Srbiji, bilo koju zloupotrebu. Nemojte da pričamo paušalno. Postoje građani kojima je to jedini spas i jedini način da prežive i da se izleče. Da ne idemo sa paušalnim ocenama, jer je ta oblast izuzetno strogo definisana zakonom, tako da do sada nije bilo a mislim da neće ni biti bilo kakvih zloupotreba.

Druga stvar, baš iz tog razloga što je praksa različita postoje i dovoljno različitih mišljenja.

Treća stvar, ovaj zakon je u proceduri od 15. decembra, znači dovoljno je dugo u skupštinskoj proceduri, bila je javna rasprava i sve. Nažalost, moram da vam kažem da nije stigao nijedan uređen predlog kako to regulisati a da nije paušalan, pa da razgovaramo.

Znači, to su činjenice i mislim da je dobra jedna druga stvar. Vi ste rekli – okej, struka je rekla svoje. Ovde sede predstavnici građana, predstavnici Vlade i mislim da je ovo pravo mesto gde treba da se priča o tome. Mislim da koliko god treba da razgovaramo – razgovaramo, dok se ne nađe najbolje rešenje, jer je mnogo bolje tako nego bilo kako drugačije.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, reč ima narodni poslanik Dušan Pavlović.

Izvolite.

DUŠAN PAVLOVIĆ: Gospodine Lončar, ako možete da moje izlaganje ipak tumačite onako kako je bilo nameravano. Nisam uopšte pomenuo da je bilo zloupotreba u praksi zaveštanja organa, nego sam rekao da je moguće da takvih zloupotreba bude iz komercijalnih razloga, ali vi ste upravo dali odgovor na ono o čemu mi sada diskutujemo.

Dakle, rekli ste da kriminalnih radnji u praksi zaveštanja organa nema upravo zbog toga što je sve tačno ili strogo propisano, što država kontroliše ceo postupak. Zar ne bismo mogli da to primenimo i na praksu surogat materinstva? Sve se lepo propiše, strogo se kontroliše i gde će biti mesta za zloupotrebe?

Kolega Đurić je upravo to rekao, država treba da kontroliše takve stvari i mi zapravo i predlažemo to, sa namerom ili prećutnom premisom da će država kontrolisati. Svakako neću da predložim ovakvu vrstu veoma rizičnih

praksi i da kažem – država zapravo ne treba uopšte da se meša, neka se građani sami dogovore šta će da rade. Dakle, podrazumeva se da će država kontrolisati tu praksu kao i celu oblast biomedicinski potpomognute oplodnje koja se reguliše ovim zakonom. Država je ključna da bi se to sve odradilo u skladu sa principima.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Želim da se osvrnem samo na još nekoliko stvari koje su rečene u ovoj raspravi. Čitajući, ministre, obrazloženje ovog zakona i deo koji govori o javnoj raspravi koja jeste sprovedena u februaru 2016. godine, nisam našao ni jednu jedinu reč na temu surogat materinstva.

Znači, u ovome što je nama poslato ne piše da se o tome razgovaralo. Onda ste vi rekli u svom izlaganju da to jeste bila tema i da je zauzet stav da se u ovom trenutku, zbog mogućnosti zloupotreba, ne dozvoli institut surogat materinstva.

Niste tada govorili o tome u načelu, ali sada, evo, ponavljate. Ali mi ne znamo koji su sve stavovi izneti, mi kao poslanici ne možemo iz ovog obrazloženja koje nam je poslato uz Predlog zakona da vidimo koji su sve stavovi bili izneti. Činjenica jeste, vi ste rekli, zakon je od 16. decembra u proceduri, nije bilo drugih predloga, ali rekao sam, mi nismo ni mislili da ovim zakonom može da se definiše sve što je vezano za surogat materinstvo.

Rekao je i kolega, time se bavi i Porodični zakon. Nalazi se i u tom građanskom zakoniku, odnosno njegovom nacrtu koji već dugo stoji u neakvoj javnoj raspravi. Smatramo da je loše da ovde i dalje stoji zabrana. Znači, smatramo da je loša poruka koju država šalje ako ovde ostane zabrana. Smatramo da će loše da deluje za buduću raspravu o tome da li treba ili ne treba da se dozvoli surogat materinstvo u Republici Srbiji ako u ovom zakonu stoji zabrana. Biće argument za one koji su možda protiv toga iz ne znam kakvog razloga, koristiće to što je ovim zakonom zabranjeno pa nećemo o tome ni da razgovaramo. Često se dešava u nekoj diskusiji da se takvi argumenti koriste.

Zato smatramo, a suština ovog amandmana i jeste da se obriše ova tačka a kasnije da se obriše i član 66. koji definiše surogat materinstvo kao krivično delo, da se to briše iz ovog predloga zakona a da vidimo na koji način može i treba da se u Srbiji dozvoli surogat materinstvo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 50. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Član 50. generalno govori o čuvanju semenih ćelija, neoplođenih jajnih ćelija i embriona, a u stavu 1. navodi se da muškarac,

odnosno žena kojima prema saznanjima savremene medicinske nauke pretila opasnost da će ostati neplodni mogu da Centru BMPO-a, odnosno banci, uz pismeni pristanak daju svoje reproduktivne ćelije na čuvanje.

Našim amandmanom predlaže se da se briše ovaj deo o uslovu „da postoji saznanje savremene medicinske nauke da pretila opasnost neplodnosti“. Prvo, zato što je to dato preširoko i menjaće se, kao što vi kažete. Danas se neke stvari znaju, a ponekad ne možemo da znamo. U nekim slučajevima može da se desi tragedija, da čovek ili žena preko noći izgube mogućnost reprodukcije, usled neke nesreće ili nečega, pa smatramo da mogućnost da svoje reproduktivne ćelije ostave na čuvanje treba da imaju svi punoletni građani Republike Srbije, bez ovog ograničenja.

Ukoliko govorimo o tome da nam je želja da se što više dece rađa u Republici Srbiji, da se što više ljudi u Srbiji ostvare kao roditelji, onda za ovakvu zabranu nema potrebe a nema ni smisla, jer će se u praksi ona verovatno „zaobilaziti“.

Ja razumem taj deo kritike, neko će reći – time ćemo motivisati ljude u Srbiji da odlažu roditeljstvo, da svoje zdravo reproduktivno tkivo, koje je u boljem stanju kada imaju 20 i 25 godina, zamrznu da bi ga koristili za možda desetak godina – da time podržavamo odlaganje roditeljstva, ali mislim da time stvaramo i uslove da veći broj ljudi budu roditelji u nekom trenutku. Neki ljudi imaju razloge, sa kojima možemo da se složimo ili ne, za odlaganje roditeljstva.

U Srbiji su to, nažalost, najčešće ekonomski razlozi. Nemogućnost da se zaposle kao mladi, da imaju pristojan život, da žive samostalno razlog je što se kasno stupa u brak, kasnije se zasnivaju zajednice i roditeljstvo se sve više odlaže. To je činjenica. a medicinska struka zna da je biološki materijal u mlađem životnom dobu kvalitetniji i da su sa njim rezultati veštačke oplodnje bolji.

Mislim da nema potrebe da postoji ovo ograničenje, da je rešenje koje mi predlažemo – a to je da svako može da svoj reproduktivni materijal zamrzne i da se taj reproduktivni materijal čuva onoliko koliko ta osoba želi, bolje rešenje, da je bolje rešenje i za promociju donatorstva o kome govori ovaj zakon jer će ljudi možda više razmišljati o tome da, ako se odluče da čuvaju za sebe, možda odluče i da poklone svoj reproduktivni materijal, čime bi ovaj zakon ostvario jedan od svojih ciljeva.

Ne razumem ni ovo pisano obrazloženje za odbijanje, jer upravo mi smatramo da svako ko želi da zamrzne svoj reproduktivni materijal može i treba da ima jasno definisanu mogućnost po ovom zakonu, da to više ne bude u sivoj zoni. Danas u nekim ustanovama to može da se uradi, u nekima ne može. Sami ste rekli da je jedan od ciljeva ovog zakona da ustanovi pravila koja će da važe u svim ustanovama koje se ovim procesima bave, da će uvesti jedinstvenu praksu na nivou Republike. Smatramo da ćemo, ako ovo ograničenje ostane, možda nekome, zbog ko zna kojih nepredvidljivih razloga koji ne potpadaju pod ovu

kategoriju „saznanja savremene medicinske nauke“, uskratiti pravo da bude roditelj. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu reč ima narodna poslanica Ljubica Mrdaković Todorović. Izvolite.

Samo trenutak, molim vas da se ponovo prijavite.

Izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala.

Potpuno sam saglasna sa stavom Vlade i Ministarstva zdravlja da se predloženi amandman odbije, a obrazloženje koje je Vlada dala za odbijanje predloženog amandmana sasvim je korektno.

Naime, član 25. Predloga zakona precizno, ali zaista precizno definiše koje to osobe mogu biti uključene u postupak biomedicinski potpomognutog oplodjenja. Novina u ovom zakonu je da se postupak BMPO može koristiti u slučajevima postojanja medicinskih indikacija za očuvanje plodnosti kod punoletnih, ali i kod maloletnih osoba. Postoji spektar takvih stanja koja mogu uzrokovati smanjenje plodnosti ili trajnu neplodnost.

Pomenuću neke od njih, kao što su onkofertilni postupci – na primer kancer, posebno kod mladih osoba koje nisu završile ili pak nisu ni započele svoju reprodukciju, zatim tu imate i druga stanja – endometrioza, miom materice, planirane operacije u maloj karlici, različite sistemske bolesti, rizične pacijente itd. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, ministar dr Zlatibor Lončar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Ne znam da li smo se razumeli, ovaj zakon ne sprečava nikoga da ostavi svoj reproduktivni materijal. Čak smo predvideli da to budu i maloletna lica. Znači, nema nikakve prepreke. Eto, to je suština.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, gospodine Đurišiću? (Da.)

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Ja bih se složio sa ministrom, da je prihvaćeno ovo naše rešenje. Ne vidim razlog da stoji ograničenje – može, ukoliko ima saznanja savremene medicinske nauke da pretilost je opasnost. Upravo je suština našeg amandmana da se to obriše, da je omogućeno svakome i da se to jasno kaže. Naravno, u slučajevima gde postoji saznanje trebalo bi da obaveza lekara bude da skrene pažnju i da motiviše pacijenta da, zbog medicinskih indikacija koje postoje, koje se pojave, to uradi obavezno, odnosno da ga motiviše da to svakako uradi.

Ne znam, ja tumačim ovaj zakon, moram da priznam, kao ograničenje – da ne može svako, nego da može samo onaj koji ima saznanja da će u nekom trenutku u budućnosti biti ugroženo njegovo zdravlje na ovaj način. Dobro, možda različito tumačimo zakon, to jedino mogu da prihvatim, ali se

nadam da u ovom slučaju ja nisam u pravu, mada samo čitam ono što piše u zakonu a ne ono što vi govorite.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 51. amandman su zajedno podneli poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: I u ovom članu govori se o roku u kome se čuvaju semene ćelije, jajne ćelije i rani embrioni. Taj rok se propisuje na pet godina. Ono što smo mi tražili, to je da se obriše taj rok od pet godina jer, koliko sam ja upoznat, ne postoji nijedan medicinski dokaz da čuvanje medicinski nije moguće duže od pet godina.

Tako da nam nije jasno zašto je ovaj naš amandman odbijen, pogotovo zato što se kaže da je rok utvrđen da bi se čuvale reproduktivne ćelije u periodu reproduktivnog doba žene, neophodnog za rađanje. Ne znam zašto je definisano tim rokom od pet godina? Kad se uđe u proces, možda će on trajati i duže od pet godina, možda će – upravo ono što često govorite ovde – razvoj medicine dozvoliti da se, kao što je sada granica pomerena sa 40 na 42 godine, možda pomera još dalje u neku budućnost, tako da mislim da nema potrebe da stoji ograničenje od pet godina.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

VLADIMIR ĐURIĆ: Rokovi čuvanja reproduktivnog materijala u članu 51. su malo nelogični i otuda, verovatno, potiče amandman kolega iz druge poslaničke grupe, jer propisan je rok čuvanja pet, a na zahtev još pet godina. Međutim, kada se govori o licima iz prethodnog člana, dakle onim licima kojima je indikovana preteća neplodnost, za njih i za njihove reproduktivne ćelije predviđen je neograničeni rok čuvanja.

Ja bih molio da čujem pojašnjenje zašto je za njih predviđeno neograničeno a za ove druge pet plus pet godina, ako znamo da je, recimo, doniranje reproduktivnih ćelija dozvoljeno samo za lica koja su živa? Dakle, smrću lica prestaje zakonska mogućnost da njegove reproduktivne ćelije budu donirane, pa ne vidim onda svrhu da se one čuvaju neograničeno. Bilo bi mi logično da piše ili do smrti lica od kojeg potiču, a ne piše tako. Malo mi je to sve nekonzistentno.

Naravno, vraćam se isto na pitanje iz prethodnog amandmana i molim samo pojašnjenje – da li je medicinski indikovana preteća neplodnost preduslov da lice stekne pravo da svoje reproduktivne ćelije skladišti u banci? Samo da ili ne. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Ovde postoje dva termina – prvi, plus pet godina i ovaj drugi, doživotno. Pet plus pet godina važi za one koji idu dobrovoljno da daju. Drugi termin, na doživotno, odnosi se...

(Vladimir Đurić: Na neograničeno.)

U redu, na neograničeno, jer smo uveli da mogu i deca, tj. mlađi od 18 godina, iz medicinskih razloga, jer onda ne možete njima da ograničite, da nekom uzmete u određenom periodu.

To je jedini razlog, a ovo pet plus pet godina je mišljenje ljudi koji se bave time, da je to neki objektivno dovoljan period, zbog čuvanja, jer nije nimalo jednostavno taj materijal čuvati i održavati. To je jedan od razloga. Znači, u tome je ta razlika.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, narodni poslanik Vladimir Đurić.

VLADIMIR ĐURIĆ: Samo da ponovim pitanje – da ili ne? Da li je preteća neplodnost kao medicinski indikovana stvar preduslov da se reproduktivne ćelije stavljaju u banku? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 51. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 51. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojičić, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov. Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem.

Ista stvar je u pitanju – čuvanje reproduktivnih ćelija onih lica iz člana 50, gde vi veoma čudnovato dajete taj termin: „neograničeno“. Dakle, ne odnosi se čak ni na trajanje života lica kome pripadaju reproduktivne ćelije, što bi možda imalo nekog smisla u ovoj situaciji u kojoj govorite da se radi o maloletnim licima itd. Vi ne kažete „za vreme trajanja života lica kome pripadaju ćelije“, nego kažete „neograničeno“. Neograničeno je, što bi deca rekla, zauvek. Ne znam šta to znači u zakonu. Šta je to neograničeno, dokle traje?

Međutim, opet, veći problem od toga je ko su ta lica koja mogu da u centru za VMP čuvaju svoje reproduktivne ćelije i reproduktivna tkiva za vlastito korišćenje kasnije. Ono što piše u zakonu je da su to samo ona lica kojima, prema saznanjima savremene medicinske nauke, pretila opasnost da će postati neplodni. Dakle, svim građanima Republike Srbije pretila opasnost da će postati neplodni i svi građani Republike Srbije će u jednom momentu svog života

postati neplodni zato što prosto biologija tako funkcionise, ljudsko telo tako funkcionise.

Sada mene, gospodine Lončar, interesuje da li su saznanja savremene medicinske nauke i to da će žena sa 45-50 godina postati neplodna i da onda ta žena, zato što se prosto bliži vreme kada će ona postati neplodna jer svaka žena postane neplodna, da li se to odnosi i na takvu ženu, ili samo na onu ženu kojoj prema saznanjima savremene medicinske nauke preti opasnost da će postati neplodna? Opet se radi o grupi lica koja mogu da koriste, kao i ono što nismo rešili da li se odnosi samo na žene koje su već lečile sterilitet, nisu mogle da ga izleče pa sada imaju pravo na biomedicinski potpomognutu oplodnju – ili svaka žena može to da uradi. Jako je važno, molim vas, da to raspravimo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 51. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su zajedno narodni poslanici Vjerica Radeta i Miroslava Stanković Ćuričić i zajedno narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Zoran Krasić i Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić. Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Verovatno smo mi nešto pogrešili oko tog amandmana, pa ste pročitali veliki broj nas koji smo navodno taj amandman podneli, ali ja ću to da pojednostavim. Mi smo u stvari tu imali dva amandmana, jedan se odnosi na stav 2, a drugi na stav 6 člana 51. Međutim, da biste vi iz Vlade mene dobro shvatili, moram da napravim mali uvod kao objašnjenje o čemu se radi.

Dobronamerno vam kažem, kad se završi proces usvajanja ovog zakona angažujte jednog lektora da malo sredi ovaj tekst. Da me pogrešno ne razumete, ja Nišlija ne držim nikome predavanja o gramatici i pravopisu, ali kažu ovako – darivati nekoga, a darovati nešto. Vi imate puno članova gde se ta dva pojma prepliću – darivati i darovati. Darovati nešto – darovati embrion, darovati ćeliju itd. Ali nije poenta ovih naših amandmana u ovome.

Sledeće, da bi se shvatio član 51, u članu 34. vi kažete – davaoci mogu biti punoletna, zdrava i poslovno sposobna lica. Moram da vam kažem, vi ste pribegli medicinskoj kvalifikaciji uslova, ali u pravu važi princip – punoletstvo se dokazuje odgovarajućom ispravom da čovek ima više od 18 godina, zdravlje se dokazuje nekakvim izveštajem lekara specijaliste itd., a poslovna sposobnost se podrazumeva. Lekari praktično samo daju uverenje da neko nije poslovno sposoban, a poslovna sposobnost postoji kod svih. Možda je neko pobrao pravnu i poslovnu sposobnost. Ni to nije toliko bitno.

Dalje, u članu 44. vi ste propisali državni registar delatnosti BMPO, ali kažete – Uprava vodi jedinstveni registar postupaka BMPO. Ne delatnosti, nego postupaka. Pa ste razgraničili na četiri grupe pitanja. Prve tri grupe u članu 45 doslovno radite, a kod četvrte grupe to su – darovanim reproduktivnim ćelijama, tkivima i embrionima, prema odredbama ovog zakona šta ta vaša

evidencija sadrži. E onda kažete – podaci iz člana 44. stav 2. tačka 4) ovog zakona koje čine sadržaj državnog registra su podaci o uzetom uzorku. Promenili ste čak i naslov. Ja se slažem da to jeste uzorak, u krajnjem slučaju, ali ne smete da menjate naslov.

Sada da dođem na ovaj član 51. Molim vas, ako ste rekli da se to čuva pet godina, onda nema nikakvog smisla da, kad istekne taj rok, pozovete nekoga da se saglasi da li hoće i dalje. Logičkog smisla ima da pre isteka tog roka vi pozovete čoveka i pitate – hoćete li i dalje da se čuva? Znači, ono što je izvesno i kako se računa jeste taj poslednji dan roka od pet godina. A vama je neko to rekao, kaže u obrazloženju – to bi čak mogao da bude i prekršaj, da odgovara fizičko lice. Gde nadoste to, aman? Zašto to napisaste u obrazloženju?

Dalje, u mnogim odredbama ovog predloga zakona mora da postoji jasna razlika od situacija koje su propisane članom 25. Imate stav 1, stav 2, stav 3. Korisnici su, stav 1 – bračni i vanbračni partneri, stav 2, da parafraziram – žena koja želi da bude samohrana majka, ne želi ni vanbračnu ni bračnu zajednicu ali želi da ima dete, a stav 3 su oni koji odlažu začecje i rađanje za neki budući period i tu ima osnova za ono što ste napisali – zdravstveno-medicinski indikovanim razlozima, kada može da nastupi neplodnost u nekom nastupajućem periodu. I tu ima opravdanja što uzimate od maloletnika. Znači, indikacije jesu opravdanje.

Meni uopšte nije jasno zašto ste se opredelili za ovu varijantu iz stava 2. o neograničenom vremenskom čuvanju materijala. Potpuno nepotrebno. Kao što je nepotreban i član 35. i 36. vašeg predloga zakona. Sve ste to mogli da stavite u član 34, i već to imate u članu 34. Ali, vi ste lepo rekli, decembra 2015. godine EU je stavila pečat i rekla je – ovo je najbolje evropsko. I sad sve što je napisano ovde vi sada ne smete da menjate, smatrate da je to zakovano, zapisano.

Neki poslanici su naučili pesmicu kako da to hvale, slažem se, nema nikakvih problema, ali ja sam vam i računao raspored i rekao – od decembra 2015. godine do danas desio se život. Hvala bogu, desio se život, a ovaj predlog zakona, kada postane zakon i kada budete krenuli sa njim, budite sigurni, zbog principijelne nedorečenosti, biće kamen spoticanja u praksi.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 52. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Dobro je što je prihvaćen ovaj amandman. Time se suštinski i zakonski omogućava ono što se govorilo u načelnoj raspravi, a to je da reproduktivne ćelije, tkiva i embrioni mogu slobodno da se izvoze i uvoze u Republiku Srbiju. Ovaj deo izvoza, da ga tako nazovem, odnosno mogućnost da se uputi van Republike Srbije u ustanovu koja je registrovana za postupke obavljanja biološki i medicinski potpomognute oplodnje nije bila predviđena, a naš amandman je to predvideo. Drago mi je da je Vlada to prihvatila. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 54. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta. Izvolite.

VJERICA RADETA: Članom 54. reguliše se uvoz, odnosno izvoz reproduktivnih ćelija. Mi smo predložili da se taj član 54. briše.

Interesantno mi je obrazloženje Vlade. Dakle, mi amandmanom predlažemo da se briše član kojim se dozvoljava uvoz, odnosno izvoz reproduktivnih ćelija, a vi kažete – amandman se ne prihvata jer Predlog zakona omogućava uvoz, odnosno izvoz itd. Ovo je prilično neozbiljno od strane onoga ko je ovo pisao. Dakle, nije se ni pročitao, ali važno je da se nešto napiše.

Dalje ste rekli da građani Republike Srbije mogu biti davaoci svojih reproduktivnih ćelija, kao i da mogu da učestvuju u postupku BMPO sa darovanim reproduktivnim ćelijama, po jasnim unapred utvrđenim kriterijumima. Gde su, ministre, ti unapred jasno utvrđeni kriterijumi? Ovde ih nema.

Ako je i to nešto što ćete vi podzakonskim aktima da rešavate, to opet nije dobro. Da smo imali te jasno i precizno utvrđene uslove, možda ne bismo tražili brisanje ovog člana, ali smo tražili prvo zbog toga, a drugo zbog činjenice da mi mislimo da u državi Srbiji moramo da pružamo podsticaje stvaranju domaćih institucija za delatnost banke reproduktivnih ćelija, tkiva i embriona. Dakle, mi moramo da učinimo sve da ovo što je ovde napisano, i što će valjda biti napisano u tim podzakonskim aktima, da što više afirmišemo u državi Srbiji.

Mi smo zato mislili da bi bilo najbolje da se ovaj član briše, da mi to za početak radimo i afirmišemo kod nas, pa kad se eventualno razvije, onda možemo da proširujemo saradnju. Pogotovo za ove uslove za koje ne znamo na koji način su precizno utvrđeni a regulisaće uvoz, odnosno izvoz reproduktivnih ćelija.

Vi kažete – direktor Uprave daje dozvolu za svaki pojedinačni slučaj uvoza, odnosno izvoza ćelija, ceneći opravdanost izvoza, odnosno uvoza. Da nije malo preterano? Direktor Uprave. Kako može direktor Uprave preuzeti ovoliko i ovako značajnu nadležnost, odnosno kako smete da mu je date? I kako sme neki direktor to da prihvati? Koje je struke taj direktor, koji je to

vanzemaljac koji sve ono što je u ovom zakonu predviđeno, sve moguće specijalnosti itd. ima u glavi? Nije to dobro. Nije to dobro generalno.

Mi već 17 godina upozoravamo koliko je loše kada se takve stvari rade, pa zato što nas ne slušate i što nas nisu slušali imamo svaka tri meseca izmene i dopune zakona – zato što nećete da čujete glas ljudi koji ozbiljno rade svoj posao narodnog poslanika. I ovaj zakon vratiće se vrlo brzo sa izmenama i dopunama, potrošićemo još dan ili dva i mi narodni poslanici i vi iz Vlade na ovaj zakon, zato što ne želite da uradite nešto drugo osim onoga što ste vi predvideli. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Branka Stamenković. Izvolite.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala.

Podržavamo predlog da se ovaj član u Predlogu zakona o biomedicinski potpomognutoj oplodnji, a koji se tiče uvoza i izvoza, briše do daljeg, a odmah zatim ide predlog da nakon toga uputimo izmene i dopune ovog zakona u kojima ćemo vratiti mogućnost uvoza i izvoza, ali pod jasno definisanim uslovima.

Znači, trenutno je vrlo neozbiljno da u ovom predlogu zakona mi u jednom jedinom članu dozvolimo uvoz i izvoz, a potom kažemo da će sve ostalo biti definisano u podzakonskom aktu. To jednostavno tako ne može. Vi dovodite narodne poslanike u vrlo nezgodnu situaciju. Ja treba da glasam o ovom zakonu koji neki građani očekuju kao malo vode na dlanu, a ne mogu da glasam o njemu ako nisam dovoljno informisana o čemu zapravo glasam.

U petak nam je ministar rekao da su predlozi podzakonskih akata već spremni i da čekaju usvajanje zakona kako bi većina njih odmah potom mogla biti i doneta. Pretpostavljam da je podzakonski akt koji se odnosi na uvoz i izvoz reproduktivnih ćelija jedan od tih spremnih, u vidu predloga. Nadovezujem se na ono što su ranije rekle kolege iz drugih poslaničkih grupa – zašto mi nismo taj nacrt dobili da bismo mogli informisanije da glasamo? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 54. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li se neko javlja za reč? (Ne.)

Na član 54. amandman je podneo narodni poslanik dr Muamer Bačevac.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 56. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala.

Znači, za ovaj prošli je bilo uslova da se javim.

Hvala na tome što Vlada prihvata da ispravi svoje greške čak i ako su pravopisne, a ovu priliku koristim samo da se zahvalim saradnici Ivani, koja ozbiljno radi na popravljaju tekstova koje šalje Vlada. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 57. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nataša Jovanović. Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Mi smo tražili brisanje člana 57. Gospodine ministre, SRS smatra da ovaj član, ako ostane u zakonu, može da izazove određene probleme.

Najpre, ovde je greška u prvom stavu, jer kada kažete – dete začeto postupkom BMPO reproduktivnim ćelijama davaoca ima pravo da iz medicinskih razloga traži uvid u dokumentaciju davaoca i precizirate – kada navrš 15 godina života i koje je sposobno za rasuđivanje.

Postoje zakoni i pre ove vlade i momenta kada ste vi preuzeli vođenje ovog resora. Mi smo, naime, 2011. godine usvojili Porodični zakon, kojim je jasno precizirano da dete sa 15 godina ima sposobnost rasuđivanja. Tako da ne možemo da ostavimo nedorečeno da li neko ima ili nema, onda mora da postoji i sledeći stav – ako ste to hteli, a ne treba uopšte da ostane ovaj član, da onda tim psihologa treba da radi u slučaju da se ustanovi da to dete nije sposobno da rasuđuje.

Šta je ovde suština? Suština je da ne treba da ostane ovaj član zato što u najvećem broju, takvo smo društvo a preovlađuje i takav procenat u statistici, da gotovo 100% roditelja koji reproduktivne ćelije uzimaju od davaoca, anonimnog, ne obaveštavaju – pa ni do ovih 15 godina, i vi to znate, gospodine ministre, tako je uglavnom u Srbiji – svoje dete da je začeto na taj način i u nekim drugim zemljama.

Zamislite sada kakav će problem da nastane ako to dete, ako ostane ovaj član zakona, u skladu sa onim što mu je dato kao pravo krene da traži te podatke. Da bi se izbegle sve ove stvari – verujem složiće se, ali nije tu, dr Đukić – mora država da se pre svega bavi time da, pored mogućnosti biomedicinski potpomognute oplodnje, dete koje je na takav način začeto i rođeno bude zdravo.

Mi sada ne gajimo iluziju da će država Srbija u dogledno vreme – za šest meseci, 18 meseci – da ima ta sredstva, ali sam se, konsultujući se sa

timom stručnjaka iz SNS, uputila i u dodatni metod, koji će omogućiti da – sigurnost nije baš 100%, ali recimo da je sada u Britaniji, gde je taj metod zastupljen, 66% sigurnosti – ako se primeni tehnika, moram da pročitam jer to je meni potpuno stran termin, komparativno genomske hibridizacije, što košta dodatno dve hiljade evra, otkloniće se mogućnost, da li je tako gospodine ministre?, da dođe do većih rizika, pogotovo kod žena koje su u poodmaklim godinama.

Taj metod, koji se dosada u najvećem broju slučajeva primenjuje na klinikama u Velikoj Britaniji, omogućuje da se iz embriona koji je star samo nekoliko dana – a ne nekoliko nedelja, kao što bi bio ovde u optimalnim okolnostima slučaj – uzimaju ćelije i na taj način se vrši provera da li ima nekih, ne daj bože, genetskih poremećaja i budućih problema za to novorođeno dete.

U tom pravcu treba da se razmišlja, a ovo svakako može da ostavi trajne psihološke posledice po dete koje bi ušlo u proces traženja donora, odnosno davaoca, a nema, na kraju krajeva, ni razloga, jer je, prema svim ostalim predviđenim članovima i striktno propisanim uslovima, u registru precizno navedeno – počev od anamneze, neke bolesti koju je davalac imao, preko sveobuhvatnog zdravstvenog stanja u trenutku kada davalac pristupi banci.

Nije potrebno da ostane ovaj član jer će zaista prouzrokovati mnogo problema u kasnijem periodu života dece koja su začeta na ovaj način. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dušan Pavlović.

DUŠAN PAVLOVIĆ: Ovo je pitanje koje uređuje anonimnost donatora. O tome smo takođe pričali u petak, a ja i dalje nisam dobio odgovor na pitanje do koje mere je ovaj član usaglašen sa Ustavom Republike Srbije.

Dakle, u članu 57. se kaže da deca imaju pravo da samo pod određenim uslovima znaju ko su im biološki roditelji, naravno ako su začeta u ovom postupku. U Ustavu član 64. piše, veoma precizno, da svako dete ima pravo na lično ime, upis u matičnu knjigu rođenih, pravo da sazna svoje poreklo i pravo da očuva svoj identitet.

Vi ste, gospodine ministre, rekli u petak da je ovaj zakon usaglašen sa nekim drugim zakonima, pa bih vas molio da mi odgovorite da li je usaglašen sa članom 64. Ustava Srbije.

Daću vam samo jedan primer opasnosti koju može da nosi ovaj član ili ovo određenje, odnosno da mi neko protumači, vi ili bilo ko iz vašeg tima, šta je rešenje za sledeću situaciju. Zamislite da sam dao reproduktivnu ćeliju, bez obzira da li sam muško ili žensko, i zamislite da moj sin ili ćerka sutra ili prekosutra uđe u bračni ili seksualni odnos sa detetom koje je začeto na takav način. Da li bi bilo ko od njih dvoje imao pravo da sazna da sam ja biološki roditelj i jedne i druge osobe? Ako ne bi imali to pravo, onda bi moglo da dođe do incesta. Šta se dešava u takvim slučajevima? Da li ovaj član zakona pokriva takve slučajeve? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Darko Laketić. Izvolite.

DARKO LAKETIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, uvažene kolege narodni poslanici, pre svega bih se vratio na suštinski deo ovog amandmana, a to je upravo ovaj deo „sposobno za rasuđivanje“. Dakle osoba, odnosno dete sposobno za rasuđivanje.

Mislim da je tu suštinska stvar, pre svega, usaglašavanje sa odredbama Zakona o pravima pacijenata. Naime, što se Zakona o pravima pacijenata tiče, može da se kaže da upravo ovaj član koji definiše sposobnost rasuđivanja deteta koje je navršilo 15 godina života nije član na koji je u nekom ranijem periodu bilo primedbi. Na taj način se, pre svega, težilo da ova dva zakona međusobno ne dođu u koliziju.

Na ovaj način ovaj član 57. stav 1. upravo govori o tome da dete koje je sposobno za rasuđivanje, dakle koje je navršilo 15 godina života, može, iz isključivo medicinskih razloga, da zatraži informaciju, ali ne o identitetu već o genetskom materijalu, hereditetu i tako dalje – o svemu onome što je značajno za samu bolest i za sam medicinski momenat o kome se govori, da dobije te podatke na bazi kojih ta osoba sutra može da bude izlečena ili da se pomogne njenom izlečenju.

Mislim da se na ovaj način ova dva zakona usklađuju, Zakon o pravima pacijenata, s jedne strane, i ovaj Zakon o biomedicinski potpomognutoj oplodnji, s druge strane, i apsolutno se jasno i decidirano govori o mogućnosti da osoba koja je začeta na ovaj način dobije podatke koji će joj značiti u lečenju određenog oboljenja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Evo ovo što ste pitali. Usklađen je sa zakonom o porodici i usklađen je sa Ustavom. Postoji član koji reguliše u kom slučaju može da se ide, a odnosi se na doniranu ćeliju, kada može da se sazna, kada ne. Znači, apsolutno je u skladu i sa Ustavom i sa Porodičnim zakonom.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 57. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 58. amandman su zajedno podneli narodni poslanici prof. dr Milovan Bojić, Zoran Krasić i Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić. Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Pazite, član 58, poslednji stav glasi: „Uprava podnosi izveštaje“ – množina – „iz područja BMPO Evropskoj komisiji“, EU, a vi meni odgovarate istim tekstom kojim ste mi odgovorili na amandman koji sam podneo na član 24. stav 4. Odnosi se na prijavljivanje ovih ozbiljnih neželjenih

dogadaja i ozbiljnih neželjenih reakcija. Opet obavestavate Evropsku komisiju. Kod ovih neželjenih rok je 30. jul, a ovde ne; ovde kad god vam traže vi podnosite sve izveštaje. I kompletan registar ima da odnesete i sve ima da prikazete, jer tako ste napisali.

Meni bi bilo drago da javnost čuje o čemu se radi. Vi kažete – amandman se ne prihvata jer je obaveza Republike Srbije da uskladi svoje zakone sa propisima EU, te je, ispunjavajući tu obavezu u oblasti biomedicine itd. Znači, to što je decembra 2015. godine ovaj proces završen – oni su stavili pečat, u redu je i to je ta priča, to je završeno. Znači, EU vas je usloвила da ovako mora da bude, da morate redovno da izveštavate Evropsku komisiju. Ne Svetsku zdravstvenu organizaciju, obavestavate institucije koje nisu zdravstvene.

Ta Evropska komisija nikoga nije izlečila. Nema ni slušalice, nema ni laboratoriju. A Uprava za biomedicinu, da li je to zdravstvena institucija? To je uprava, državni organ. Kakva je to struka? Struka između državnog organa Republike Srbije i paradržavnog, paraadministrativnog organa EU.

Iznose se podaci o svim aktivnostima BPMO. Zašto? Jedan kaže – plati pa klati. Kako reče? Ne možemo mi da tražimo nešto ukoliko ne ispunjavamo neke obaveze. Pa ja vas upozoravam – nemojte ništa da tražite, onda nemate obaveze. Zašto tražite od njih? Tražite od eminentnih stručnih institucija kako se ovo leči, kako treba da se organizujemo itd. Zašto od Evropske komisije, molim vas? S kojim pravom od Evropske komisije?

Ima još jedna stvar o kojoj moram da vam kažem. Petnaest godina u propisima o zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti znače, pod uslovom da je dete sposobno da shvati itd., da ono ima pravo da se upozna sa svojim zdravstvenim stanjem. BPMO nije zdravstveno stanje. Dete ovde treba da se upozna sa nekim drugim stvarima.

Zato smo mi predložili da se to briše, zato što je 15 godina starosti – to su upravo one godine kada se ličnost formuliše, sazreva; tada omladinke, deca, odlaze, stranputice, na dobrom putu itd. Kako će da se odrazi kod nekoga koji 15 godina nije znao i sada iz vedra neba dobije ovakvu jednu informaciju? To je individualno. Neko može da reaguje na jedan način, neko na drugi način.

Zato smo mi tražili da se briše, jer ovo nema veze sa onih 15 godina iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Dete od 15 godina treba da zna u kakvom je zdravstvenom stanju, svoje analize, ako može da shvati značaj, ali ova oblast je opasna za njega, za njegovo emotivno sazrevanje, i u tom smislu smo mi tražili da se ovo izbriše.

Niste valjda pomislili da se mi koji branimo ove amandmane nešto razumemo u medicinu? Ma ne razumemo se. Na ovo su nam skrenuli pažnju ljudi koji su iz medicinske struke, iz medicinske delatnosti. Vidite, naši amandmani su netipični, ne onakvi koje mi redovno pišemo, nego smo se trudili da damo i neka objašnjenja koja vi možete da shvatite, da vidite da ništa nije opasno i ništa ne boli ako se prihvata amandmani. Ništa ne boli. Tim pre što smo

sve ove amandmane podneli da bi se ovo poboljšalo, a vi kažete – ko ste vi da nam date amandmane da se zakon poboljša, tu je EU.

Evo šta su napisali – plati pa klati. Hoćemo pare od njih, a oni kažu – e, ako hoćete pare, da vidimo, po registru koliko je uspešno, koliko... Smejte se vi. Koliko sam ja njih promenio koji su se smeškali kao ti. Svi otišli, svi bivši, eks. Svi su se tako smeškali. Pa EU je svima došla glave. Je l' tako, Živkoviću? Svi koji su podržavali EU su propali. Pa nemojte, ljudi. Pa nije EU Sveto pismo, aman. Sačuvajte neke podatke o nama – ko smo, šta smo. Pomozite ovom narodu, bre, najvećim stručnim znanjima, a ne dodvoravanjem EU.

Ja ne znam koliko je bolje Srbiji, 17 godina se dodvorava EU i tri hiljade milijardi dinara je dužna i ko zna koliko je još stvari otvoreno a još nije zatvoreno. O tome se radi. Nemate potrebe da izveštavate. Nemamo nikakvu obavezu. Nismo članovi. Pošto nismo članovi, nemamo obavezu.

Pridruženi? Ne postoje pridruženi. Šta postoje? Postoje kandidati. Evo Turska, 40 godina je kandidat. I? Baš im Turci daju podatke svaki dan. Sve im šalju. I ovi drugi im šalju podatke, đavola. Zašto im ne daju podatke ovi iz Prištine koliko su presadili organa? Zna li da su oni majstori za presađivanje organa? Svi koji su presađivali organe, eno ih na vlasti na Kosovu – i Tači i ovi drugi. Pa nemojte da idete njihovim stopama.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ministar ima reč.

ZLATIBOR LONČAR: Prvo da se malo uozbiljimo. Ne postoji nikakvo uslovljavanje niti bilo šta drugo zbog čega neko traži podatke. Postoje stručni timovi sastavljeni od najeminentnijih stručnjaka, na koje ste se vi pozivali, iz mnogo razvijenijih zemalja od naše i sa mnogo boljim rezultatima. A šta je cilj? Da se ne dešava ono što se dešavalo do sada, da nismo mogli da dođemo do tih podataka. Nismo mogli da dođemo do podataka jer nismo imali stručnu inspekciju i nismo imali zakon koji je propisivao da se ispita, da vidimo koliko se stvarno beba rodi.

Znači, to je jedini razlog – da uradimo sve, da usaglasimo sve, da imamo što bolje rezultate. Ne postoji ni jedan drugi razlog, niti nas bilo ko uslovljava. Jednostavno, želimo da idemo u korak sa onima koji su najbolji, da se upoređujemo sa njima i da gledamo kako oni rade, da prate razvoj i procenat uspešnosti jer mi hoćemo da kod nas bude najveći mogući procenat uspešnosti. Eto, to je jedini razlog, ništa drugo.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 59. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Miljan Damjanović.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta. Izvolite.

VJERICA RADETA: Ovaj član 59. govori o inspekcijskom nadzoru i čini mi se da ste, kada ste došli dovde u pravljenju ovog predloga, ovaj deo prepustili administraciji, koja nema baš mnogo veze sa medicinskom strukom. Jer da nije tako, ne bi se moglo desiti da u ovom drugom stavu

predvidite tačku 7, čije mi brisanje predlažemo, gde ste napisali da je u vršenju nadzora nad obavljanjem poslova centra za BMPO, kao i banke, inspektor za biomedicinu ovlašćen da – između ostalog, a što mi tražimo da se briše – privremeno zabrani obavljanje poslova centru za biomedicinski potpomognutu oplodnju, odnosno banci, ako ne postupi u skladu sa naloženim merama iz stava 2. tačka 6. itd.

Ovo je prosto nemoguće. Ovo nije kafana koju zatvarate zbog neizdavanja fiskalnog računa, privremeno. Tačkom 8. ste predvideli da, ako neko ne ispuni određene uslove, naravno da mora da ih ispuni, ali ako negde u tom lancu nešto zapne, lepo ste predvideli u tački 8. da se pokrene postupak za brisanje, odnosno za uzimanje dozvole tom nekom ko nije spreman da radi u skladu sa propisima. Ovo je suviše osetljivo da bi mogao neki inspektor da naloži privremeno zatvaranje.

Šta će se desiti ako se, recimo, u inkubatoru nalaze reproduktivne ćelije i embrioni? Šta kaže, privremeno zatvaramo, isključujte sve, ne možete da radite? Ne može se u toku hirurškog zahvata reći – nije čista ova hirurška sala, nisu čisti instrumenti, privremeno obustavljamo operaciju čoveka koji je na stolu. Ovo je prosto nemoguće iz medicinskih razloga.

Šta ako bi se ta privremena zabrana rada desila u toku, kako ovde stoji u samom amandmanu, stimulacije pacijentkinje jer njihovo zdravlje može biti ugroženo ukoliko se ne uradi aspiracija jajne ćelije, tj. ako se ne nastavi sa lečenjem? Kako će se nastaviti ako se donosi rešenje o privremenoj zabrani rada?

Ministre Lončar, najlepše vas molim, imalo bi smisla da prihvatite ovaj amandman. Tačka 8. vam je potpuno dovoljna da reši problem onih kojima treba oduzeti trajno dozvolu za rad, jer je ovde nemoguće oduzimati privremeno dozvole za rad. Dovodi se u pitanje zdravlje žene koja se leči, dovodi se u pitanje opstanak reproduktivnog materijala i to jednostavno nije moguće.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar.

ZLATIBOR LONČAR: Zbog građana i zbog javnosti, samo da se zna da se o tome vodilo računa. Ne mora to da bude jedini razlog, neki centar može iz bilo kog drugog razloga da bude zatvoren. Obaveza svakog centra je da ima ugovor sa drugim centrom koji bi, u bilo kojem od tih slučajeva i pod istim uslovima, preuzeo sav materijal i nastavio proces.

U svakom slučaju, ne dolazi do zastoja procesa – ni onih koji su već započeti, ni onih koji se tu rade. Znači, nema opasnosti od toga, i ne samo od toga već i od bilo čega drugog. U uslovima je navedeno da svaki centar mora da ima ugovor sa drugom sličnom klinikom koja može u svakom momentu da preuzme, a i ta druga klinika sa sledećom.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 59. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 59. amandman je podneo narodni poslanik Muamer Bačevac.

Da li neko želi reč? (Da.)

Branka Stamenković, po ovom amandmanu. Izvolite.

BRANKA STAMENKOVIĆ: Hvala.

Evo kolege Bačevca nema više tu, ali ispostavilo se da je podnošenjem ovog amandmana podržao ono o čemu sam ja pričala i u raspravi i u načelu. On malopre reče da je od devet amandmana koje je podneo, predlagač zakona, tj. Vlada prihvatila sedam. Mogli ste baš i ovaj amandman kao osmi da mu prihvatite.

Inače, ovim amandmanom se traži da se predviđeno rešenje da se redovan inspekcijski nadzor vrši jednom u dve godine promeni i da se vrši jednom u godinu dana.

Mislim da postoji dosta razloga da se inspekcijski nadzor – promenom ovog zakona, promenom načina uređenja ove oblasti – pooštiri. Pre svega, u dosada važećem zakonu ovom delatnošću nije mogla da se bavi privatna praksa; ovim predlogom zakona privatnoj praksi se dozvoljava da se bavi ovom delatnošću. U važećem zakonu sve ustanove koje su se bavile ovom delatnošću morale su da obnavljaju dozvolu na svakih pet godina; u novoj verziji zakona ta se dozvola daje trajno, na neodređeno vreme.

Znači, ako liberalizujemo bavljenje ovom delatnošću, onda treba da pooštrimo inspekcijski nadzor. Ne možemo inspekcijski nadzor da ostavimo da se sprovodi jednom u dve godine.

Jeste ministar objašnjavao u petak da niko ne može ni dobiti dozvolu da se ovim bavi ako prethodno ne ispunji određene uslove. Ja verujem da su uslovi vrlo čvrsti, vrlo dobro propisani. Jedino mi je žao što ne mogu da ih vidim, jer su propisani podzakonskim aktom pa je sve na nivou vere i poverenja. Ali kako ovo nije politički kontroverzna oblast već jedna oblast koja je svim građanima potrebna, verujem da nam je svima opšti interes na prvom mestu.

Međutim, i to me brine. Može jedna ustanova u trenutku izdavanja dozvole da ima sve uslove ispunjene i dozvolu da dobije, ali uslovi se menjaju. Sam predlagač zakona kaže da je ovo oblast sa vrlo progresivnim razvojem, ja očekujem da se ti uslovi stalno menjaju. Ministar je rekao da je jedan od razloga što se neke stvari propisuju podzakonskim aktom upravo to što se uslovi brzo menjaju a brže se promeni podzakonski akt nego zakon koji mora da ide u Skupštinu.

Ako već očekujemo tako brzo menjanje uslova a izdajemo dozvolu trajno i liberalizujemo njeno dobijanje – uvodimo neverovatno veliki broj potencijalnih privrednih subjekata na tržište, tzv. privatnu praksu, za koju pak, to moram da napomenem, u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, krovnom zakonu koji uređuje oblast zdravlja, članom 56. stavom 6, u stvari se privatnoj praksi

zabranjuje da se bavi ovakvom vrstom delatnosti. Tu se radi o transplantaciji organa, ali su ovo srodne oblasti i prilično se mogu povezati.

Znači, ako sad pravimo presedan pa idemo suprotno onome što nam krovni zakon o zdravstvu propisuje, mislim da treba da budemo mnogo, mnogo oprezni i da treba da pooštrimo inspekcijski nadzor.

Ne mora na način na koji sam ja predložila, a predložila sam da bude jedanput godišnje redovan nadzor. Neka bude na način na koji je kolega poslanik Muamer Bačevac predložio, da bude jedanput godišnje, ali je razlika između njegovog i mog predloga ta što moj predlog dolazi iz redova opozicije a njegov predlog dolazi iz redova vladajuće većine. U tom smislu, još jednom apelujem da se predlog prihvati, tj. da se amandman kolege Bačevca o pooštavanju redovnog inspekcijskog nadzora prihvati. Hvala.

PRESEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana predsedavajuća, nosio sam se mišlju da razmislim da prihvatim amandman gospodina Bačevca, ali sam shvatio da na svaku sumnju inspektori dolaze i proveravaju šta se dešava. Mislio sam to da prihvatim, ali posle ovako darovitog i slikovitog objašnjenja rešio sam da odustanem. Hvala.

PRESEDNIK: Na član 59. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 60. amandman su zajedno podneli poslanici Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 60. amandman, sa ispravkom, zajedno su podneli Milovan Bojić, Zoran Krasić i Miroslava Stanković Đuričić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Miroslava Stanković.

MIROSLAVA STANKOVIĆ ĐURIČIĆ: Zahvaljujem.

Član 60. reguliše ovlašćenja inspektora i SRS je podnela amandman, pre svega na stav 4. Predloga zakona o biomedicinski potpomognutoj oplodnji, koji kaže da inspektor ima pravo da, u cilju sprečavanja mogućeg prikrivanja dokaza, oduzme predmete, medicinsku dokumentaciju kao i druge evidencije koje se vode u skladu sa zakonom, uz obavezu izdavanja potvrde o njihovom privremenom oduzimanju.

Mi zaista, i u amandmanu kažemo, nemamo ništa protiv toga da inspektoru dokumentacija treba da bude dostupna, ali razlog zbog kojeg podnosimo ovaj amandman je oduzimanje dokumentacije, materijala ili ovih

predmeta. Smatramo da bi oduzimanje dokumentacije ugrozilo lečenje pacijenata koje je u toku, jer bez potpunog uvida u medicinsku dokumentaciju mišljenja smo da doktor nema pravi uvid u proces vantelesne oplodnje.

Ovim amandmanom predlažemo da se ne oduzima dokumentacija i da zloupotreba može da se spreči fotokopiranjem dokumentacije ili eventualnim slikanjem samih predmeta, znači bez oduzimanja. Ova reč treba da se izbriše. Znači, da se dokumentacija fotokopira i ostavi instituciji radi lečenja pacijenata.

U samom obrazloženju neprihvatanja amandmana kažete da je nejasno i neprecizno definisan. Zaista ne znam šta je nejasno i neprecizno definisano u ovom mom obrazloženju. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 61. amandman je podneo narodni poslanik Muamer Bačevac.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 61. amandman su zajedno podneli narodni poslanici poslaničke grupe Dveri.

Reč ima narodni poslanik Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Način na koji smo koncipirali ovaj amandman pokazuje da Dveri i te kako odgovorno pristupaju ovoj stvari, da smo mislili na sve što se odnosi na naše građane. Dakle, predvideli smo da – ukoliko inspektor tokom nadzora utvrdi nedostatke koji ne utiču neposredno na kvalitet i bezbednost rada centra – može da dozvoli određeni, kratak period da se ti nedostaci otklone. Smatramo da se predloženim izmenama u potpunosti ispunjava svrha prekršajnog kažnjavanja kao i načelo celishodnosti ali ipak dajemo mogućnost da se ti centri u što većem broju održavaju u radu.

U obrazloženju za odbijanje našeg amandmana kaže se da prekršajni postupak mora da se pokrene bez ulaženja u težinu nastupanja posledica. Prosto mislim da tu i te kako ima prostora da se izađe u susret centrima i bankama, ali zaista verujem da naš ministar razume suštinske razloge zbog kojih smo morali da donesemo ovaj zakon.

Ne slažem se sa pojedinim kolegama koje su rekle da se ovde nije pričalo o NATO bombardovanju i direktnim posledicama po građane Srbije. Dakle, sam ministar je u uvodnom izlaganju rekao da se sterilnost naših građana, pre svega, događa kao direktna posledica NATO bombardovanja, bombama sa osiromašenim uranijumom. Zbog toga mislim da ćete u daljem radu imati razumevanja i da će i u ovim naknadnim aktima koji će biti doneti, sve ovo što možda nismo našli za shodno da unesemo danas u izmene ipak biti urađeno kako treba – jer, na posletku, nije vaš posao da se obraćate NATO-u i tražite naknadu

za sve ono što nam je urađeno, ali u ovoj sferi i te kako možete dati doprinos, a nadam se da će Vlada Srbije ovo drugo da odradi u interesu svojih građana.

PREDSEDNIK: Na član 65. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 65. amandman je podneo Odbor za zdravlje i porodicu.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Pitam ministra da li prihvata amandman?

ZLATIBOR LONČAR: Prihvatam.

PREDSEDNIK: Prihvata.

Na član 66. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 66. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 67. amandman su zajedno podneli narodni poslanici poslaničke grupe Dveri.

Reč ima narodni poslanik Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem.

Neću oduzimati mnogo vremena. Samo još jedna stavka u prilog tome da ne možemo na isti način tretirati bilo kakav prekršaj u radu centara.

Predložili smo da se ipak malo blaže odnosimo kada su u pitanju sledeće stavke – ukoliko centar ne imenuje lice zaduženo za delatnost BMPO, ne vodi medicinsku dokumentaciju, ne dostavlja podatke. To su ipak neke stvari za koje možemo imati razumevanje i dati podršku da bude što više takvih centara, da što više građana može da koristi ovu uslugu.

Kada smo kod da li dodvoravanja ili praćenja direktive iz Evropske unije, samo bih još jedan prilog dala. Dakle, na pitanje da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik, odgovor je – ne. Na pitanje ko su bili konsultanti u izradi propisa i ko je dao mišljenje o usklađenosti, spominje se isključivo Evropska komisija. Tako da, ako je i bilo srpskih stručnjaka i pozivanja na dobre prakse iz Srbije, one ovde nisu navedene. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Na član 67. amandman je podneo Odbor za zdravlje i porodicu.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Molim ministra da se izjasni.

ZLATIBOR LONČAR: Prihvata se.

PRESEDNIK: Ministar prihvata amandman.

Na član 67. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Veroljub Stevanović, Dušan Petrović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Pošto smo završili pretres o amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 2. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O TRANSFUZIJSKOJ MEDICINI (pojediniosti).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona o transfuzijskoj medicini podneli narodni poslanici i Odbor za zdravlje i porodicu.

Primili ste izveštaje nadležnih odbora i mišljenje Vlade.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici: Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na čl. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48. i 52, naslov iznad člana 9, 22, 23, 24, 30, 31, 32. i 33, naziv Glave V i Glave VI amandman je podnela narodna poslanica dr Sanda Rašković Ivić.

Da li želite reč? (Da.) Izvolite.

SANDA RAŠKOVIĆ IVIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Moja ideja oko podnošenja ovog amandmana je bila sledeća. Naime, i u svom obraćanju govorila sam o tome da je ovaj transfuzijski zakon tretirao pitanja krvi i komponenata krvi a ne proizvoda od krvi. Tu je ministar objasnio da će proizvoditi od krvi, odnosno produkti krvi biti tretirani u drugom zakonu. Takođe sam dobila i objašnjenje da će to biti tako.

Šteta je što se to nije uradilo paralelno, jer proizvodi od krvi ipak koriste krv kao osnovnu sirovinu i ja samo mogu da kažem da se nadam da će ovaj zakon, koji je jako važan, a važno je i da se krv odnosno plazma i komponente ne bacaju – da se time podigne i produktivnost ali i otvore nova

radna mesta kroz proizvodnju albumina, globulina i drugih stvari – da će se, dakle, tome pristupiti što je pre moguće. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodna poslanica Tatjana Macura.

TATJANA MACURA: Poštovani ministre i saradnici, ovo je jedan od onih retkih članova u kojima se govori o distribuciji krvi i komponenta krvi i samo ću se nadovezati na kolegicu dr Sandu Rašković Ivić i podsetiti da tokom rasprave koju smo imali u načelu nisam dobila odgovore na neka pitanja, pa ću samo da se osvrnem i na taj deo. Naime, govorila sam o tome da u ovom zakonu nema reči, nažalost, o tome kako se, da li se u zemlji Srbiji proizvode i koji tačno lekovi i koje tačno... Izvinjavam se, da li mogu da se umire u sali?

U toj raspravi dobila sam informaciju da su neki od podataka koje smo izneli bili paušalni podaci. Međutim, jedini podaci na koje smo mi naišli i nailazili tokom pripreme za ovaj zakon, vezano za ovu temu konkretno, potiču od Udruženja dobrovoljnih davalaca krvi. U njihovim izveštajima se kaže da Srbija na godišnjem nivou troši oko 30 miliona evra na uvoz ovih lekova. Takođe, kod njih postoji pretpostavka da bi izgradnja nacionalnog centra za frakcionisanje zemlju koštala otprilike između pet i 30 miliona evra. Ja bih volela da se osvrnemo na to i da nam pojasnite da li takva tvrdnja stoji i šta se dešava trenutno sa centrom za frakcionisanje, da li je u planu izgradnja nacionalnog centra za frakcionisanje.

Druga stvar na koju takođe nisam dobila odgovor je sledeća. Od Evropske unije Republika Srbija dobila je donaciju u iznosu od pet i po miliona evra, i to za vreme vašeg prethodnog mandata, znači ne tiče se konkretno samo ovog mandata, a baš je bila namenjena transfuzijskoj medicini. Međutim, ni danas se ne zna šta se sa tom donacijom dogodilo, ali novca nema.

Ako se sećamo, tokom ekspozee je premijer praktično optužio nas poslanike da je iz Ministarstva za zdravstvo nestalo, odnosno iz budžeta za zdravstvo nestalo negde oko jedne milijarde evra, pa pretpostavljam da je i tih pet i po miliona negde uklopljeno u tu cifru. Dajte da bar razlučimo danas gde je nestao taj novac.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar.

ZLATIBOR LONČAR: Da krenem od tog poslednjeg, od tih pet i po miliona. To je Projekat Sofreko iz 2003. i 2004. godine, na koji vi mislite a koji nema nikakve veze sa bilo čim od ovoga što pričate. To je jedna stvar.

Druga stvar, stalno mešate derivate i produkte krvi. Ovaj predlog zakona je donet iz razloga da bi se ono što ostane krvi i derivata krvi maksimalno iskoristilo i da bi se napravili lekovi koji se prave od tog materijala. Jedino što se trenutno pravi u Zavodu za transfuziju su albumini. Ništa drugo se ne radi. Ali i to u nedovoljnoj količini, jer nismo imali informaciju, nismo imali jedinstveni informacioni sistem da znamo gde i koliko ima krvi i krvne plazme, koliko će ostati neiskorišćeno, kad ističe rok – jer je ograničen rok trajanja – pa da možemo da iskoristimo.

Nismo imali planiranje i to je bio razlog zbog kojeg nismo imali veću proizvodnju, jer onda bismo imali mnogo jeftiniji domaći proizvod, ne bismo morali da ga uvozimo i plaćamo skuplje.

To je jedan od razloga što se pristupilo Predlogu ovog zakona. To je suština. I ide se na frakcionisanje. Uslov svega, da bi se to promenilo, mora da se promeni zakon, da bi se napredovalo, da bismo jednostavno imali pregled zaliha krvi i krvne plazme i da bismo imali plan rada.

Lekovi od krvi nemaju veze sa ovim, to je Zakon o lekovima. Nemojte mešati te stvari.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Dušan Milisavljević. Imate minut i 31 sekundu.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Poštovana predsednice, poštovani ministre, jako važan zakon, pored onog prethodnog o kojem smo razgovarali, jeste i ovaj zakon. Nema veće zamerke što se tiče struke, jer za pripremu diskusije povodom ova dva zakona konsultovao sam kolege koji se bave ovom tematikom u Nišu i u Beogradu i nemaju neke veće zamerke.

Ono što ja želim da kažem jeste da ne bih voleo da preko društvenih mreža i u javnosti više vidim kako neko ko treba da se operiše traži dva davaoca krvi da bi se operacija uradila. To je u 21. veku nezamislivo za mene kao lekara, kao hirurga – da se neko bori za život i da mora da obezbedi dva davaoca krvi.

Znači, ako ovaj zakon to omogućava, morate da sankcionišete bilo koju službu transfuzije u Srbiji koja kaže – moraš da nađeš dva davaoca krvi da bi te neko operisao. To je skandal nad skandalima, ali se dešava. Ja sam juče retvitovao za jednu intervenciju i za jedno dete. To ne smemo više da dozvolimo.

Ono što bih isto voleo – da se u Srbiji više ne dešava da se ova najskupocenija, najhumanija tečnost koja postoji, daje neproverena. U mnogim centrima, moj Niš, Beograd, Kragujevac i Novi Sad imaju sve potrebne aparate. Imam podatak da mnoge službe ne rade preradu krvi nego da daju kompletnu krv, kada bolesnik ne prima samo komponentu krvi koja mu nedostaje nego prima sve komponente krvi. Znači, ova dragocena tečnost mora da bude proverena i da bude čuvana, da ne dođe do zabune. Neću više da pričam, ovo je još jedan od zakona koji ja lično i poslanička grupa DS podržavamo.

PREDSEDNIK: Potrošili ste vreme. Pustila sam vam još 12 sekundi više.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Ono što bih na kraju kao pitanje „biti ili ne biti“... Samo još jedno pitanje – da li je pravilnije transfuzijska ili transfuzionalna...?

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 5. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.

Da li neko želi reč?

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Imam li pravo i na ovih pet minuta?

(Predsednik: Da.)

Onda ću zajedno. Prvo nešto u načelu, neće biti dugo pošto nemam puno vremena za to.

Znači, naravno da je ovo važan zakon, naravno da je ovo važna oblast, oko toga se slažemo svi. Verovatno je svako od nas, ili on ili neko njemu blizak, bio u poziciji da mu je bila potrebna krv. Ima nas koji smo i davaoci krvi. I sa jedne i sa druge strane važno je da ova oblast bude uređena na najbolji mogući način. Ovo je 21. vek i postoje mnogi pravni ali i tehnološkomedicinski mehanizmi da se ova oblast sredi na najbolji mogući način i da ne otvara nikakve crne priče o sebi. Kojih ima svuda, da budemo jasni, ali dobar zakon će dovesti do toga da se spreči takva pojava i u Srbiji danas.

Ovaj zakon je na tragu onog prethodnog, za koji sam rekao da ste dobili kompliment od mog odbora za zdravstvo, da ne izgleda kao da ga je pravila vladajuća stranka nego da ga je pravio neko ko zna svoj posao. Sa nekoliko amandmana – ovde ima dosta jezičkih grešaka, i to je prihvaćeno, osim jedne na koju ću da vam ukažem ponovo, ali ima i nekoliko suštinskih. Svi ti amandmani, kao što ste videli, imaju ne politički nego stručni aspekt. Očigledno ih nisam pisao ja nego neko ko se razume u tu oblast. Cilj je da se spreči, ponavljam, ta mogućnost zloupotrebe.

Ministar je dobio u proteklim danima, mesecima, bogami i godinama, od čoveka koji se zove Dragan Trbojević – inače je član moje stranke, tehničar u Institutu za transfuziologiju, ili kako se zove, u Beogradu, u Ulici Svetog Save... On je ukazivao na nezakonito i opasno ponašanje direktora tog centra, Bogdanović Gradimira, koji je napravio puno štete. Postoji ceo jedan elaborat. O tome neću da pričam do detalja, bilo bi dobro da se nadležne službe u Ministarstvu zdravlja upoznaju sa tim. Tu se pominje ugrožavanje četiri tona krvne plazme, smanjena proizvodnja albumina, dugovi od nekoliko stotina miliona evra itd.

PREDSEDNIK: Poslaniče, predajte to ministru. Poslaniče, budite ljubazni, predajte to ministru i onda...

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Završavam sa tim. Biće postavljeno, naravno, i poslaničko pitanje. Samo da kažem da je Dragan Trbojević, koji je ovo obelodanio, dobio na sudu spor zato što je nezakonito smenjen od strane tog direktora nakon toga što je dobio status uzbunjivača.

Što se tiče amandmana na član 5, koji je sada na dnevnom redu, Predloga zakona o transfuzijskoj medicini, predlog je da se u članu 5. posle stava 1. doda stav 2, koji glasi – obavezno je finansiranje jedinice krvi, direktno finansiranje, a cena obrade te jedinice krvi mora da bude jedinstvena.

U obrazloženju koje je dala Vlada kaže se da se moj amandman ne prihvata iz razloga što je u članu 38. Predloga zakona o transfuzijskoj medicini već definisano da metodologiju za određivanje troškova obrade krvi i komponentata krvi propisuje Vlada, na predlog ministra nadležnog za poslove zdravlja.

To je u redu, ali to nije dobro obrazloženje za odbijanje mog amandmana. To znači da, ako se držimo ovoga što piše u članu 38, onda može da se desi, po nekoj metodologiji, da cena obrade te jedinice krvi ne mora da bude jedinstvena. Ovim bismo „zakucali“ samo taj deo da cena mora da bude jedinstvena, inače imamo ogromnu mogućnost za razne zloupotrebe, marifetluke i takve stvari.

Znači, detalji metodologije. Sve ostalo, naravno, treba da propiše Vlada kroz to uputstvo, ali mislim da ovaj deo, koji se ne tiče medicine nego se tiče prava, treba da bude u zakonu i time će zakon dobiti kvalitet više. Hvala lepo.

PREDSEDNIK: Ministar.

ZLATIBOR LONČAR: Samo da razjasnimo. Teoretski, cena mora da bude jedinstvena, posebno zbog zloupotreba i svega ostalog. Tu nema dileme, nema priče. To niko ne može da pominje, niti može da se pravi razlika. Tu moraju da važe najstroža pravila, da ne bi došlo do bilo kakve zloupotrebe.

Inspekcija je već izašla u vezi sa tim slučajem. Očekuju se rezultati.

PREDSEDNIK: Poslanik Ristićević.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ne mogu da prihvatim ovaj amandman, a moj kolega malopre zamalo jezik da slomi. Očigledno da nije dobro ni pročitao amandman, ako ga je uopšte pisao on.

Ovo okretanje leđa je nevaspitanje, još jedan dodatni razlog zašto ne treba prihvatiti ovaj amandman, a glavni je da se ovo nalazi u članu 38, koliko sam ja pročitao u obrazloženju Vlade.

Ja se slažem sa Vladom da amandman ne treba prihvatiti, a ovo je prilika da fino vaspitani i pristojni na delu pokažu koliko su stvarno vaspitani i pristojni. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 6. amandman je podneo poslanik Zoran Živković. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Kada smo već tu, da ostanemo.

Još samo da kažem, ako je tačno ovo što sam ja rekao i što ste vi potvrdili, da cena mora da bude jedinstvena, onda je tome mesto u zakonu. To je argument više.

Može da se tumači i da je deo metodologije.

Što se tiče člana 6. stav 3. predlog je amandmana da se menja i glasi – u cilju osiguranja dostupnosti krvi i komponenata krvi za sve zdravstvene ustanove, broj ovlašćenih transfuzioloških ustanova određuje se planom mreže zdravstvenih ustanova koje donosi Vlada u roku od godinu dana, u skladu sa zakonom kojim se određuje zdravstvena zaštita.

Obrazloženje je da se to ne prihvata iz razloga što je članom 51. Predloga zakona već predložen rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona, a predloženo je da se do donošenja tih podzakonskih akata primenjuju postojeća podzakonska akta itd.

Mislim da je ovde poenta u tome da ja skraćujem rok ovim amandmanom, jer po vašem predlogu zakon treba da počne da važi 1. januara 2019. godine. Ovim bi on počeo da važi šest meseci ranije i mislim da je godinu dana sasvim dovoljan rok. Ovo nije neka nova oblast, ni u medicini ni u životu ljudi, i godinu dana je sasvim dovoljan period vremena da se donesu adekvatna podzakonska akta koja bi stvorila potpunu mogućnost da se zakon primenjuje na valjan način.

Mislim da rok duži od godinu dana za bilo koji zakonski predlog, a posebno zakonski predlog koji, ponavljam, nije čudo neviđeno a važan je za svakog čoveka, da taj rok može da se skрати i usvajanjem mog amandmana Vlada bi preuzela na sebe jednu odgovornost više, što bi bilo dobro.

PREDSEDNIK: Ministar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Ozbiljan je proces da od 44 centra, koja će ostati banke, dođemo na četiri, s tim što u Kragujevcu centra još nema. Ne samo što je ozbiljan proces, nego izuzetno i košta. Jednostavno, nismo hteli da uradimo nešto na brzinu da ne bi došlo do problema, da ne dođe do vakuuma.

Već je krenula priča da ljudi ostaju bez posla u tim bolnicama. Želim da potvrdim da to apsolutno nije tačno. Tek sada zaposleni u tim bolnicama kreću da se bave svojim poslom. Do sada su samo radili, popisali brojeve, proverili da li su brojevi... Oni od sada imaju vremena i počinju da se bave pacijentima, da gledaju kakve su reakcije i u svemu da učestvuju.

Nije ovo nimalo jednostavno i nije stvar sa kojom treba da se žuri. To je jedini razlog. Daj bože da mi to uradimo mnogo ranije, ali ne želimo da ispadnemo neozbiljni, da svoje mogućnosti precenimo i utvrdimo rokove koje onda ne možemo da ispoštujemo. Jer ovde stvarno ima dosta posla, sve to treba „uvezati“ u jedan centar koji će da funkcioniše.

Ovde je mnogo bitna stvar planiranje. Planiranje i prikupljanje podataka, za šta mora da postoji rok od minimum godinu dana, pa da ga onda svedete na dnevni, na nedeljni nivo. To je suština.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Hvala, poštovana predsedavajuća.

Poštovani ministre, morala bih samo kratko da ukažem na nešto.

Što se tiče amandmana koji je podnet na član 6. ovog predloga zakona koji je pred nama, Vlada je dala mišljenje da amandman ne treba prihvatiti. I u ovom slučaju je drugim članovima ovog predloga zakona regulisano ono što se uporno traži amandmanima, dakle, u ovom slučaju su to članovi 51. i 55. Ovi članovi sadrže odredbe koje se odnose na rok za donošenje podzakonskih akata, kao i na rok za početak primene zakona, tako da nema potrebe menjati član u smislu određivanja roka za donošenje plana mreže zdravstvenih ustanova. S tim u vezi, smatram da amandman ne treba prihvatiti.

Na nešto drugo bih samo ukazala. Nemam ništa protiv, ali uglavnom svi amandmani, odnosno većina amandmana koje je podneo Zoran Živković već su regulisani nekim drugim članovima ovog predloga zakona, tako

da smatram da ni u tom smislu ne bi trebalo opterećivati zakonski tekst ili unositi zabune prihvatanjem ovakvih amandmana. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 7. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 8. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 9 amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na čl. 13, 21 i 52, naziv Glave VI, naslov iznad člana 40 i član 40 amandman je podneo narodni poslanik Muamer Bačevac.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 16 amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 19 amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 20 amandman je podneo Odbor za zdravlje i porodicu.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Molim ministra da se izjasni da li prihvata ovaj amandman Odbora.

ZLATIBOR LONČAR: Prihvatam.

PREDSEDNIK: Ministar prihvata amandman.

Na član 20 amandman je podneo poslanik Muamer Bačevac.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa

Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 21 amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Da li želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Izmena je leksičke prirode, ali niste pažljivo čitali tekst ni posle amandmana.

Znači, kaže se – ovlašćena ustanova i bolničke banke krvi moraju uspostaviti tačnu, efikasnu i proverenu proceduru povlačenja krvi i „kompomentata“ krvi povezanih s neželjenim događajima, odnosno reakcijama itd., ne prihvata se zato što je predloženo rešenje istovetno sa predloženim amandmanom.

Uzmite zakon, u zakonu vam taj član glasi, kada dođemo do komponenti piše – „kompomentata“, što nije isto. Pogledajte dobro, „kompomentata“ piše u vašem predlogu zakona. Prema tome, ako ne usvojite moj amandman, moraćete da objašnjavate šta su to „kompomentate“. Evo, pogledajte. Dobronamerno je. Prihvatite na moju odgovornost.

Ne može da se ispravi. Vi ste odbili amandman koji sam dao na to, znači ne može ispravkom. Kao što ste prihvatili onih sedam amandmana kojim su ispravljeni zarezi, jedno slovo ili padež, treba da prihvatite i ovo, bez bilo kakve opasnosti da se nešto loše desi.

PREDSEDNIK: Izvinite, poslaniče, piše „komponenata“, a greška je u „usnostaviti“ umesto „uspostaviti“.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Evo da vam pokažem gde je to.

PREDSEDNIK: Verujem, nego imamo različite tekstove.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Znači, piše „kompomentata“.

PREDSEDNIK: Kod mene piše „komponenata“, a umesto „uspostaviti“ piše „usnostaviti“.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hoćete li da vam pokažem?

PREDSEDNIK: Verujem ja, nego...

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Pisao sam namerno po ovom tekstu, koji ovde piše.

PREDSEDNIK: Ovde piše greška u kucanju vašeg amandmana; izvinjavam se, ali čisto ispravke radi.

Da li se prihvata ili ne prihvata amandman? (Ne.)

Na član 22. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Da li želite reč? (Ne.)

Na član 22. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Tomislav Žigmanov, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 25. amandman je podnela narodni poslanik dr Sanda Rašković Ivić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Sanda Rašković Ivić.

SANDA RAŠKOVIĆ IVIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Gospodine ministre, u svoje ime i u ime svoje poslaničke grupe podnela sam ovaj amandman, zaista bona fide, u želji da se podigne motivacija davalашtva. U obraćanju u vezi sa ovim zakonom već sam govorila o tome da postoji opasnost da davalашtvo malo padne, s obzirom na to da se menja način na koji će ono biti organizovano. Tu sam tražila određene podsticaje, odnosno privilegije tako da bi naše društvo kao celina i naša država Srbija pokazali poštovanje prema ljudima koji čine jako važan posao za društvo, a to je da daju krv.

Ovaj amandman je odbijen, iako sam tražila malo – samo da se određeni podsticaji daju za ove ljude i da se sankcionišu privatnici koji se ne drže onog člana Zakona o radu kojim davalac dobija dva slobodna dana za davanje krvi. U obrazloženju kojim se amandman odbija rečeno je da je davalашtvo bazirano na dobrovoljnosti, na anonimnosti i da ne sme da bude diskriminacije u odnosu na druge.

Smatram da ovi ljudi, dobrovoljni davaoci krvi, čine jedan jako važan, plemenit posao za naše društvo, na neki način posredno spasavaju ljudske živote i da bi određeni mali podsticaji i privilegije koje bismo im dali bile neka vrsta pozitivne diskriminacije.

Pošto se pozitivna diskriminacija u našem društvu primenjuje kod mnogo manje značajnih stvari, mislim da je šteta što je ovaj amandman odbijen i molim vas da o tome porazmislite, jer mislim da neće biti dobro primljen kod Udruženja davalaca. Time se oni postavljaju na nivo svih ostalih. Po meni i po njima, a i po mnogim mojim kolegama i građanima Srbije ove ljude treba zaista ispoštovati na određen način i dati im privilegije. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Prvo želim da kažem da ti ljudi ne da nisu diskriminirani, to su naši heroji i još jednom svim davaocima krvi želim lično da se zahvalim, jer bez njih ne bi imao svrhe ni ovaj zakon niti bilo šta drugo. Ono što smo mogli da uradimo je da ti ljudi ne plaćaju participaciju, i to je urađeno.

Ono što ne možemo da uradimo, o čemu se razgovaralo, to je da oni imaju prioritet na nekim listama čekanja ili u nekim drugim stvarima. To ne možemo da uradimo iz jednostavnog razloga jer mora da se radi po hitnosti. To je jedini razlog. Za sve drugo smo raspoloženi i možemo da razgovaramo, i naravno da u svim drugim situacijama imaju prednost kao dobrovoljni davaoci. Mislim da me razumete, ne može davalac da bude ispred onoga čiji je slučaj hitniji. Znači, samo je to razlog. Još jednom se svim dobrovoljnim davaocima zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Na član 28. amandman je podneo Odbor za zdravlje i porodicu.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Pitam ministra da li prihvata amandman.

ZLATIBOR LONČAR: Da.

PREDSIEDNIK: Prihvata amandman.

Na član 29 amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković. Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Samo da vas vratim na član 35. Imam amandmane na član 35, na član 38...

PREDSIEDNIK: Ovo je član 29.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Dvadeset devet? Izvinite, čuo sam 39.

PREDSIEDNIK: Na član 31 amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 35 amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Amandman se tiče, kao što ste rekli, člana 35 i njime se predlaže da se doda novi stav 3, koji glasi – nadležni doktor medicine ne sme da propagira namensko davanje krvi, a da dosadašnji stavovi 3. i 4. postanu stavovi 4. i 5.

Amandman se ne prihvata iz razloga šta je davalaštvo krvi i komponentata krvi dobrovoljno, odnosno zasniva se na načelu dobrovoljnosti, neplaćanju i anonimnosti, pa namensko davalaštvo krvi i komponentata krvi nije predmet ovog zakona.

Slažem se, ali smo svedoci svakodneвно da, kada odete kod doktora, on vam kaže – donesite krv, on vam kaže nekad i javno – pridruži se apelu da se obezbedi krv za neku operaciju, što je protivno zakonu i zato predlažem da u zakonu eksplicitno piše da nadležni doktor – to nisu transfuziolozi nego su to doktori koji koriste krv – ne može da učestvuje u tome, jer se time stvara loša slika o lekarima, o medicinskim ustanovama, o zdravlju ove zemlje, a samim tim i o celoj državi. Zato apelujem na vas da prihvatite moj amandman.

PREDSIEDNIK: Reč ima ministar. Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Ovaj zakon se i donosi da do toga ne bi dolazilo i da ne mora da se apeluje, ali postoji jedna situacija o kojoj morate da vodite računa. Mi ne možemo da predvidimo situacije koje mogu da se dese, ne daj bože, nekakva nepogoda ili bilo šta, kada moramo da apelujemo na ljude da daju krv.

Druga stvar, imamo deficitarne krvne grupe, da sad ne ulazim u detalje, ali dosada smo imali problem sa tim što nismo imali evidenciju, što smo imali krv koja je negde stajala a negde je trebala, gde smo imali razdeljene te ustanove... svaka bolnica je imala za sebe, nije postojao objedinjeni centar i to je ono što želimo da izbegnemo. Naravno da nam je to osnovni cilj, da niko ni na koga ne apeluje i da to ne bude izgovor da ja apelujem na sve zaposlene u zdravstvu, da to bude kada se istroše svi izgovori – nema krvi, dajte krv, a da se ne proveriti ima li je negde. Znači, to nam je osnovni cilj. Ali kada od nekog nešto tražimo, hoćemo prvo da uradimo ono što je do nas da napravimo, a ne da sutra imamo hiljadu izgovora zašto oni to rade, pa nije im obezbeđeno ovo, pa nije obezbeđeno ono, pa nisu znali da je bilo krvi tamo ili nije bilo krvi tamo... E, prvo hoćemo da odradimo naš deo posla, a onda ćemo i da sankcionišemo.

PREDSIEDNIK: Poslanik Ristićević je tražio reč.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja predlažem da se amandman ne prihvati iz razloga što je ovo propagiranje vrlo problematično. Znate, ako se radi o nekoj retkoj krvnoj grupi koja nedostaje, ako lekar apeluje jer ta grupa nedostaje – da li se to smatra propagiranjem ili ne?

Dakle, ako bismo usvojili ovaj amandman, to bi izazvalo i te kakve probleme zbog kojih bi život nekih pacijenata bio ugrožen. Recimo, ako neko izbaci putnika iz voza samo zato što nije znao engleski, pa ako mu treba nužno ukazati medicinsku pomoć i ako je to retka krvna grupa, onda je doktor prinuđen da takvu krvnu grupu potraži ukoliko je nema na raspolaganju. Hvala.

(Zoran Živković: Replika.)

PREDSIEDNIK: Kome tačno?

(Zoran Živković: Ministru.)

Ali ministar je dao samo objašnjenje.

(Zoran Živković: Nisam dobro shvaćen.)

Ne, ne. Odlično ste shvaćeni.

Član 35. Dodaje se novi stav: „Ne sme da propagira namensko davanje krvi“.

Na član 38. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ne može se protiv života. Znači, evo mi prilike za prethodni amandman.

Ako dođe do elementarne nepogode ili neke nesreće, onda to ne treba da bude apelovanje. Apel je malo nezgodna reč. Ne treba to da radi

nadležni lekar, nego to treba da radi ili Ministarstvo ili neka druga državna institucija, u slučaju kada postoji velika potreba za velikim količinama krvi.

Ovo je bila zaštita od toga da se ulazi u lični odnos, koji je iznad onih medicinskih, između lekara i pacijenta – pa daj nađi... pa će za nekoga da se nađe krv, za nekoga neće, i to je jako loša stvar. To je bio razlog za moj pokušaj objašnjenja.

Član 38 je skraćivanje roka. Ja i dalje mislim da je godinu dana sasvim dovoljno da se donesu podzakonska akta koja bi trebalo da razrade ovaj zakon i da ga učine primenjivim, inače ćemo čekati jako dugo. Znači, 2019. godina – ko živ, ko mrtav do tada.

Naravno, da ne pričam ja vama da bi to brže uvođenje zakona u operativnu funkciju dovelo do toga da počne da živi sistem da krv čeka pacijenta, a ne da pacijent čeka krv.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovana predsednice, ja smatram da amandman treba odbiti iz prostog razloga što je on besmislen, nesvrshodan i suvišan, jer je Vlada u Predlogu zakona već odredila vreme u kojem treba primeniti ovaj zakon.

Predlagač amandmana nije imao u vidu sve radnje koje treba izvršiti do 1.1.2019. godine, kada je Vlada predložila da zakon stupi na snagu, a nije u pitanju samo jedan element. U pitanju je organizacija rada koja se mora uspostaviti, sasvim drugačija oprema, prostor i donošenje podzakonskih akata koje je Vlada u članu 51. i 55. izuzetno dobro rešila.

Ja imam dojam da je predlagač amandmana svim svojim amandmanima zaista predlagao nešto a kao da nije pročitao zakon u celini, ili eventualno zbog toga da se samo kaže nešto. Hvala lepo.

PREDSEDNIK: Na član 39 amandman su zajedno podneli poslanici Goran Ćirić, Goran Ješić, Aleksandra Jerkov, Balša Božović, Radoslav Milojević, Maja Videnović, Nataša Vučković, Vesna Marjanović, Dušan Petrović, Veroljub Stevanović i Dejan Nikolić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 39. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na članove 39. i 43. amandman je podneo narodni poslanik dr Muamer Bačevac.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 40. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mijatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 44. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Vlada i Odbor za zdravlje i porodicu prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Od 13 amandmana koje sam predložio na ova dva predloga zakona, prihvaćeno je šest. Očigledno je bilo da je ovaj jedan – jezički, sedmi – bio čist kao suza, ali nije bilo volje.

Prihvatanjem bar još tri od ovih šest koji su ostali ovaj zakon bi bio značajno unapređen, ali eto, nije se moglo. I da citiram jednog vašeg poslanika – ovo bi bila pobeda, 50% usvojenih amandmana je već ostvareno, a bilo bi preko 70% da ste usvojili sve ono što je trebalo da bude usvojeno. Ali borba se nastavlja. Hvala.

PREDSEDNIK: Pošto smo završili pretres o amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Poštovani poslanici, s obzirom na to da je Narodna skupština završila raspravu o svim tačkama dnevnog reda ove sednice, saglasno članu 87. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine, određujem 25. april 2017. godine sa početkom u 17.00 časova kao dan za glasanje o tačkama dnevnog reda Druge sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Sada možemo našu redovnu pauzu da iskoristimo.

(Posle pauze – 17.00)

PREDSEDNIK: Poštovani narodni poslanici, prelazimo na GLASANJE.

Pre nego što pređemo na odlučivanje, potrebno je da utvrdimo kvorum. Molim vas da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema utvrđeno da je u sali prisutno 136 narodnih poslanika i da imamo uslove za glasanje, za dalji rad.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O BIOMEDICINSKI POTPOMOĞNUTOJ OPLODNJI.

Pošto je Narodna skupština obavila pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, prelazimo na odlučivanje.

Stavljam na glasanje – Predlog zakona o biomedicinski potpomognutoj oplodnji, u načelu.

Za – 137, protiv – niko, uzdržanih – nema, nije glasalo šest narodnih poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila Predlog zakona u načelu.

Prelazimo na odlučivanje o amandmanima.

Na član 3. amandman je podnelo pet narodnih poslanika poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila amandman.

Na član 3. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nataša Jovanović.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – jedan.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 3. amandman je podnela PG Demokratska stranka.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – jedan.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 13. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Zoran Krasić, Sreto Perić.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 15. amandman je podnelo pet narodnih poslanika poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – jedan.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 15. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Zoran Krasić, Nemanja Šarović.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 16. amandman je podnelo pet narodnih poslanika poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 17. amandman je podnelo pet narodnih poslanika poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 18. amandman je podnelo sedam narodnih poslanika poslaničke grupe Dveri.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 19. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Miljan Damjanović.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 19. amandman je podnelo 11 narodnih poslanika poslaničke grupe Demokratska stranka.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 19. amandman je podnelo pet narodnih poslanika poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 20. amandman je podnelo sedam narodnih poslanika poslaničke grupe Dveri.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 21. amandman je podnelo pet narodnih poslanika poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na naziv iznad člana 24. i član 24. amandman je podnelo pet narodnih poslanika poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 24. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Zoran Krasić i Miroslava Stanković Đuričić.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 29. amandman su zajedno podneli narodni poslanici  
Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nikola Savić.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 31. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su narodni  
poslanici Milovan Bojić, Zoran Krasić i Dubravko Bojić i 11 narodnih poslanika  
poslaničke grupe Demokratska stranka.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 35. amandman su zajedno podneli narodni poslanici  
Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Sreto Perić.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 36. amandman su zajedno podneli narodni poslanici  
Milovan Bojić, Zoran Krasić i Nataša Jovanović.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 47. amandman su zajedno podneli narodni poslanici  
Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nemanja Šarović.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 49. amandman je podnelo pet narodnih poslanika  
poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 50. amandman je podnelo pet narodnih poslanika  
poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 51. amandman je podnelo pet narodnih poslanika  
poslaničke grupe Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje ovaj amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Na član 51. amandman je podneo Miljan Damjanović.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 51. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 51. amandman u istovetnom tekstu podneli su zajedno Vjerica Radeta, Miroslava Stanković Đuričić i zajedno Milovan Bojić, Zoran Krasić i Nikola Savić.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 54. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Dubravko Bojić.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 57. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Nataša Jovanović.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 57. amandman je podnela poslanička grupa Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 58. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Zoran Krasić i Nemanja Šarović.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 59. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Milovan Bojić, Vjerica Radeta i Miljan Damjanović.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 59. amandman je podnela poslanička DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 59. amandman je podneo poslanik dr Muamer Bačevac.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 59. amandman je podnela poslanička grupa  
Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 60. amandman je podnela poslanička grupa DS:

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 60. amandman, sa ispravkom, zajedno su podneli poslanici  
Milovan Bojić, Zoran Krasić i Miroslava Stanković Đuričić.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 61. amandman je podnela poslanička grupa Dveri.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – četiri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 65. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 66. amandman je podnela poslanička grupa  
Socijaldemokratska stranka – Narodni pokret Srbije.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 66. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 67. amandman je podnela poslanička grupa Dveri.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – tri, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 67. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Pošto smo završili odlučivanje o amandmanima, stavljam na glasanje Predlog zakona o biomedicinski potpomognutoj oplodnji u celini.

Za – 138, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština usvojila većinom glasova Predlog zakona o biomedicinski potpomognutoj oplodnji.

Prelazimo na 2. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O TRANSFUZIJSKOJ MEDICINI.

Stavljam na glasanje Predlog zakona o transfuzijskoj medicini u načelu.

Za – 138, protiv – niko, uzdržanih – devet.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila Predlog zakona u načelu.

Prelazimo na odlučivanje o amandmanima.

Na član 1. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na čl. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48. i 52, naslov iznad čl. 9, 22, 23, 24, 30, 31, 32. i 33, naziv Glave V i Glave VI amandman je podnela narodna poslanica Sanda Rašković Ivić.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 5. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 6. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 7. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 8. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Nije prihvaćen amandman.

Na član 9. amandman je podnela poslanička grupa DS.

Stavljam na glasanje amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 16. amandman je podnela poslanička grupa DS.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 19. amandman je podnela poslanička grupa DS.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 21. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 22. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 22. amandman je podnela poslanička grupa DS.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 25. amandman je podnela Sanda Rašković Ivić.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 35. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 39. amandman je podnela poslanička grupa DS.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – dva, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 38. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 39. amandman je podneo poslanik Zoran Živković.  
Stavljam na glasanje amandman.  
Za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.  
Konstatujem da nije prihvaćen amandman.  
Na član 40. amandman je podneo Milorad Mijatović.  
Stavljam na glasanje amandman.

Za – jedan, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Pošto smo završili odlučivanje o amandmanima, stavljam na glasanje Predlog zakona o transfuzijskoj medicini u celini.

Za – 138, protiv – niko, uzdržanih – osam, nije glasalo pet narodnih poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština, većinom glasova, usvojila Predlog zakona o transfuzijskoj medicini.

Pošto je Narodna skupština obavila razmatranje i odlučivanje o svim tačkama dnevnog reda ove sednice, saglasno članu 102. Poslovnika, zaključujem Drugu sednicu Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini. Hvala vam.

(Sednica je završena u 17.25 časova.)